

МОНГОЛ УЛСЫН СТАНДАРТ

Ангилалтын код 35.020

Өргөн нэвтрүүлгийн нэр томъёо, тодорхойлолт. Техник	MNS 6886:2026
Vocabulary of broadcast terminology. Technical	

Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2026 оны дугаар сарын-ны өдрийн дугаар тогтоолоор батлав.

Энэ стандарт нь 2026 оны ... дүгээр сарын-ны өдрөөс эхлэн хүчинтэй.

1. Хамрах хүрээ

Энэ стандартаар радио, телевизийн өргөн нэвтрүүлгийг бэлтгэх, дамжуулах, дахин дамжуулах, хүлээн авах бүх шатанд хэрэглэх техник, тоног төхөөрөмж, технологитой холбоотой нэр томъёог тодорхойлсон.

2. Норматив эшлэл

Энэ стандартад дараах эш татсан баримт бичгийг хэрэглэнэ. Хугацаа заасан эшлэлийн хувьд эш татсан хэвлэл, харин хугацаа заагаагүй эшлэлийн хувьд хамгийн сүүлийн хэвлэлийг хэрэглэнэ.

MNS 4907, *Кабелийн телевизийн сүлжээний техникийн үндсэн шаардлага*

MNS 5591-1, *Радиоогийн студи 1-р хэсэг: Үндсэн шаардлага*

MNS 5591-2, *Радиоогийн студи 2-р хэсэг: Тоног төхөөрөмжид тавих ерөнхий шаардлага*

MNS 5592-1, *Тоон телевизийн студи. 2-р хэсэг: Тоног төхөөрөмжид тавих ерөнхий шаардлага*

MNS 5592-2, *Тоон телевизийн студи. 2-р хэсэг: Тоног төхөөрөмжид тавих ерөнхий шаардлага*

MNS 5595, *Дүрс шахах MPEG-2 арга. Үндсэн шаардлага*

MNS 5844, *Тоон телевизийн хувиргаагч. Техникийн шаардлага*

MNS 6304, *Телевизийн тоон архивын стандарт*

MNS 6401, *Тоон телевиз, Газрын тоон өргөн нэвтрүүлгийн DVB-T2 системийн хүлээн авах төхөөрөмжид тавих техникийн шаардлага*

MNS 6402, *Тоон телевиз.Кабелийн тоон өргөн нэвтрүүлгийн DVB-C2 системийн дамжуулах төхөөрөмжид тавих техникийн шаардлага*

MNS 6403, *Тоон телевиз.Кабелийн тоон өргөн нэвтрүүлгийн DVB-C2 системийн хүлээн авах төхөөрөмжид тавих техникийн шаардлага*

MNS 6405, *Тоон телевиз. Хиймэл дагуулын тоон өргөн нэвтрүүлгийн DVB-S2 системийн хүлээн авах төхөөрөмжид тавих техникийн шаардлага*

MNS 6886:2020

MNS 6472, Тоон дүрсийн өргөн нэвтрүүлэг. Тоон телевизийн DVB-T2 тюнертэй хэрэглэгчийн хүлээн авах төхөөрөмжийн үзүүлэлт, хэмжилт ба шалгалтын аргачлал

MNS 6473, IPTV Хэрэглэгчийн төхөөрөмж. Техникийн үзүүлэлт ба тохирлын сорил

MNS 6496, Тоон DRM радио хэрэглэгчийн хүлээн авах төхөөрөмжид тавих шаардлага

3. Нэр томьёо, тодорхойлолт

3.1 Радио, телевизийн студи

№	Англи нэр	Монгол нэр	Хуучин тайлбар	Засварлах санал
1-1	Exploitation, maintenance	Ашиглалт	Харилцаа холбооны сүлжээний тогтвортой ажиллагааг хангахад чиглэсэн засвар, хэмжилт, тохируулга хийх үйл ажиллагаа	
1-2	Air cooled	Салхин хөргөлт	Халуун агаарыг зайлуулах арга	
1-3	Air condition	Агааржуулалт	Өрөөний агаарыг эргэлтээр цэвэрлэж хүйтэн агаараар сольж өгдөг төхөөрөмж эсвэл систем	
1-4	AES/EBU -Audio Engineering Society/ European Broadcasting Union	AES/EBU	Дууны Инженерийн Нийгэмлэг. Европын Өргөн Нэвтрүүлгийн Холбооны хамтран баталсан дуу дамжууллын формат	
1-5	Sony/Philips Digital Interface Format	S-PDIF	Sony, Philips компаниудын хамтран боловсруулсан тоон дуу дамжууллын формат	
1-6	Audio Interchange File Format	AIFF	Дуу харилцан солилцох файлын формат	
1-7	Amplitude frequency relationship	Агуурга давтамжийн хамаарал	Тухайн төхөөрөмжийн гаралтын түвшин давтамжаас хэрхэн хамаарч буй хамаарал, (АДХ үзүүлэлтийг дБ-ээр илэрхийлнэ)	Тухайн төхөөрөмжийн гаралтын түвшингийн (дамжуулалтын коэффициентийн) давтамжаас хамаарах хамаарал (АДХ үзүүлэлтийг дБ-ээр илэрхийлнэ)

1-8	SNR (Signal-to-Noise Ratio)	Дохио шуугианы харьцаа	Дохионы чадлыг шуугианы дохионы шуугианы чадалтай харьцуулсан харьцаа	Дохионы чадлыг шуугианы чадалд харьцуулсан харьцаа
1-9	C/N (Carrier-to-Noise Ratio)	Зөөгч шуугианы харьцаа	Зөөгчийн түвшинг шуугианы түвшинд харьцуулсан харьцаа	Зөөгч дохионы түвшинг шуугианы түвшинд харьцуулсан харьцаа
1-10	Onair	Эфир	Нэвтрүүлэг цацах задгай орчин буюу орон зай	
1-11	Analog to digital conversion	Аналогоос тоон хувиргалт	Аналог дохиог тоон хэлбэрт хөрвүүлэх	
1-12	Animation	Анимэйшн	Хөдөлгөөнгүй дүрсэнд хөдөлгөөн ба дуу оруулах	Анимэйшн - Амилуулалт Кино тоглоом видеонд тусгай программ хангамжаар тоон загваруудыг үүсгэж хөдөлгөөнд оруулах
1-13	Archive	Архив	Сан	Урт хугацааны үнэ цэнийг хадгалж найдвартай хадгалахын тулд өмнө нь хийгдсэн нэвтрүүлгүүд, контентуудын материалыг цуглуулж цэгцэлж хадгалж байдаг, хожим хандах боломжтой бүтэцлэгдэж эрэмбэлэгдсэн санах ой банк
1-14	Redundant Array of Independent Disks	RAID	Бие даасан дискүүдийн илүүдэлд талбар буюу орон зай	Үзүүлэлтийг сайжруулах, найдваржилтыг дээшлүүлэхийн тулд олон хард дискнүүдийг нэг логик дискэнд нэгтгэх технологи
1-15	Audio	Аудио	Авиа, дуу. Хүнд сонсогддог давтамжийн цараатай дуу	Хүний сонсголын эрхтэнд мэдрэгдэх/сонсогдох дуу чимээг (20Гц-20КГц) илэрхийлж буй цахилгаан энергийн хэлбэлзэл

MNS 6886:2020

1-16	Audio input device	Дууны оролтын төхөөрөмж	Төхөөрөмжид дууг оруулах эхний хэрэгсэл	Дууны техник хэрэгсэл болон компьютерт дууг илгээх оруулах хэрэгсэл
1-17	Audiofrequency	Дуу авианы давтамж	Хүнд сонсогддог дуу авианы нэг секунд дэх хэлбэлзлийн тоо	
1-18	Audiogenerator	Дууны генератор	Янз бүрийн давтамжтай дууны долгионыг гаргах чадвартай электрон төхөөрөмж	
1-19	Audiometer	Дууны хэмжүүр	Дууны дохионы үзүүлэлтүүдийг хэмжих хэрэгсэл	
1-20	Audiomonitor	Дууны монитор	Системийн эсвэл төхөөрөмжийн тодорхой цэгт дууг хянах багаж хэрэгсэл	Дууны хяналтын хэрэгсэл-
1-21	Audioreproduction	Дуу сэргээлт	Дуу хуулбарлах, дахин сэргээх, дахин боловсруулалт хийх	
1-22	Audiovisual	Дуу дүрсийн	Дуугаар сонсох, дүрсээр харах	Дууг нь сонсож дүрсийг харах мэдээллийн хэлбэр
1-23	Audition	Сонсолт	Сонсолт, сонсголын чадвар	
1-24	Aural	Авиа, дуу	Сонсголын эрхтнээр мэдрэх дуу, авиа	
1-25	Autobalancy	Автобаланс	Өөрийн буюу автоматаар тэнцвэржүүлэлт хийх	
1-26	Backup	Нөөц	Анхны өгөгдөл буюу өгөгдлийн файлууд алдагдсан эсвэл устгагдсан тохиолдолд нөхөн сэргээх зориулалттай өгөгдөл, өгөгдлийн файлуудын хуулбарлалт	Чухал өгөгдөл файл системийн хуулбарыг үүсгэж алдагдсан гэмтсэн тохиолдолд сэргээх зориулалттай үйл ажиллагаа (өгөгдөл, өгөгдлийн файлуудын хуулбар) бөгөөд бүрэн хэсэгчилсэн нэмэлт болон автомат байдлаар хийгдэж болно.
1-27	Balance	Баланс	Тэнцвэржүүлэлт	Тэгш хэмт

1-28	Bass	Басс	Дуу авианы нам давтамж, бүдүүн авиа, басс	250Гц хүртэлх нам давтамжтай дуу, доод өнгөөр дуугарах гэж хэлдэг.
1-29	Stereo	Стерео	Дууны хоёр замтай дохио, бичлэг	Дууны орон зайн мэдрэмжийг үүсгэх зорилгоор орон зайн 2 өөр байрлалд буй дуу үүсгэгч тухайлбал микрофоноор үүсгэгдсэн 2 (баруун ба зүүн) сувгийн дуу
1-30	BNC	BNC	Коаксиал кабельд ашиглагддаг холбогч	Коаксиал кабелийн өндөр давтамжийн өргөн зурвасын холбогч
1-31	Boom	Уурга	Микрофоны уртасгагч хөл	
1-32	Colorburst	Өнгийн синхронизацийн дохио	Өнгийн синхрончлолын дохио	
1-33	Camcorder	Камкордер	Дүрсийн камер болон бичигч төхөөрөмж хосолсон камер	Бичигч бүхий видео камер
1-34	Camera	Камер	Дамжуулж байгаа объектын дүрсийг цахилгаан дохио болгох, дүрс бичлэг хийх, зураг авах зориулалттай төхөөрөмж	Дамжуулж байгаа объектын оптик дүрсийг цахилгаан дохио болгон хувиргах, бичих зураг авах зориулалттай төхөөрөмж
1-35	Studio Camera	Студийн камер	Студид дүрс бичлэг хийх, зураг авах зориулалттай камер, дагалдах төхөөрөмжүүд	Ихэвчлэн студид тогтмол байрлалд хөдөлгөөний саадгүй хөлөн дээр байршиж, дүрсээ хянах жижиг дэлгэцтэй цахилгаан тэжээлд холбоотой байдаг камер
1-36	Canalization	Сувагчлал	Холболтын болон бусад кабель, багц утсыг татаж байрлуулах суваг буюу орон зай	

MNS 6886:2020

1-37	Anamorphic Lens	Анаморфик дуран	Стандарт дүрсийн камераар өргөн дэлгэцийн дүрс авахад зориулагдсан дуран	өргөн дэлгэцийн дүрс үүсгэхэд зориулагдсан камерын дүрс мэдрэх хальсанд оптик дүрсийг бүтнээр нь тусгах линз
1-38	Aperture	Апертур	Дүрсийн нэг элементийн талбайн хэмжээ	
1-39	Candela	Кандела	Кандела, кд, гэрлийн хүчний нэгж	Нэг лааны гэрэлтэй дүйцэх гэрэлтүүлгийн эрчим. Гэрлийн үүсгүүрийн нэг чиглэлд үүсгэж буй гэрлийн эрчмийн Си системийн нэгж -Кд
1-40	Capture	Олзлох	Нийлмэл дүрс, дууг хамтад нь эсвэл зөвхөн дүрс, зөвхөн дууг бичиж авах	Авах
1-41	Changeover	Сэлгэн залгагч	Сэлгэн залгалт, шилжилт, солилт, сэлгээ, шилжүүлэх	Системийн ажиллагааг нэг эх үүсвэр, суваг эсвэл төхөөрөмжөөс нөгөөд шилжүүлэх үйл явц
1-42	Character generator	Тэмдэгтийн генератор	Тэмдэгт, хөдөлгөөнтэй текст, график дүрсийн үүсгүүр	Тэмдэгт, статик болон гүйдэг текст, графикийн үүсгүүр
1-43	Subtitling	Тэмдэгтүүд бичих	Тухайн дүрс, дууны агуулгын тайлбар бичиг	Тайлбар/ гарчиг - Дуу дүрсийн контент дох хүний ярианы орчуулга, түлхүүр агуулгыг текстээр үзэгчдэд хүргэх зориулалттай тайлбар бичиг
1-44	Chroma	Өнгө	цайлтын тухай мэдээллийг агуулаагүй, өнгийн мэдээллийг агуулсан дүрсийн дохионы бүрэлдэхүүн хэсэг	Дүрсийн цайлтын биш өнгийн мэдээллийг агуулсан дохионы бүрэлдэхүүн хэсэг

1-45	Chromaticity	Өнгөт	Цайлтын дохионы мэдээллийг агуулаагүй бие даасан улаан, ногоон, хөх болон бусад өнгөнүүдийн ханалт (saturation) болон өнгийн (hue) илэрхийлэл	Өнгөлөг - дэвсгэр өнгө (спектр) ба өнгийн ханалт/өнгийн цэвэршилтийг (цагаанаас ялгарах хэмжээ) үзүүлдэг өнгийн чанарыг тодорхойлох объектив үзүүлэлт
1-46	Chrominance	Өнгийн дохио	Нийлмэл дүрсийн дохионд цайлтын дохионоос тусдаа байдаг өнгө агуулсан дохио	Өнгө ялгаврын дохиогоор дамждаг дүрсийн өнгийн тухай мэдээлэл
1-47	Chroma key	Хрома түлхүүр	Дүрсийн нэг хэсгийг өөр нэг дүрсэнд байршуулах аргыг хэлнэ. Ихэвчлэн өнгийн фоныг ашигласан аргыг хэрэглэнэ	Хоёр ба түүнээс олон дүрсийн дохиог нэгтгэх дүрсийн эффект
1-48	Colour Bars	Өнгийн зурвас	Босоо өнгийн зурвасуудаас бүрдсэн тоног төхөөрөмжүүдийг тохируулахад ашигладаг телевизийн туршилтын дүрс. Янз бүрийн тохиргоонд зориулсан олон янзын хувилбарууд байдаг	Өнгөт босоо зураас-Дүрсийн төхөөрөмжийн тохиргоо ба үнэлгээнд ашигладаг туршилтын дүрс ба дохио
1-49	RGB Gamut	Өнгийн баланс	Өнгийн тохиргооны хэлбэр	RGB өнгийн локус-өнгийн диаграм Бүх цэвэр өнгөнүүд, тэдгээрийн холимогийг RGB 3 өнгийн тэгш өнцөгт координатын системд зурагласан диаграм
1-50	Clock	Цаг	Цаг, синхрон импульс үүсгэгч, тактын дохио	
1-51	Master Clock	Мастер цаг	PTP (Precision Time Protocol)-д холбогдсон бусад цагуудыг тохируулах мастер цаг	

MNS 6886:2020

1-52	Slave Clock.	Нөөц цаг	PTP (Precision Time Protocol)-ын орчинд холбогдсон нөөц цаг	
1-53	Clock frequency	Синхрон давтамж	Синхронжуулах давтамж, тактын импульс буюу цагийн давтамж	
1-54	Synchronization	Синхрончлол	Дохионы фазыг тохируулж тулгуур сигналтай тааруулах	Дохионы фазыг тулгуур дохиотой тохируулж тааруулах үйлдэл
1-55	Asynchronous	Синхрончлолгүй	Синхрончлолгүй асинхрон горим	Синхрончлолын тулгуур дохио шаардахгүй горим
1-56	Synchrogenerator	Синхрон генератор	Синхронжуулалтад хэрэглэдэг тодорхой давтамжтай импульс үүсгэгч	Синхрончлолд хэрэглэдэг тулгуур давтамжтай дохионы үүсгүүр
1-57	Reference signal	Синхрон сигнал		Синхрончлолд тулгуур дохио болж ашиглагдах хугацааны тэмдэгтийн дохио
1-58	Tri-Level Sync	Гурван түвшинт синхронизацийн дохио	HD телевизийн тоног төхөөрөмжүүдийн синхронизацийг хангадаг дохио	Гурван түвшинт синхрончлолын дохио - өндөр тодролын телевизийн хугацааны синхрончлолын дохио
1-59	Field	Талбай	Мөр алгасах дэлгэлтийн эсвэл сондгой эсвэл тэгш мөрүүдийг агуулсан дүрс	Мөр алгасах дэлгэлтийн сондгой эсвэл тэгш дугаарт мөрүүдийн дүрсээс бүрдэх дүрсийн талбар
1-60	Frame	Фрейм	Дэлгэцийн харьцаагаар илэрхийлэгддэг телевизийн бүтэн дүрс, кадр. Мөр алгассан ба мөр дараалсан дэлгэлтийн үед тодорхой дэлгэцийн нарийвчлалуудтай байна	Фрейм- кадр Мөр алгасах ба мөр дараалсан дэлгэлтийн бүх мөрүүдийн дүрсээр үүсэх дүрсийн талбар
1-61	Framerate	Фреймийн тоо	Секундэд дамжих фреймийн тоо	Секундэд дамжих фреймийн/ кадрын /зургийн тоо

1-62	Coaxial	Коаксиаль	Өндөр давтамжтай дохио дамжуулах зориулалттай гол дамжуулагч, тусгаарлагч, экран зэргээс бүрдсэн хоолой хэлбэртэй кабель	Гол дамжуулагч, тусгаарлагч, экраны дамжуулагч гэсэн 3 үе давхаргаас тогтох цилиндр хэлбэрт кабель
1-63	Component signal	Компонент дохио	Нийлэгдэхүүн дохио	Нийлмэл дохиог хоёр болон түүнээс олон байгуулагч/ нийлэгдэхүүн дохионд задлахад үүсэх аналог дохио. 2 төрөл байна. RGB (аналог дүрсийн анхдагч 3 өнгийн дохио) ба YUB (цайлт ба 2 өнгө ялгаврын дохио)
1-64	Y, R-Y, B-Y	Компонент видео Y, R-Y, B-Y	Аналог дүрсийн дохионы нийлэгдэхүүнийг илэрхийлсэн цайлтын (Y) ба өнгө ялгаврын дохио R-Y, B-Y	
1-65	Y, Cr, Cb	Компонент видео Y, Cr, Cb	Тоон дүрсийн дохионы нийлэгдэхүүнийг илэрхийлсэн цайлтын (Y) ба өнгө ялгаврын дохио Cr, Cb	
1-66	Composite signal, CVBS (Composite Video Broadcast Signal)	Нийлмэл сигнал	Өргөн нэвтрүүлгийн нийлмэл дүрсийн дохио	
1-67	Black burst	Black burst	Хоёр түвшний синхрон дохио буюу синхрончлолыг хангах зориулалттай аналог дохио	Синхро багц- Аналог дохионы харын түвшин дээр суусан дүрсийн төхөөрөмжийн синхрончлолд зориулагдах 2 түвшний синхро дохио

MNS 6886:2020

1-68	Compression	Шахалт	Зөвшөөрөгдөх чанарын хэмжээнд тоон файлын хэмжээг багасгаж шахах арга	Холбооны сувгийн дамжууллын үр ашгийг дээшлүүлэхийн тулд тоон дохионы хурдыг бууруулах зорилгоор хийгддэг боловсруулалт
1-69	Converter	Хувиргалт	Нэг форматаас өөр формат руу хувиргагч	ТВ-ийн нэг стандартаас нөгөө стандарт руу эсвэл тоон дамжуулалд нэг форматаас өөр формат руу хөрвүүлэх хувиргалт
1-70	Resolution	Нягтрал	Мөр, багана дахь пикселийн тоо	Камерын дүрс мэдрэх эсвэл дэлгэцийн дүрс сэргээх элементийн мөрийн дагуу ба баганын дагуух элементийн тоо. Нэг мөрөн дэх элементийн тоо, нэг дэлгэлт дэх мөрийн тоо
1-71	Display resolution	Дэлгэцийн нягтрал	Тухайн дэлгэцийн мөр, багана дахь пикселийн тоо	Дэлгэцийн мөрийн дагуу ба баганын дагуух дүрс сэргээх дүрсийн элементийн тоо.
1-72	Embedded signal	Нийлмэл дохио	Дуу, дүрсийн хосолсон дохио	Нэг интерфейсээр дуу ба дүрсийн дохиог хоёуланг нь дамжуулахын тулд дүрсийн дохионы дамжууллын түвшинд дүрсийн дохионд аналог дохио хавсаргасан нийлмэл дохио. Тоон дамжууллын системд тоон дүрсийн дохионы фрейм дотор тоон дууны дохиог хавсаргасан хэлбэр

1-73	Embedder	Эмбэддер	Дууны дохиог дүрсийн дохионд нягтруулагч	Тоон дамжууллын системд синхрончлол дохионы нэгтгэлийг хангаж тоон дүрсийн дохионд тоон дууны дохиог хавсарган нэгтгэгч төхөөрөмж
1-74	De-embedder	Де-эмбэддэр	Дууны дохиог дүрсийн дохионоос ялган салгагч	Дуу ба дүрсийн дохионд ялгаатай боловсруулалт хийх зорилгоор хавсаргасан/ нэгтгэсэн дохионоос дууны дохионы урсгалыг салгах/ ялгах хэрэгсэл
1-75	Digital Multimedia Effect	Тоон мултимедиа эффект	Тоон аргаар дүрс, дуунд мултимедиа эффект хийх боловсруулалт	
1-76	Intercom	Командын холбоо	Хоёр буюу түүнээс олон хүний хооронд ихэвчлэн гар чөлөөтэй холбоо барих боломжийг олгодог электрон төхөөрөмж бөгөөд радио, телевизийн өргөн нэвтрүүлгийн хэрэгсэл	Албаны холбоо-найруулагч ба камерын, микрофоны, гэрлийн операторууд, студи дэх хөтлөгчдийн хооронд команд, болон албаны яриа дамжуулах зориулалттай систем.
1-77	Interlaced (scan)	Мөр алгассан дэлгэлт	Дүрсийг дамжуулахдаа мөр алгасаж дэлгэлт хийх арга	
1-78	Progressive (scan)	Мөр дараалсан дэлгэлт	Дүрсийг дамжуулахдаа мөр дараалж дэлгэлт хийх арга	

MNS 6886:2020

1-79	lux	Люкс	Гэрэлтүүлгийг хэмжих нэгж	1 лааны гэрлийн 1 метр алсад гадаргуу дээр тусаж буй / камерын линзэнд тусах гэрлийн хэмжээг нэг люкс (1lux=1Кд/м2)гэх ба гэрэлтүүлгийн хэмжээг илэрхийлэх нэг шоо метр дэх гэрлийн эрчмийн хэмжээ
1-80	Luxmeter	Гэрэл хэмжигч	Гэрэл хэмжигч багаж	
1-81	MAM (Media Asset Management)	Медиа өгөгдлийн менежмент	Медиа файлуудад мета өгөгдөл үүсгэж, тэдгээрт хайлт хийх, хандах, ашиглахад зориулсан систем	
1-82	Metadata	Мета өгөгдөл	Эх материалын эх үүсвэрийг дүрсэлсэн, тайлбарласан, байршлыг тодорхойлсон өгөгдөл	
1-83	Microphone	Микрофон	Дуу авиаг цахилгаан дохио болгон хувиргагч дууны төхөөрөмж	Дууны акустик долгионы энергийг цахилгаан энергид хувиргах хэрэгсэл
1-84	Wired microphone	Утастай микрофон	Дамжуулах кабелиар дуу бичлэгийн төхөөрөмжүүдтэй холбогддог микрофон	
1-85	Wireless microphone	Утасгүй микрофон	Радио долгион ашиглан дуу бичлэгийн төхөөрөмжүүдтэй холбогддог микрофон	
1-86	Dynamic microphone	Динамик микрофон	Тэжээлийн хүчдэл шаарддаггүй, хөдөлгөөнт ороомогт микрофон	дууны хэлбэлзлээр тогтмол соронзон шилжсэнээр түүн дээр байрлах ороомогт индукцийн цахилгаан гүйдлийг үүсгэх замаар цахилгаан дохио үүсгэдэг хэрэгсэл

1-87	Condenser microphone	Конденсатор микрофон	Конденсаторыг ашиглан дууны энергийг цахилгаан энергийн болгон хувиргах зарчмаар ажилладаг микрофон. Батарей болон бусад тэжээлийн үүсгүүрээс тэжээл авч ажиллана	Микрофоны диафрагмаар нэг хавтас нь хийгдсэн конденсаторын хавтас хоорондын завсар дууны даралтаар өөрчлөгдөж түүн дээрх хүчдэлийг өөрчилж цахилгаан дохиог үүсгэдэг хувиргуур
1-88	Microphone Impedance	Микрофоны импеданс	Микрофоны төхөөрөмжүүдэд үзүүлэх эсэргүүцэл. Бага эсэргүүцлийн (600Ω-оос бага), дунд эсэргүүцлийн (600Ω - 10,000Ω хооронд), өндөр эсэргүүцлийн (10,000Ω-оос их) гэж ангилагдана	Микрофоны бүрэн эсэргүүцэл-
1-89	Jack	Жэк залгуур	Хөгжим болон бусад дууны тоног төхөөрөмжид түгээмэл ашиглагддаг, олон төрлийн хэмжээ, загвартай залгуур. Телефон холбооны залгагчийн самбарт анх ашигласан, заримдаа phone connector гэж нэрлэдэг	Дууны төхөөрөмж (ихэвчлэн чихэвч)-ийн холболтод ашигладаг орой буюу гол дамжуулагч, бөгж, бүрээснээс тогтдог тэгш бус хэмт холбогч
1-90	Lavalier microphone	Энгэрийн микрофон	Ихэвчлэн нэг хүний ярианд зориулсан, жижиг овортой конденсатор микрофон	Хөтлөгч ба жүжигчний хувцсанд зүүдэг электрэт төрлийн микрофон
1-91	Vision mixer	Дүрсийн пульт	Дүрсийн дохионы боловсруулалтын хэд хэдэн оролт, гаралттай төхөөрөмж	олон оролтын видео дохионуудыг нэгтгэх, сэлгэн залгах, боловсруулах үйлдлийг хийгээд үндсэн гаралтдаа гаргадаг төхөөрөмж

MNS 6886:2020

1-92	Vision mixer	Дүрсийн найруулагч	Дүрсийн пульт дээр ажиллаж байгаа найруулагч	Зураг авалтын үед буюу шууд дамжууллын үед болон контент үйлдвэрлэлийн явцад видео холигч эсвэл видео свич дээр дүрсийг найруулан сэлгэн залгах болон засварлах үйлдлийг хийж гүйцэтгэдэг хүн
1-93	Audio mixer	Дууны пульт	Дууны дохионы боловсруулалтын хэд хэдэн оролт, гаралттай төхөөрөмж	Хэд хэдэн оролтын дохионуудын түвшнийг тохируулах, хооронд нь холих, эффект нэмэх, эцсийн дохиог чадлын өсгүүр, бичигч төхөөрөмж рүү замчилж өгөх үүрэгтэй дууны системийн тархи
1-94	Router	Роутер	Олон оролт, гаралт бүхий SDI эсвэл AES3, аналог дүрс эсвэл дуу гэх мэт форматтай дохионууд дээр ажилладаг, тэдгээр дохионуудад шилжүүлэн залгалт хийх зориулалттай төхөөрөмж	Продакшны үйлдвэрлэл нэвтрүүлгийн явцад бүх дохионы үүсгүүрийг олон гаралтад чиглүүлж холбогч, түгээх, ачааллын зохицуулагч
1-95	Monitor	Монитор	Монитор, хяналтын төхөөрөмж	Контент үйлдвэрлэл ба дамжууллын явцад үзэгчдэд илгээхээс өмнө дууны чанарыг сонсож үнэлэх дууны чанга яригч болон чихэвчний систем, дүрсийн дохиог харж үнэлгээ өгөх зориулалттай дэлгэц

1-96	Нөөц тоглуулагч сервер	Нөөц тоглуулагч сервер	Backup playout server	Бодит хугацааны дамжууллын явцад үндсэн сервер гэмтэх саатах явцад хэрэглэгддэг хоёр дах буюу нэмэлт серверийн систем
1-97	Format	Формат	Мөрийн тоо болон мөр дэх пикселийн тооны харьцаа	1. Дуу дүрсийн дамжууллын формат бол дууны хувьд моно стерео олон сувгийнх (моно, стерео хүрээлэх дуу 5.1) эсэх, дүрсийн хувьд дүрсийн мөрийн тоо ба мөрөн дэх дүрсийн элементийн тооны харьцаа (SD HD UHD) ба мөр дараалсан эсвэл мөр алгассан2. Дуу дүрсийн өгөгдлийн хадгалах шахах дамжуулах явцад медиа файлын ба дохионы кодлолын формат
1-98	Format conversion	Формат хувиргагч	Форматыг хувиргах төхөөрөмж	
1-99	Studio speaker	Хяналтын чанга яригч	Студийн хяналтын чанга яригч	Студид дууны чанарыг сонсож үнэлэх дууны чанга яригчийн систем
1-100	Headphone	Чихэвч	Цахилгаан дохиог дуу, авианд хувиргагч, чихээр сонсох хэрэгсэл	Сонсож буй орчны шуугианаас тусгаарлан хүний сонсголын эрхтэнд тус бүрд нь дууны даралтаар үйлчлэх техник
1-101	Headset	Микрофонтой чихэвч	Ихэвчлэн суурин камерт хэрэглэгддэг микрофон, чихэвчтэй нэг хэрэгсэл	Сонсох зориулалттай чихэвчний чанга яригч болон дууг авах зориулалттай микрофон хамтдаа хийгдсэн хэрэгсэл

MNS 6886:2020

1-102	Audio Limiters	Audio Limiters	Дууны дохиог тодорхой түвшнээр хязгаарлах хязгаарлах төхөөрөмж	Ихэвчлэн дууны дохионы оргил утгын огцом ихсэлтийг мэдэрч үйлчлэх дууны дохионы түвшнийг хязгаарлагч
1-103	Outside Broadcasts /OB	Явуулын станц	Телевиз, радиогийн суурин студиэс гадна телевиз, радиогийн нэвтрүүлгийг дамжуулах тээврийн хэрэгсэл дээр байрласан студи	Радио ТВ продакшны суурин студиэс гадуур боловч түүнтэй ижил үүрэгтэй, контент бичих, бодит хугацаанд дамжуулах зориулалттай магадгүй тээврийн хэрэгсэл дээр байрлах студи
1-104	Pattern Generator	Дохионы генератор	Телевизийн туршилтын төрөл бүрийн дүрснүүдийг үүсгэх зориулалттай төхөөрөмж	дуу дүрсийн продакшн ба өргөн нэвтрүүлэгт техникийн ажилтнуудын хэмжилт тохируулга засварлахдаа ашигладаг туршилтын янз бүрийн стандарт дууны (1000 Гц -ийн тонь ягаан ба цагаан шуугиан, фазын туршилтын) ба дүрсийн (босоо өнгөт багана, цайлтын шатлал гэх мэт) дохио үүсгэх электрон хэрэгсэл
1-105	Camera Pedestal	Камерийн педестал хөл	Камерыг босоо чиглэлд дээш, доош хөдөлгөх боломжтой дугуйт хөл	Хөдөлгөөний хязгаарлалтгүй өндрийн уян хатан тохируулгатай студийн камерын дугуйтай суурь

1-106	Phantom Power	Фантом хүчдэл	Микрофон болон бусад төхөөрөмжүүдийг цахилгаан тэжээлээр хангахад зориулагдсан дууны кабелиар дамжуулагддаг тогтмол гүйдлийн тэжээл	Дамжиж байгаа дохионд нөлөөлөхгүйгээр ихэвчлэн тэгш хэмт кабелиар дамждаг идэвхтэй электрон хэрэгслийг тэжээх тэжээлийн хүчдэл. Тухайлбал дууны холигч ба пульт, дууны интерфейс, есгүүр зэргээс өгөгддөг +48V хүчдэл байна.
1-107	Audio Quantization	Дууны квантлал	Аналог дууны дохиог агууригаар нь самнах буюу дискретлэл хийх процесс. Дохионы бодит утгыг түүнд хамгийн ойрхон квантын түвшнээр солих процесс	
1-108	VDA (Video distribution amplifier)	Дүрсийн салаалан өсгөгч	Дүрсийн оролтын нэг дохиог өсгөн олон гаралтад хуваарилах төхөөрөмж	
1-109	ADA (Audio distribution amplifier)	Дууны салаалан өсгөгч	Дууны оролтын нэг дохиог өсгөн олон гаралтад хуваарилах төхөөрөмж	
1-110	Time Base Corrector	TBC	Дүрсийн дохионы зарим гажуудлыг засаж сайжруулах, хоёр буюу түүнээс дээш тооны дүрсийн үүсгүүрүүдийн синхронизацыг хангаж өгдөг төхөөрөмж	Продакшн болон өргөн нэвтрүүлэгт дүрс бичлэгийн хальс VHS зэрэг аналог үүсгүүрүүдийн дүрсийн дохионы хугацааны алдааг засдаг, мастер синхрончлолтой бүх дохиог ижилсгэх товчхондоо сонхрончлолын хугацааг шинэчлэн алдааг засдаг электрон хэрэгсэл.

MNS 6886:2020

1-111	Timecode	Хугацааны код	Дууны файлууд болон дүрсийн фреймүүдийг хугацаагаар хаягжуулж өгөх систем	Медиа хэрэгслийг синхрончлох, танихад хэрэглэдэг дүрсийн фрейм бүрд оруулдаг хугацааг заасан нарийвчилсантоон утга. Өөрөөр хэлбэл дүрсийн фрейм бүрийг хаяглах, олон техникийг синхрончлох хугацааны тэмдэгт
1-112	Tone	Тон	Дууны туршилтын дохио. Дохионы түвшинг тохируулах, туршилтын дохионы чанарыг хянах, дохионы замыг тодорхойлж өгөх зэрэгт ашиглана	Дууны туршилтын дохио. -Дохионы түвшинг тохируулах, туршилтын дохионы чанарыг хянах, дохионы замыг тодорхойлж өгөх зориулалттай тусгай дохио
1-113	Transcoding	Транскод хийх (код хөрвүүлэлт)	Нэг тоон форматаас өөр тоон форматад хувиргах, эсвэл тоон файлын параметрийг нь өөрчилж тэр форматад нь дахин кодлох үйлдэл хийхийг хэлнэ	транскодлол- нэг форматаас нөгөө формат руу нэг кодлолоос нөгөө рүү нэг өгөгдлийн хурдаас өөр хурд руу хувиргах үйлдэл

1-114	Video Level:	Дүрсийн дохионы түвшин	Дүрсийн дохионы агуургын хэмжээ. Түвшнийг вольт/ милливольтоор хэмждэг. Стандарт дүрсийн дохионы 1 В хэмжээтэй байх ба үүний 700 мВ нь дүрсийн дохионы мэдээлэл, 300 мВ нь синхрон дохионы мэдээллийг агуулдаг	Дэлгэцэн дээрх дүрсийн цайлтыг хянаж байдаг цахилгаан дохионы түвшин. Чанарын шаардлагыг хангахын тулд дүрсийн дохионы стандарт түвшин (0.7В) бол чухал үзүүлэлт. Тоон дүрсийн дохионы хувьд энэ бол кодын утга. Тухайлбал 256 түвшний квантлал буюу 8 битийн кодлол хийгдсэн дүрсийн дохионд хар нь 16, цагаан нь 235 гэсэн тоонд харгалзах кодын утга байна
1-115	Monochrome	Хар цагаан	Хар цагаан эсвэл нэг өнгөтэй дүрс, зураг	
1-116	Moving Picture Experts Group	MPEG	Хөдөлгөөнт Дүрсийн Экспертүүдийн Групп	
1-117	Vidio Coding For Generic Audiovisual Services)	MPEG-4	ISO/IEC 14496-10 стандарт эсвэл ITU H.264 зөвлөмжийн шаардлагыг хангасан дүрсийн дохионы кодлол. (Үүнээс гадна кодлолын төрлүүд олон янз байна. HE AAC гэх мэт)	
1-118	Advanced Audio Coding	AAC	Дууны дэвшилтэт кодлол	
1-119	MPEG1 Layer3	MP3	Дуу шахалтын формат	MPEG1 -III түвшин - MPEG-ийн дууны 3-р түвшний кодлол буюу MP3
1-120	Editing	Эвлүүлэг	Дүрсийн клип, аудио замууд, график болон бусад эх сурвалж материалуудыг багц хэлбэрээр эвлүүлэн гаргах үйл явц	

MNS 6886:2020

1-121	Non line editing	Шугаман бус эвлүүлэг	Бичлэгийн төхөөрөмж нь хальс биш компьютерын санах ой бөгөөд, шугаман бус дарааллаар эвлүүлэг хийгддэг ажлын байр	
1-122	Waveform	Долгионы хэлбэр	Дохионы болон долгионы хэлбэр	
1-123	Oscilloscope	Осциллограф	Цахилгаан дохионы нэг буюу хэд хэдэн оролттой, дохиог янз бүрийн хэлбэрээр дэлгэц дээр харуулах, параметруудийг хэмжих төхөөрөмж	
1-124	Playout server	Тоглуулагч сервер	Тоглуулагч сервер, дуу дүрсийн файлуудыг сэргээн тоглуулах сервер	Тоглуулагч сервер, дуу дүрсийн файлуудыг өрсөн дарааллын дагуу сэргээн тоглуулах сервер
1-125	Playout List, rundown list	Сэргээх файлуудын жагсаалт	Тоглуулагч серверийн гаралтад гарах контент, файлуудын жагсаалт	Тоглуулагч серверийн гаралтад гарах дарааллын дагуу жагсаасан контент, файлуудын жагсаалт
1-126	Radio studio	Радиоогийн студи	Радиоогийн нэвтрүүлгийг бэлтгэх, бичих, боловсруулах, дамжуулах нөхцөлүүдийг хангасан, гадаад орчноос тусгаарлан тусгайлсан танхим	
1-127	Reverberation	Ревербераци	Цуурай замхрах үзэгдэл	Битүү орон зайд олон дахин ойсон дууны долгионуудаар үүсгэгдсэн дуу хугацааны хувьд үргэлжлэх сонсогдох үйлдэл

1-128	Reverberation time	Реверберацийн хугацаа	Гадаргуугаас ойсон акустик долгион буюу цуурайны замхрах хугацаа	олон ойлтоор дууны үргэлжлэн байх хугацаа ба ерөнхийдөө дуу анхдагч утгаасаа 60дБ-ээр буурахад шаардагдах хугацаа RT60- дууны эрчим 1 сая дахин, дууны даралтын түвшин 1000 дахин буурах хугацаа
1-129	Absorption coefficient	Шингээлтийн коэффициент	Материалын гадаргуу ба гүнд шингэж байгаа болон гадаргуун дээр ирж байгаа дууны долгионы даралтын энергийн харьцаа	дурын гадаргууд тусаж байгаа ба түүнд шингэж байгаа дууны энергийн харьцаа буюу хувь хэмжээ
1-130	Reflection coefficient	Ойлтын коэффициент	Материалын гадаргуугаас ойж байгаа болон гадаргууд ирж байгаа дууны долгионы даралтын энергийн харьцаа	
1-131	Protection level from external noise	Шуугианаас хамгаалах түвшин	Гаднын хүчтэй шуугианаас хамгаалах түвшин	
1-132	Rack	Зогсуур	Тоног төхөөрөмжүүдийг байрлуулах зогсуур	
1-133	Record	Бичих	Бичлэг, бичлэг хийх	
1-134	Recorder	Бичигч	Дуу дүрсийн бичигч, бичлэг хийх төхөөрөмж	
1-135	Rewind	Буцаах	Буцаах үйлдэл	Ухраах үйлдэл
1-136	Line	Мөр	Нэг кадрыг бүрдүүлдэг нарийн, хөндлөн зурааснууд	Нэг кадр буюу фреймийг бүрдүүлэх нэг хэвтээ шугамын дагуу орших дүрсийн элементүүд
1-137	Sabin	Сэбин	Сэбин, дуу шингээлтийн нэгж	
1-138	Scheme	схем	Цахилгаан хэлхээний график илэрхийлэл, диаграм, зураг	

MNS 6886:2020

1-139	SDI (Serial digital interface)	Цуваа тоон интерфейс	SMPTЕ-ээс баталсан тоон видео дамжуулалт хийхэд зориулагдсан стандарт	
1-140	Sound	Дуу	Дуу, авиа, дуу чимээ, анир чимээ	дурьн үүсгүүрээс үүсэж орчны жижиг хэсгүүдийг хэлбэлзүүлж, улмаар хүн болон амьтны сонсголын эрхтэнд үзүүлэх даралтыг өөрчлөн мэдрэгддэг аливаа анир чимээ
1-141	Voice	Дуу хоолой	Яриа, дуу хоолой	Хүний дуу хоолойгоор үүсгэгддэг дуу чимээ
1-142	Voiceover	Тайлбар, дуу оруулалт	Эх дууны бичлэгт орчуулга, тайлбар унших байдлаар дуу оруулах	Видео, кино болон медиа эхэд дуу хоолой, тайлбар яриа оруулах үйлдэл
1-143	Dubbing	Уран сайхны дуу оруулалт, хөрвүүлэлт	Эх дууны бичлэгт ам барьж дуу хоолой оруулах, нэмэлт дуу чимээний бичлэгийг хольж эцсийн бүтээл гаргаж авах	Видео, кино болон медиа эхэд орчуулгын дуу яриа, тайлбар оруулах үйлдэл. Дуу оруулалтын нэг хэлбэр
1-144	Soundcard	Дууны карт	Серверт дууг оруулах гаргах зориулалттай карт	Компьютер болон тоон системд дууг оруулах, түүнд боловсруулалт хийж гаралтад гаргах дууны интерфейс.
1-145	Soundproofing	Дуу тусгаарлалт	Гаднын шуугианаас тусгаарлах, дууг шингээх зориулалттай бүтэц	
1-146	S-video	S-video	Дүрсийн цайлтын болон өнгийн дохиог салгаж дамжуулах стандарт	

1-147	Tally light	Талли гэрэл	Микшерийн үндсэн гаралт дахь монитор, камерын сонголтын гэрэл	Микшер буюу видео свичээр удирдагддаг найруулагчаар дүрс нь сонгогдсон камер дээрх ихэвчлэн улаан эсвэл ногооноор асах гэрэл
1-148	Tape	Хальс	Дуу, дүрс болон өгөгдөл хадгалах соронзон хальс	
1-149	Television studio	Телевизийн студи	Төрөл бүрийн нэвтрүүлгийг бэлтгэх, бичих, боловсруулах, дамжуулах зэрэг телевизийн үйлдвэрлэл явуулах цогц техник төхөөрөмж бүхий гадаад орчны нөлөөллөөс тусгаарлагдсан тусгайлсан байр, танхим	
1-150	Acoustic	Акустик	Дууны долгионы орон зайд тархах физик үзэгдэл	
1-151	Balanced Audio	Баланслагдсан Дуу/ Тэгш хэмт дуу	Тэнцвэржүүлэгдсэн дуу. Тэнцвэржүүлэгдсэн шугам ашиглан дууны тоног төхөөрөмжүүдийг холбох арга юм. Энэ төрлийн холболт нь гаднын шуугианыг мэдрэх чадварыг бууруулж, урт кабель ашиглах боломжийг олгодог.	Тэгш хэмт дуу-голчлон мэргэжлийн дууны тоног төхөөрөмжүүдийг хооронд нь холбодог тэгш хэмт дамжуулах шугам1. + үндсэн дууны дохио 2. - эсрэг туйлтай дууны дохио газар буюу бүрээс3. газардуулгын ба хамгаалалтын зориулалттай бүрээс дамжуулагчаас тогтох дамжуулах шугамыг тэгш хэмт шугам гэнэ.
1-152	Main light	Үндсэн гэрэл	Тухайн объектын ерөнхий гэрэлтүүлэг	Объект дээр төвлөрч тусгах тод гэрэл Түүнийг түлхүүр гэрэл ч гэнэ

MNS 6886:2020

1-153	Fill in light	Дүүргэх гэрэл	Тухайн объектыг гэрэлтүүлэх үндсэн гэрлийн тусгалаас үүсэх сүүдрүүдийг арилгах зориулалт бүхий гэрэлтүүлэг	Хоёр дах гэрэл буюу үндсэн гэрлийн тусгалын гадна сүүдэрлэгдсэн хэсэгт үндсэн гэрлийн эсрэг тавилтай гэрэл
1-154	Soft light	Өдрийн гэрэл ба зөөлөн гэрэл	Хүйтэн (цагаан гэрэл-luminescent lamp) болон халуун гэрлүүд (улайсдаг чийдэн) ашигласан задгай гэрэлтүүлэг	Зөөлөн гэрэл-нэмэлт сүүдэр үүсгэхгүйгээр үндсэн гэрлийн сүүдрийг арилгах гэрэл
1-155				Floodlight-дэлгэмэл гэрэл том талбайгаар тусах сарнисан гэрэл
1-156	Spot light	Чиглэсэн гэрэл	Цуглуулах линз бүхий тодорхой өнцгөөр тусгадаг прожектор	Цэгэн гэрэл-чиглэлтэй, гүн сүүдэр үүсгэдэг гэрлийн эффект үүсгэх хүнд гэрэлтүүлэг
1-157	Lighting	Гэрэлтүүлэг	Тухайн объектод туссан гэрлийн багц урсгалын хэмжээ. Гэрэлтүүлэгчийн хэмжээг люксээр илэрхийлнэ	Зургийн гол санааг гаргахад тусалдаг дүрсийн чанарыг дээшлүүлэх зорилготой гэрэл
1-158	Background light	Арын фоны гэрэл	Объектын арын фоны гэрэл	Газраас дээш тусгалтай арын дэвсгэрийн гэрэл
1-159	Background	Фон	Дэвсгэр, суурь, фон	
1-160	Hair light	Буусан гэрэл (контурын)	Хөтлөгч жүжигчний дээрээс тусгасан гэрэл	
1-161	Ambient Light	Орчны гэрэл	Нэмэлт гэрлүүд тавихаас өмнөх тухайн зургийн талбайд туссан гэрэл	
1-162	Incident Light	Нэмэлт гэрэл	Ламп, нар зэрэг гэрлийн үүсгүүрээс тусаж байгаа гэрэл	
1-163	Reflected Light	Ойсон гэрэл	Ямар нэг гадаргуугаас ойж туссан гэрэл	

1-164	Back Light	Арын гэрэл	Биетийн ард байрлаж араас нь тусгадаг гэрэл	Субъектийн толгой ба мөрийн хэсэгт араас тусгаж арын дэвсгэрээс субъектийг тусгаарлан салгах гэрэл
1-165	Tungsten	Улайсах чийдэн	Вольфрам утастай улайсах чийдэн. Өнгөний температур нь ойролцоогоор 2800K-аас 3400K хооронд байна.	Вольфрам утастай улайсах чийдэн. Өнгийн температур нь ойролцоогоор 2800K-аас 3400K хооронд байна.
1-166	Halogen	Галоген чийдэн	Вольфрам утастай, галоген хийгээр дүүргэж битүүмжилсэн чийдэнгийн төрөл	
1-167	Fresnel	Френелийн линз	Гадаргуу дээрээ тойрог хэлбэрийн ховилуудтай линзийг ашигласан гэрэл. Гэрлийн цацрагийг төвлөрүүлэхэд энэ линзийг ашиглана	
1-168	Tone	Тон, авиа	Тодорхой давтамжтай дууны дохио	
1-169	Black balance	Харын тэнцвэр	Бодит хар өнгийг тохируулах зориулалттай камерын тохиргоо	харын баланс
1-170	White balance	Цагааны тэнцвэр	Бодит цагаан өнгийг тохируулах зориулалттай камерын тохиргоо	цагааны баланс
1-171	Video	Видео, дүрс	Хөдөлгөөнтэй зургийг электрон хэлбэрээр дэлгэцэн дээр харуулах	хөдөлгөөнт зураг
1-172	Videorecorder	Дүрс бичигч	Дүрс бичлэгийн төхөөрөмж	
1-173	Visual	Харааны	Харааны, дүрсийн, үзүүлэх, харагдах, үзэгдэх	
1-174	Volume	Дууны чанга сул	Дууны чанга, эзлэхүүн, багтаамж, цар, хэмжээ	Дүрсийн дохионы түвшин дууны дохионы түвшин
1-175	Workstation	Эвлүүлгийн ажлын цэг	Эвлүүлгийн ажилтны үндсэн үүргээ гүйцэтгэх төхөөрөмж	

MNS 6886:2020

1-176	Zoom in	Ойртуулах	Ойртуулах, томруулах, томсгох	Зөвхөн камерын линзээр тохируулж ойртуулах
1-177	Zoom out	Холдуулах	Холдуулах, багасгах, жижгэрүүлэх	Зөвхөн камерын линзээр тохируулж холдуулах
1-178	Pan			Пан- Субъект болон камерын хөл хөдөлгөөнгүй боловч байрлал дээрээ камерыг зүүн баруун тийш эргүүлж зураглах
1-179				Долли-Субъект болон камер зүүн баруун тийшээ шилжиж зураглах
1-180				Track-Дагах-Субъект хөдөлгөөнгүй эсвэл хөдөлж болно, камер нь объектын хамт урагш хойш хөдөлдөг
1-181				Red Субъект хөдөлгөөнгүй байхад камер бүхэлдээ дээш доош хөдөлдөг.
1-182				Tilt- камер хөл дээрээ дээш доошоо хазайх хөдөлгөөнөөр зураглах
1-183	Aspect Ratio	Дэлгэцийн харьцаа	Дэлгэцийн өргөн, өндрийн харьцаа	
1-184	ADAT	Alesis Digital Audio Tape	Дууны тоон соронзон бичлэгийн хальс	
1-185	DVI	Digital Video Interface	Тоон дүрсийн интерфэйс буюу дэлгэцийн холбогч	
1-186	PPM	Peak Programme Meter	Дууны хамгийн их түвшний утга хэмжигч	Оргил утгын хэмжүүр (жишээ нь дууны)
1-187	Loadness Units Full Scale	LUFS	Дууны сонсогдолтын хүчийг хэмжих нэгж, EBU R 128 стандартаар	
1-188	Loadness K-weighted Full Scale	Loadness K-weighted Full Scale	Дууны сонсогдолтын хүчийг хэмжих нэгж, ITU R BS.1770-4 стандартаар	

1-189	Multiveiwer	Дэлгэцийг дүрсээр хуваагч	Олон дүрсийг нэг дэлгэц дээр зэрэг харгах	
1-190	Volume unit meter	VU	Дууны түвшин хэмжигч	
1-191	IEEE1394 interface	1394 интерфэйс	IEEE1394 интерфэйс (FireWire, I-link холболтууд)	
1-192	Teleprompter	Телепромпер	Хөтлөгч, жүжигчний унших текстийг харуулах дэлгэцтэй төхөөрөмж	
1-193	Ingest server	Инжест сервер	Дуу дүрсийг оруулах, бичих сервер	
1-194	GPI (General Purpose Interface)	Ерөнхий зориулалтын интерфэйс	Холболтыг нээж, хаахад ашигладаг удирдлагын интерфэйс	
1-195	GPU (Graphics Processing Unit)	График боловсруулах нэгж процессор	График, дүрс боловсруулахад зориулагдсан нэмэлт процессор	
1-196	Group of Pictures	GOP	MPEG дохионы кодлогдсон тоон дүрсийн урсгал дахь дараалсан фрэймүүдийн багц	Зургийн бүлэг - нэг тулгуур зургийг дагалдсан зургийн/фреймийн бүл
1-197	SD (Standart Definition)	SD (Стандарт тодрол)	Стандарт тодролтой телевизийн дохио. Олон улсын хэмжээнд хуучин аналог PAL, SECAM системд суурилсан 576, 50i болон NTSC системд суурилсан 480, 59.94i формат	Стандарт тодролтой ТВ Олон улсын хэмжээнд хуучин аналог PAL, SECAM системд суурилсан 576, 50i болон NTSC системд суурилсан 480, 59.94i формат
1-198	HD (High Definition)	HD (Өндөр тодрол)	Стандарт тодролтой телевизээс илүү цэгийн нягтралтай бөгөөд 720-иос 1080 хүртэл мөртэй форматтай дохио	Өндөр тодрол
1-199	4K (Ultra High Definition Television)	4K тодролтой телевиз	Ультра өндөр тодролтой телевиз. (3840x2160 pixel)	
1-200	8K (Ultra High Definition Television)	8K тодролтой телевиз	Ультра өндөр тодролтой телевиз. (7680x4320 pixel)	
1-201	HDMI (High-Definition Multimedia Interface)	HDMI холболт	Өндөр Тодролын Мультимедиа Холболт	

MNS 6886:2020

1-202	HDTV (High Definition Television)	ӨТТВ	Өндөр тодролын телевиз	HDTV
1-203	Secure Digital High Capacity	SDHC	Санах ойн кардны "Их багтаамжийн тоон санах ой" стандарт	
1-204	Secure Digital eXtended Capacity	SDXC	Санах ойн кардны "Өргөтгөсөн багтаамжтай тоон санах ой" стандарт	
1-205	National Television System Committee	NTSC	Америкийн өнгөт телевизийн стандарт	
1-206	Phase Alternation Line	PAL	Германы өнгөт телевизийн стандарт	Мөрөөр фаз солих - Германы өнгөт ТВ-ийн систем
1-207	Sequentiel Couleur A Memoire	SECAM	Францын өнгөт телевизийн стандарт	Мөрөөр өнгө солих - Францын өнгөт ТВ-ийн систем
1-208	Down Stream Key	DSK	Үндсэн дүрстэй титр, график дүрсийн давхцах үйлдэл	
1-209	Clean Feed	Цэвэр дүрс	Дүрсийн пультны титр, график, логогүй программын гаралтын цэвэр дүрс	
1-210	Watermarks	Усан хээ	Зохиогчийн эрхийн зөрчлөөс хамгаалсан дэлгэцэн дээрх титрэн буюу логогоор хийсэн эсвэл дохионд суулгаж өгсөн тэмдэглэгээ	
1-211	Fade in	Fade in	Уусан гарч ирэх эффект	
1-212	Fade out	Fade out	Уусан алга болох эффект	
1-213	Tripod	Камерын хөл	Камерын гурван тулгууртай хөл	
1-214	Tripod plate	Камерын хөлийн таваг	Камерын хөл дээр камерыг суурилуулах зориулалттай таваг	
1-215	Dolly	Dolly	Камер суурилдаг, алгуур хөдлөх боломж олгодог, дугуйт тэргэнцэр төхөөрөмж	
1-216	Pillar Box	Pillar Box	16х9 харьцаатай дэлгэцэд 4х3 харьцаатай дэлгэцийг байршуулах	

1-217	Letter Box	Letter Box	4x3 харьцаатай дэлгэцэд 16x9 харьцаатай дэлгэцийг байршуулах	
1-218	Active Format Description	AFD	Дэлгэцийн харьцааг алдагдуулахгүй, дүрсийн мэдээллийг хасахгүй дараалсан хувиргалт хийхэд ашигладаг арга	
1-219	Patch Panel	Холболтын самбар	Системийн төгсгөлийн цэгүүдийг кабелиар залгаж, салгах самбар	
1-220	Camera Canal Unit	Камерын удирдлагын блок	Камерын удирдлагын блок	
1-221	Camera adaptor	CA	Студийн камер болон камерын удирдлагын блок хооронд холбох адаптор	
1-222	Triaxial cable	Триаксиал кабель	Коаксиаль кабельтай бүтцийн хувьд адил боловч нэмэлт дамжуулах давхаргатай кабель	
1-223	Hybrid Cable	Гибрид кабель	Коаксиаль ба шилэн хосолмол кабель. (SMPTE-ээс гаргасан нэршил)	
1-224	XLR	X series", latch (L) rubber insulation (R)	Янз бүрийн тооны хөлтэй түгжигддэг залгуур. Дууны 3 хөлтэй XLR залгуураас гадна хугацааны код, тэжээлийн хүчдэл дамжуулах зориулалтаар ашигладаг.	Тэгшхэмт холбогч кабелийн толгой - Янз бүрийн тооны хөлтэй түгжигддэг залгуур. Дууны 3 хөлтэй XLR залгуураас гадна хугацааны код, тэжээлийн хүчдэл дамжуулах зориулалтаар ашигладаг.
1-225	Analog to Digital Conversion	ADC	Аналог дохиог тоон хэлбэрт хувиргагч	
1-226	Up Converter	Өргөх хувиргуур	SD дохиог HD дохио руу хувиргагч	Дээш хувиргуур
1-227	Down Converter	Буулгах хувиргуур	HD дохиог SD дохио руу хувиргагч	Доош хувиргуур
1-228	Cross Converter	Дамжих хувиргуур	720 болон 1080 мөртэй HD дохионуудыг харилцан хувиргах төхөөрөмж	

MNS 6886:2020

1-229	Distribution Amplifier	Хуваарилагч өсгүүр	Оролтын нэг дохиог өсгөн олон гаралтад хуваарилах төхөөрөмж	
1-230	News Room Computer System	NRCS	Мэдээний сэтгүүлчдийн компьютерын нэгдсэн систем	
1-231	Master Control Room	Мастер хяналтын өрөө	Радио телевизийн эфирийн гаралтын өрөө	
1-232	VDCP (Video Disc Control Protokol)	Видео дискт удирдлага хяналтын протокол	Радио телевизийн студийн болон эфирийн тоног төхөөрөмжүүдийг цуваа портоор (RS 422) удирддаг протокол	
1-233	MXF (Material Exchange Format)	Материал солилцох формат	Тоон дуу, дүрс болон түүний мета өгөгдлүүдийг солилцох формат	
1-234	BXF (Broadcast Exchange Format)	Нэвтрүүлэг солилцох формат	Өргөн нэвтрүүлгийн салбар дахь өгөгдөл солилцох SMPTE-ээс гаргасан стандарт	
1-235	Slow Motion	Удаашруулсан дүрс	Тодорхой хурдаар удаашруулан сэргээсэн хөдөлгөөнтэй дүрс	
1-236	RePlay	RePlay	Дахин тоглуулах	
1-237	Rackmount	Зогсуурын угсралттай	Зогсуурт зориулан хийгдсэн	
1-238	Shelf	Тавиур	Зогсуурын стандартын тавиур	
1-239	UPS (Uninterruptible power supply)	Үл тасалдах тэжээлийн төхөөрөмж	Үндсэн тэжээл тасалдахад түр цахилгаан тэжээлээр тасалдалгүйгээр хангах цахилгаан төхөөрөмж	
1-240	Battery	Батарей	Химийн энергийг цахилгаан энерги болгон хувиргадаг цахилгаан тэжээлийн үүсгүүр	
1-241	Grounding	Газардуулга	Газартай физик холболтоор холбосон холболт	
1-242	Access Floor	Техникийн шал	Техникийн өрөөний сувагчлал, хөргөлт зэрэгт зориулсан өндөрлөсөн шал	
1-243	GPS antenna	GPS антен	GPS сигналыг хүлээн авах зориулалттай антен	GPS дохиог хүлээн авах зориулалттай антен

1-244	NTP (Network Time Protokol)	Сүлжээний хугацааны протокол	Компьютерын системүүд сүлжээгээр дамжуулан хугацааны синхронжуулалт хийдэг сүлжээний протокол	
1-245	KVM (Keyboard, Video and Mouse)	Гурамсан удирдлага	Хэд хэдэн компьютерыг гар, хулгана, дэлгэцтэй нь удирдаж болдог төхөөрөмж	
1-246	Audio Equilization	Дууны эквлайзер	Дууны дохио дахь өөр өөр давтамжийн түвшинг нэмэх буюу багасгах үйлдэл	Дууны дохионы спектр байгуулагчуудыг ихэсгэх багасгах өөрчлөх үйлдэл
1-247	Reclock	Дахин синхрончлох	Гаралтын дохионуудыг хооронд нь синхронжуулах үйлдэл	
1-248	Luminence signal	Цайлтын дохио	Дүрсийн дохионы бүрэлдэхүүн болдог, хар цагаан ба тодролыг илэрхийлдэг цайлтын дохио	хар цагаан ба дүрсийн цайлтыг илэрхийлдэг дүрсийн дохионы нэг бүрэлдэхүүн цайлтын дохио
1-249	Contrast	Ялгарал	Дүрсийн хамгийн хараас хамгийн цагааны хоорондох цайлтын ялгаа	
1-250	Contrast Ratio	Ялгарлын харьцаа	Дүрсийн хамгийн хараас хамгийн цагааны хоорондох цайлтын ялгааг тодорхойлох хэмжигдэхүүн. 300: 1 харьцаа гэдэг нь хамгийн харанхуй цэгээс 300 дахин илүү тод харагдаж байна гэсэн үг юм	
1-251	Saturation	Өнгийн ханалт	Телевизийн дүрсийн өнгөний түвшин. Ханасан өнгө бүхий дүрс тод өнгөнүүдтэй байдаг	Цагаанаас ялгарах өнгийн түвшин
1-252	Black Level	Харын түвшин	Харын түвшин гэдэг нь дүрсийн хамгийн харанхуй (хар) хэсэг бөгөөд дэлгэцээс ямар ч гэрэл цацраагүй үед цэвэр хар дэлгэц үүсэхийг хэлнэ	дүрсийн хамгийн харанхуй (хар) хэсэгт харгалзах дохионы түвшин

MNS 6886:2020

1-253	Vectorscope	Векторскоп	Дүрсийн дохионы өнгөний хэсгийн мэдээллийг график байдлаар илэрхийлсэн төхөөрөмж	Дүрсийн дохионы өнгийн мэдээллийг график байдлаар илэрхийлсэн туршилтын хэмжилтийн төхөөрөмж
1-254	Matte Box	Matte Box	Дурангийн оптик хэсэгт нэмэлт суурилуулагддаг филтрүүд ба үндсэн дүрсийн гэрлээс бусад гэрэл гялбахаас хамгаалсан төхөөрөмж	
1-255	Pan Tilt Zoom camera	PTZ камер	Суурин дээр нь хөдөлгөх болон дүрсийг холдуулж ойртуулах үйлдлийг зайнаас хийж болдог камер	
1-256	Point Of View camera	POV камер	План, фокус, гэрлийн тохируулгатай, бичлэгийн явцад үйлдэл хийхгүйгээр суурилуулагдсан камер	
1-257	NDF (Neutral Density Filter)	Гэрлийн шүүлтүүр	Өнгийн температурт нөлөөлөхгүйгээр камерын дуранд ирж байгаа гэрлийн нийт хэмжээг багасгагч шүүр	Гэрлийн шүүр
1-258	Polarizing Filter	Туйлшруулах шүүлтүүр	Камерын дурангийн урд байрлуулж, гэрлийг багасгах, ойлт тусгалыг зохицуулах, хурц гялбасан гэрлийг дарахад ашигладаг шүүр	Туйлшралын шүүр
1-259	ARC (Antireflective coating)	Үл ойлгох бүрхүүл	Ойлтын эсрэг бүрхүүл. Ойлтыг багасгах зориулалттай оптик гадаргуу	Ойлгохгүй бүрхүүл-ойлтыг бууруулах зориулалттай оптик гадаргуу
1-260	Дискретлэлийн буюу самнах стандарт	4:2:2	Самнах буюу дискретлэлийн стандарт. Цайлтын дохиог самнах давтамжийн хагастай тэнцүү давтамжаар өнгийн дохиог самнах стандарт	Цайлтын дохионы дискретлэлийн давтамжаас 2 дахин бага давтамжаар өнгийн дохиог дискретлэх

1-261	Дискретлэлийн буюу самнах стандарт	4:4:4	Самнах буюу дискретлэлийн стандарт. Цайлтын дохио ба өнгийн дохиог ижил давтамжаар самнах стандарт	Цайлтын дохионы дискретлэлийн давтамжтай ижил давтамжаар өнгийн дохиог дискретлэх
1-262	Complementary metal oxide semiconductor	CMOS	Нэмэлт металл оксид хагас дамжуулагч технологи дээр хийгдсэн нийлмэл хэлхээ	Хосолсон суурьт MOS -
1-263	CMOS sensor	CMOS мэдрэгч	CMOS технологи дээр хийгдсэн дүрс мэдрэгч төхөөрөмж	Хосолсон суурьт MOS хэрэгсэл дээр хийгдсэн дүрс мэдрэгч хэрэгсэл
1-264	CCD (Charged Coupled Device)	Цэнэгийн холбоотой багаж	Дүрсийн дохио болох гэрлийн урсгалыг цахилгаан дохио болгон хувиргагч	
1-265	Voice Frequency	Дуу хоолойны давтамж	Хүний дуу хоолойг дамжуулахад үүсдэг ярианы давтамж	
1-266	Viewfinder	Дүрс хайгч	Зураглаачид зориулсан камерын хяналтын дэлгэц	
1-267	Micro Four Thirds system	MFT	Толь ашигладаггүй, сольж болдог дурангийн стандарт	
1-268	Electro-Focus mount	EF Угсралт	Автомат фокус хийдэг, дотроо цахилгаан хөдөлгүүртэй дурангийн стандарт	
1-269	Positive lock mount	PL Угсралт	16 мм, 35 мм камерт зориулагдсан дурангийн стандарт	
1-270	Linear pulse-code modulation	LPCM	Шугаман импульс кодын модуляц, тоон дохионы кодлолын арга	
1-271	Linear Tape Open	LTO	Соронзон хальсанд өгөгдөл хадгалах архивлах стандарт	
1-272	BLUE RAY	BLUE RAY	Гэрлэн бичлэгийн аргаар оптик дискэн дээр өгөгдөл хадгалах формат	

MNS 6886:2020

1-273	Picture in picture	PiP	Дүрс доторх дүрс. Шууд дамжиж байгаа ялгаатай 2 дүрсийг дэлгэц дээр нэгэн зэрэг харуулах үйлдэл	
1-274	Radio Corporation of America	RCA, Phono connector	Фоно залгуур, намын залгуур. Ихэвчлэн ахуйн аналог дуу дүрсийн төхөөрөмжид хэрэглэдэг холбогчууд	
1-275	Colour Temperature	Өнгийн температур	Төгс хар биетээс ялгарах температурыг бусад гэрлийн үүсгүүрүүдтэй харьцуулсан хэмжигдэхүүнийг гэрлийн үүсгүүрийн өнгийн температур гэнэ. Келвинээр хэмжигдэнэ.	Бусад гэрлийн үүсгүүрийн үүсгэх гэрлийг гаргах хүртэл төгс тас хар биетийг халаахад шаардагдах температур [Келвин] нэгжтэй
1-276	Digital Video Recorder	DVR	Диск хөтлөгч эсвэл мэдээлэл зөөгч хэрэгсэл рүү тоон форматаар дүрсийг бичигч төхөөрөмж	
1-277	HDR	Hard Disk Recorder	Тоон дүрс болон тоон дууг өндөр багтаамжтай хатуу дискэнд хуулах систем	
1-278	Decibel (dB)	Децибел	Дохионы түвшнийг хэмжих нэгж	
1-279	Fingerprint	Танивар хээ	Телевиз, радиогийн хяналт, мониторингийн системд ашиглагддаг тухайн контентыг таних зориулалттай тэмдэглэгээ	
1-280	EYE Diagram	Нүдэн диаграмм	SMPTE 292M дохионы фазын алдаа хэмждэг	
1-281	Society of Motion Picture and Television Engineers	SMPTE	Кино Телевизийн Инженерүүдийн Нийгэмлэг	
1-282	Institute of Electrical and Electronics Engineers	IEEE	Цахилгаан болон Электроникийн Инженерүүдийн Холбоо	

1-283	Video Compression	Дүрс шахалт	Дүрс шахах, дүрсийн илүүдэл мэдээллийг арилгаж давтамжийн зурвас хэмнэх арга	Дүрсийн шахалт-дүрсийн илүүдэц мэдээллийг арилгаж тоон дохионы хурдыг бууруулж дамжуулах сувгийн зурвас хэмнэх боловсруулалт
1-285	Brightness	гэрэлтэлт		Хүний харааны эрхтэнд мэдрэгдэж буй гэрлийн хүч субъектив ойлголт
1-286	Lumen	Люмен		Гэрлийн үүсгүүрийн бүх чиглэлд үүсгэж буй үзэгдэх гэрлийн нийт хэмжээ буюу үүсгүүрээс гарч буй гэрлийн урсгалын нэгж 1 steradian хэмжээтэй орон зайн өнцгөөр гэрлийн үүсгүүрээс ирж буй гэрлийн хэмжээ 1Лм= 1Кд/1стерадиан

3.2 Радио, телевизийн нэвтрүүлэгч, антен фидерийн байгууламж

№	Англи нэр	Монгол нэр	Хуучин тайлбар	Засварлах санал
2-1	Radio wave	Радио долгион	Агаарын орон зайд тархаж байгаа цахилгаан соронзон орны 3000 гига герц хүртэлх давтамжтай хэсэг	300ГГц-ээс доош давтамжтай, 1 мм-ээс их долгионы урттай цахилгаан соронзон цацаргалтыг хэлнэ. Заавал агаар гэж онцлох хэрэггүй.
2-2	Radio Frequency Band	Радио давтамжийн зурвас	Бүлэг радио давтамжийг хэлнэ	Холбооны сувгууд үүсгэхээр ялгасан радио долгионы давтамжуудын хэсэг
2-3	Radio communication	Радио холбоо	Радио төхөөрөмж ашиглан төрөл бүрийн мэдээллийг тэмдэгт, дохио, дуу, дүрс болон бусад хэлбэрээр нэвтрүүлэх, хүлээн авах	Цахилгаан соронзон долгионыг модуляцлах замаар мэдээллийг нэг чиглэлд эсвэл 2 чиглэлд солилцох

MNS 6886:2020

2-4	Short Range Radio Equipment	Богино зайн радио төхөөрөмж	Нэг, эсхүл хоёр чиглэлд радио холбоо хийх, бусад радио холбоонд нөлөөлөхгүй, нөлөөллийн хамгаалалт шаардлагагүй, бага энерги хэрэглэх радио нэвтрүүлэгч	бусад радио системд харилцан нөлөөлөл үүсгэхээргүйгээр хамрах хүрээ ба нэвтрүүлж буй чадал багатай, тэдэнд эрсдэл учруулахгүй радио хэрэгсэл ба төхөөрөмж
2-5	Amplifier	Өсгөгч	Дохионы агуургыг өсгөх төхөөрөмж	өсгүүр- Дохионы агуургыг өсгөх хоёр портын электрон төхөөрөмж
2-6	AM (Amplitude modulation)	Агуургын модуляц	Мэдээг илэрхийлсэн нам давтамжтай дохионы хуулиар зөөгч дохионы агуургыг өөрчилдөг модуляц	Агуургын модуляц - Мэдээг илэрхийлсэн нам давтамжтай дохионы хуулиар зөөгч дохионы агуургыг өөрчилдөг модуляц
2-7	Analogue signal	Аналог дохио	Үргэлжилсэн хэлбэртэйгээр хадгалагдсан буюу дамжуулагдсан дохио. Ихэвчлэн аналог дохио нь эх дохио байна	Хугацаанаас хамаарч чадал ба давтамж нь тасралтгүй хувьсан өөрчлөгдөх цахилгаан дохио
2-8	Amplitude Shift Keying	ASK	Агууриг солих модуляц	Мэдээллийн тоон дохиогоор агууриг нь 2 утгатайгаар өөрчлөгдөх модуляц
2-9	Phase Shift Keying	PSK	Фаз солих модуляц	Мэдээллийн тоон дохиогоор фаз нь 2 утгатайгаар өөрчлөгдөх модуляц
2-10	Frequency Shift Keying	FSK	Давтамж солих модуляц	Мэдээллийн тоон дохиогоор давтамж нь 2 утгатайгаар өөрчлөгдөх модуляц
2-11	Inverse Fourier Transform	IFT	Фурьегийн урвуу хувиргалт	физик үзэгдлийн давтамжийн өөрчлөлтийн функцээс нь хугацааных нь өөрчлөлтийн функцийг нь олох математик хувиргалт

2-12	Fourer Transform	FT	Фурьегийн шууд хувиргалт	физик үзэгдлийн хугацааны өөрчлөлтийн функцээс нь давтамжийн өөрчлөлтийн функцийг нь олох математик хувиргалт
2-13	Spectrum Analyzer	Спектро анализатор	Давтамжийн тодорхой зурвас дахь цахилгаан соронзон орон, цахилгаан дохионы давтамжийн найрлагыг хэмжих төхөөрөмж	цахилгаан соронзон орон ба цахилгаан дохионы тодорхой давтамжийн зурваст давтамжийн байгуулагчуудын утгыг хэмжих төхөөрөмж
2-14	Antenna	Антен	Цахилгаан соронзон долгионыг цацах ба хүлээн авах зориулалттай төхөөрөмж	Хувьсах цахилгаан гүйдлийг цахилгаан соронзон долгионы энергид, цахилгаан соронзон долгионыг хувьсах цахилгаан гүйдэлд хувиргах хэрэгсэл ба төхөөрөмж
2-15	Antenna gain	Антенны өсгөлт	Антенны оролтын дохиог өсгөх хэмжээ	Тухайн чиглэлд ижил зайд ижил утгатай чадлын урсгалын нягттай тэнцүү хэмжээтэй оронгийн хүчлэгийг үүсгэх загвар антенны ба тухайн антенны оролтод өгөх чадлын харьцааны ихэвчлэн Децибелээр илэрхийлсэн утга. Загвар антен нь орон зайд тусгаарлагдсан изотроп антен бол абсолют, эсвэл изотроп өсгөлт (Gi)
2-16	Anticorrosion	Зэврэлтийн эсрэг	Антен фидерийн байгууламжийн металл эд ангийг зэврэлтээс хамгаалах	металл эд ангийг зэврэлтээс хамгаалах хими, физик, цахилгаан механик арга

MNS 6886:2020

2-17	Antiferroelectric	Төмөр цахилгаан нөлөөлөл	Тухайн материалын төмөр цахилгаан физик шинж чанар	
2-18	Antiferromagnetic	Төмөр соронзон нөлөөлөл	Тухайн материалын төмөр соронзон физик шинж чанар	
2-19	Antifreeze	Хөлдөлтөөс хамгаалах	Үл хөлдөх материал	
2-20	Overload	Хэт ачаалал	Дохионы түвшнээр хэт ачаалалд орох	
2-21	Reflection	Ойлт	Долгион гадаргуугаас эсвэл дохио хэлхээний тодорхой цэг дээр ойх	
2-22	RF Interference	Радио долгионы интерференц	Нэг радио давтамжийн дохио нөгөө радио давтамжийн дохионд нөлөөлөх	Радио давтамжийн саад шуугианы нөлөөгөөр ашигт дохионы дамжуулал буурах нөлөө
2-23	Load impedance	Ачааны эсэргүүцэл	Нэвтрүүлэгчийн гаралт болон антены ачааны эсэргүүцэл	Систем ба хэлхээний гаралтад холбогдсон хэрэгсэл болон хэлхээний бүрэн эсэргүүцэл. Нэвтрүүлэгчийн гаралтад холбогдсон антен фидерийн байгууламжийн бүрэн эсэргүүцэл
2-24	Antistatic	Статик цэнэггүйжүүлсэн	Статик цэнэггүйжүүлсэн, цахилгаанждаггүй	Цахилгаан статик цэнэгийн хуримтлалаас сэргийлэх түүнийг багасгах материал эсвэл хэрэгсэл арга. Статик цэнэгийн аюулгүй болгох сарниулах үйлдэлтэй хэрэгсэл, арга.

2-25	Atmosphere	Агаар мандал	Агаар мандлын давхарга	Дэлхийн гадаргаас дээш хэдэн мянган бээрийн өндөр хүртэл үргэлжлэх, дэлхийн таталцлын нөлөөнд үргэлж байдаг хий ба жижиг хэсгүүдээс тогтох давхарга.
2-26	Attenuator	Атенюатор	Дохионы түвшнийг багасгах төхөөрөмж. Өсгөгчийн өсгөлтийн эсрэг үйлдэл үзүүлэгч	Аттенюатор - Дохионы түвшнийг унтраах/бууруулах хэрэгсэл
2-27	Band	Цараа	Цар хэмжээ, давтамжийн цараа, зурвас, диапозон	Ижил төст шинж чанар бүхий радио долгионы давтамжийн хязгаар/радио сувгуудад ашиглагдах радио спектрийн нэг хэсэг
2-28	Bandpass filter	Зурвасын шүүлтүүр	Давтамжийн тодорхой зурваст нэвтрүүлэх эсвэл хаах үүрэгтэй шүүлтүүр	Зурвасан шүүр
2-29	Bandwidth	Зурвасын өргөн	Давтамжийн царааны дээд доод хязгаар	Дохионы спектрийн хамгийн их ба хамгийн бага давтамжийн ялгавар
2-30	Bidirectional	Хоёр чиглэлт	Хоёр чиглэлт, хоёр талын урсгалт	
2-31	Blackout	Тасалдал	Тасалдал, харанхуйлал, чимээгүй болох, унтрах, радио холбооны түр хугацааны тасалдал	Тасалдал-Цахилгаан системийн эвдрэл шугам тасрах, аянга цахилгаан, байгаль цаг уурын нөхцөл, радио сүлжээний тохиргоо алдагдах, гэрэл болон тоног төхөөрөмж ажиллахгүй болох зэрэг шалтгаанаар дохиогүй болж нэвтрүүлгийг үзэх боломжгүй болох үзэгдэл

MNS 6886:2020

2-32	Broadband	Өргөн зурвас	Тухайн давтамжийн цараан дахь олон сувгууд байрлах өргөн зурвас	давтамжийн өргөн зурваст нэгэн зэрэг олон сувгийн эсвэл олон янзын дохиог зөөвөрлөх их багтаамжийн холбооны системийн зурвасын өргөн
2-33	Wideband	Өргөн зурвас	Давтамжийн өргөн зурвас	зөөгч давтамжийн утгатай харьцангуй их зурвасын өргөн.
2-34	Baseband	Үндсэн зурвас	Үндсэн дохионы зурвас	Үндсэн зурвасын дохио- давтамжийн хувиргалт болон модуляци хийгдэхээс өмнөх анхлагч мэдээллийн дохионы давтамжийн цараа
2-35	Narrowband	Нарийн зурвас	Давтамжийн нарийн зурвас	зөөгч давтамжийн утгатай харьцангуй бага зурвасын өргөн. Өөрөөр хэлбэл зөөгч давтамжаас олон дахин бага буюу бараг түүний 1%-ийн утгаас бага утгатай зурвасын өргөн
2-36	Broadband transmission	Өргөн зурвасын дамжуулал	Олон сувгийн өргөн зурвасын дамжуулал	Доош урсгал нь 25Мбит/сек дээш урсгал нь 3Мбит/секээс багагүй байх интернэт холболтыг өргөн зурвасын дамжуулал
2-37	Bypass	Алгасалттай дамжуулал	Ямар нэг зүйлийг алгасаж шулуун дамжуулах	
2-38	Calibrate	Тохируулах	Нийцүүлж шалгах, хянах, жишиглэх, стандартжуулах, эх загварлах, тохируулах	Төхөөрөмжийн алдааг багасгаж, хэмжилт, өгөгдөл нь бодит утгад нийцэхийг баталгаажуулахын тулд стандарт утгыг ашиглан багажийг тохируулдаг

2-39	Carrier signal	Зөөгч дохио	Үндсэн дохиог зөөгч	Мэдээллийн дохиогоор модуляцид орж мэдээллийг алсад зөөвөрлөдөг өндөр давтамжийн цэвэр синуслэг дохио
2-40	Correction	Засварлалт	Дохионы гажуудлыг болон тоон дохионы алдааны засвар	засвар-
2-41	Frequency modulation	Давтамжийн модуляц	Мэдээг илэрхийлсэн нам давтамжтай дохионы хуулиар зөөгч дохионы давтамжийг өөрчилдөг модуляц	
2-42	Line of sight	Шууд харагдах зай	Үзэгдэх орчин, шууд харагдалт	Хоёр цэг хооронд сааданд үл мэдэг нөлөөлөгдөх хангалттай чөлөөтэй, долгионы шууд цацрагт тархалт
2-43	Microwave Link	Бичил долгионы шугам	Хоёр буюу дээш тооны холбооны төхөөрөмжийг холбож буй холбооны суваг, радио релейний шугам (1ГГц-100ГГц)	бичил долгионы давтамжийн цард асар их өгөгдлийг алсад шууд харагдах зайд дамжуулах утасгүй холбооны цэгээс цэгт систем
2-44	Noise	Шуугиан	Дохиог гажуудуулдаг төрөл бүрийн шуугиан, нөлөөлөл	ашигтай дохионд нөлөөлдөг хүсүүшгүй цахилгаан дохио эсвэл цахилгаан соронзон долгионыг шуугиан гэж ерөнхий нэр томъёонд хамааруулна.
2-45	Preamplifier	Урьдчилан өсгөгч	Дохио өсгөлтийн эхний шат	Урьдчилан өсгүүр - Ачаа болон чадлын өсгүүрийн ажиллагааг хангах хэмжээнд хүртэл сул дохиог өсгөж шуугианд тэсвэртэй болгох өсгүүр.

MNS 6886:2020

2-46	Reflector	Ойлгогч	Долгионыг гадаргуугаас эсвэл дохиог хэлхээний тодорхой цэг дээр ойлгогч	Цахилгаа соронзон дохиог ойлгогч гадаргуу
2-47	Sideband	Хажуугийн зурвас	Модуляцлагдсан дохионы зөөгчийн хоёр талд үүсэх нэмэлт зурвас	Анхдагч мэдээллийн дохиогоор зөөгчийг модуляцлахад үүсдэг зөөгчийн хажуугийн давтамжийн байгуулагчууд
2-48	Sight	Шууд харагдах	Шууд харагдах зай, шууд харагдах	хасах
2-49	Signal	Дохио	Өөртөө мэдээллийг агуулсан, дамжууллын тодорхой орчинд радио долгионыг ашиглан дамжуулагдаж байгаа зөөгч	Яриа, өгөгдөл, дүрс зэрэг мэдээллийн хуулиар хугацаагаар өөрчлөгдөх хүчдэл эсвэл гүйдлийн өөрчлөлт, цахилгаан соронзон долгион
2-50	Subcarrier	Дэд зөөгч	Нэмэлт мэдээллийг дамжуулахад зориулагдсан, үндсэн зөөгчөөс бага хэмжээтэй нэмэлт зөөгч	мэдээллийн дохиог өөртөө зөөвөрлөсөн, үндсэн зөөгч давтамжаас доогуур давтамж. Жишээ нь OFDM модуляцийн хувьд нэгэн зэрэг маш олон дэд зөөгч дээр мэдээллийн тоон цувааг хуваарилж модуляц хийдэг бол аналог ТВ-ийн хувьд дүрсийн дохионы спектрийн дээр дууны дохио дууны дэд зөөгч дээр модуляцлагдан байрладаг.
2-51	Television	Телевиз	Хөдөлгөөнт дүрсийг зайнд дамжуулах зориулалттай цахилгаан холбооны технологи	Хөдөлгөөнт дүрс ба дүрс дагалдсан дууг хамтад нь алс зайд нийтэд дамжуулах зориулалттай холбооны систем.

2-52	Terrestrial transmission	Газрын дамжуулалт	Телевизийн дохиог нэвтрүүлэх станцаас телевизийн хүлээн авагч хүртэл агаарын долгионоор газрын гадаргуу дээр дамжуулдаг өргөн нэвтрүүлгийн нэг хэлбэр	Газрын гадаргуун дагуу тархдаг цахилгаан соронзон долгионоор мэдээллийн дохиог алсад дамжуулах
2-53	Tower	Цамхаг	Цахилгаан холбоо, үүрэн холбоо, өргөн нэвтрүүлгийн антенуудыг өндөрт байрлуулах зориулалттай бүтэц	холбооны системийн антеныг өндөрт байршуулан долгионы тархалтын хамрах хүрээг ихэсгэх зориулалттай бат бэх тулгуур бүтэц
2-54	Transmitter	Нэвтрүүлэгч	Дүрс, дуу болон өгөгдлийн мэдээллийг модуляцлагдсан радио долгионы дохио болгон хувиргаж, агаарын долгионоор цацдаг төхөөрөмж	Дүрс, дуу болон өгөгдлийн мэдээллийг зөөгч дээр модуляцалж, алсад дамжих чадварыг нэмэгдүүлэх зорилгоор өсгөх, өндөр давтамжийн цахилгаан дохиог цахилгаан соронзон долгионд хувирган дамжуулдаг төхөөрөмж

MNS 6886:2020

2-55	Yagi antenna	Яги антен	Шугамын дагуу зэрэгцээ элементүүдээс бүрдсэн чиглэлийн антен	Өндөр давтамжийн дохионы гүйдэл өгөгдөх эсвэл авах идэвхтэй диполь, идэвхтэй элементээс бага зэргийн урт дохиог тархалтын чиглэлд ойлгох дамжуулагч материалаар хийгдсэн ойлгогч, идэвхтэй элементээс бага зэргийн богино дохиог дамжуулагч материалаар хийгдсэн тархалтын чиглэлд хүчжүүлэгч чиглүүлэгч элементээс тогтох бүтэцтэй антен.
2-56	Omni antenna	Тодорхой чиглэлгүй антен	Хэвтээ чиглэлийн дагуу радио долгионыг бүх чиглэлд цацдаг антен	Чиглэлгүй антен-цахилгаан соронзон долгионыг хэвтээ ба босоо чиглэлд ижил энергитэйгээр цацдаг эсвэл хүлээн авдаг антен
2-57	Directional antenna	Чиглэлийн антен	Радио долгионыг тодорхой чиглэлийн дагуу цацах, хүлээн авах антен	Чиглэлтэй антен-цахилгаан соронзон долгионыг аль нэг чиглэлд их энергитэйгээр цацдаг эсвэл хүлээн авдаг антен
2-58	Panel antenna	Самбар антен	Антенyг гаднын нөлөөллөөс хамгаалах зориулалттай самбар хэлбэртэй хамгаалалт бүхий чиглэлийн антен	Хавтгай антен - ихэвчлэн тэгш өнцөгт хэлбэртэй гадаргуу дээр орших олон цацаргагч элементүүдээс тогтох гаднын байгаль цаг уурын нөлөөллөөс хамгаалах бүрхүүлтэй антен

2-59	Dipole antenna	Диполь антен	Адил урттай хоёр дамжуулагч элемент ашигласан радио долгионыг цацах, хүлээн авах антен	Ойролцоогоор нэгж цахилгаан дипольтой адил (чиглэлгүй) цацаргалтын диаграмтай антенны нэг ангилал. ТАЙЛБАР: Төгсгөлүүддээ зөвхөн гүйдлийн туйл утгатай (их гүйдэлтэй) байдаг нарийн шулуун утсан антентай адил гүйдлийн хуваарилалттай метал бүтэц
2-60	RF splitter	RF салаалагч	Радио давтамжтай дохиог салаалагч	Радио давтамжтай оролтын дохиог олон гаралтад салаалагч
2-61	UHF transmitter	UHF нэвтрүүлэгч	Хэт өндөр давтамжтай дохионы нэвтрүүлэгч	UHF давтамжийн цараанд радио долгионы нэвтрүүлэгч
2-62	VHF transmitter	VHF нэвтрүүлэгч	Их өндөр давтамжтай дохионы нэвтрүүлэгч	VHF давтамжийн цараанд радио долгионы нэвтрүүлэгч
2-63	UHF	UHF	300 МГц-3 ГГц-ийн цараатай хэт өндөр давтамж	
2-64	VHF	VHF	30 МГц -300 МГц -ийн цараатай их өндөр давтамж	
2-65	Liquid cooler	Шингэн хөргөлт	Нэвтрүүлэх байгууламжийн шингэн хөргүүрийн систем	
2-66	Exciter	Өрнүүлэгч	Нэвтрүүлэх байгууламжийн өрнүүлэгч төхөөрөмж	Зөөгчийг модуляцласан радио давтамжтай бага чадлын дохиог өрнүүлэх төхөөрөмж
2-67	Combiner	Комбайнер	Радио долгионыг нэгтгэх төхөөрөмж	Радио давтамжтай олон оролтын дохиог нэг гаралтад нэгтгэх хэрэгсэл

MNS 6886:2020

2-68	Advanced Television Systems Committee	ATSC	АНУ-ын дэвшилтэт телевизийн системийн хороо, газрын болон кабелийн, хиймэл дагуулын сүлжээгээр тоон телевизийг дамжуулах стандартуудын багц	
2-69	Integrated Services Digital Broadcasting	ISDB	Япон улсын тоон радио, телевиз дамжуулах стандарт	Нэгдмэл үйлчилгээтэй тоон өргөн нэвтрүүлэг-Япон улсын тоон ТВ-ийн системийн нэршил
2-70	Power amplifier	Чадлын өсгөгч	Нэвтрүүлэгчийн гаралтын чадлын өсгөгч	Өндөр давтамжийн дохионы чадлыг хангалттай өсгөж антен руу илгээх төхөөрөмж
2-71	Solid state device	Хатуу биет хувиргагч	Чадлын өсгөгчид ашигладаг хагас дамжуулагч төхөөрөмж	Хатуу төлөвийн хэрэгсэл
2-72	High power tube	Чадлын ламп	Чадлын өсгөгчид ашигладаг өндөр чадлын ламп	
2-73	Digital Radio Mondiale	DRM	Тоон Радио Өргөн нэвтрүүлгийн Мондиале стандарт	
2-74	Asynchronous Serial Interface	ASI	Асинхрон цуваа интерфейс. MPEG TS-ийг 75 омын кабелиар дамжуулах зориулалттай арга	Асинхрон цуваа интерфейс. MPEG TS буюу дамжуулах урсгалыг синхрончлолын дохио шаардахгүйгээр 75 омын коаксиаль кабелиар дамжуулах өргөн нэвтрүүлгийн системийн цуваа интерфейс

2-75	Coupler	Холбогч	Их чадлын радио долгионыг хянах, хэмжихэд зориулсан цэг үүсгэгч	Салаалагч- өргөн нэвтрүүлгийн системд дохионы үндсэн дамжилтын замд нөлөөлүүлэхгүйгээр хуваах салаалах идэвхгүй хэрэгсэл
2-76	Voltage Standing Wave Ratio	VSWR	Зогсогч долгионы харьцааны хүчдэл	Зогсоо долгионы хүчдэлийн харьцаа-дамжуулах шугам , долгион хөтлүүр антен эсвэл ачаатайгаа холбогдсон зохицлын зэргийг буюу өөрөөр хэлбэл радио давтамжтай дохио үүсгүүрээс ачаанд хэр үр ашигтай дамжиж байгааг илэрхийлэх хэмжигдэхүүн
2-77	Hot swap	Hot swap	Нэвтрүүлэх төхөөрөмжийг унтраахгүйгээр ажиллагаагүй болсон блокийг солих үйлдэл	Системийг унтраалгүйгээр тэжээл, хард эсвэл өргөн нэвтрүүлгийн системийн аль нэг модуль зэрэг техникийн бүрдэл хэсгийг суурилуулах, шинэчлэх (upgrade) солих чадвар
2-78	Simple Network Management Protocol	SNMP	Энгийн сүлжээний менежмент протокол. Аппликейшн түвшинд ажилладаг төхөөрөмжөөс сүлжээг удирдаж байгаа систем эсвэл хост руу мэдээлэл дамжуулдаг протокол юм.	нэвтрүүлэгч, нягтруулагч кодлуур зэрэг өргөн нэвтрүүлгийн төхөөрөмжүүдийг багтаасан IP суурилсан сүлжээн дэх хяналт зохицуулалтын хэрэгслүүдэд ашиглагддаг интернэт протокол. Зайнаас үзүүлэлтийг удирдах, гэмтэл илрүүлэх, дохиолох боломж олгоно.

MNS 6886:2020

2-79	Single Frequency Network	SFN	Олон нэвтрүүлэгчүүд нэг давтамж дээр ажиллахаар зохион байгуулагдсан нэг сүлжээ	Нэг давтамжийн сүлжээ- нэвтрүүлэгчүүд нэг программын дохиог нэг давтамж дээр нэгэн зэрэг дамжуулах өргөн нэвтрүүлгийн сүлжээ.Хамрах хүрээ спектр үр ашгийг сайжруулахад чиглэсэн сүлжээний бүтэц. Нэг станцын хамрах хүрээнээс нөгөө станцын хамрах хүрээ рүү шилжихэд хүлээн авагч нь давтамжаа өөрчлөх шаардлагагүй, сүлжээнд байгаа нэвтрүүлэгчүүд хугацаагаар болон фазаар нарийн синхрончлогдохыг шаарддаг бүтэц.
------	--------------------------	-----	---	--

2-80	Multi Frequency Network	MFN	Өөр өөр давтамж дээр ажилладаг нэг сүлжээ	Олон давтамжийн сүлжээ- нэг программын дохиог өөр өөр давтамж дээр тохирсон нэвтрүүлэгчүүд дамжуулах өргөн нэвтрүүлгийн сүлжээ. Том газар нутагт нэвтрүүлэгч хооронд харилцан нөлөө үүсгэхгүйгээр сүлжээг зохион байгуулах тохиромжтой сүлжээний бүтэц. Нэг станцын хамрах хүрээнээс нөгөө станцын хамрах хүрээ рүү шилжихэд хүлээн авагч нь давтамжаа сэлгэн залгадаг уян хатан давтамж төлөвлөлттэй, синхронлолд өндөр шаардлага тавигддаггүй бүтэц.
2-81	Long Wave	LW	Урт долгион	
2-82	Middle Wave	MW	Дунд долгион	
2-83	Multiplex Distribution Interface	MDI	Нягтруулгын түгээх интерфейс	Олон программын урсгалыг түгээх зохицуулах нэг дамжуулах урсгалд нэгтгэж түүний программ бүрийн дохиог зөв декодлуур модулятор нэвтрүүлэгчид хүргэх үр ашигт замчлал, хяналт, боловсруулалт хийх интерфейс

MNS 6886:2020

2-84	Receiver Status & Control Interface	RSCI	Хүлээн авагчийн төлөв болон хяналтын интерфэйс	Хүлээн авагчийн ажиллагааг алсаас хянах удирдах зориулалттай стандартчилагдсан интерфэйс бөгөөд түүгээр дохионы чанар, алдааны түвшин, тохируулах параметр, үйл ажиллагааны дохиолол зэрэг мэдээллийг дамжуулахын зэрэгцээ алсын тохиргоо, тохируулга, системийн менежментийг идэвхжүүлдэг.
2-85	Radioset	Радио хүлээн авагч	Радио өргөн нэвтрүүлгийн хүлээн авах төхөөрөмж	Нэвтрүүлэгч, хүлээн авагч антен, цахилгаан тэжээл, удирдах болон хяналтын блокуудаас тогтох радио холбооны бүрэн систем
2-86	Solid State Transmitter	Хагас дамжуулагч нэвтрүүлэгч	Гаралтын чадлын хэсэг нь хатуу биет хувиргагч хагас дамжуулагч дээр суурилсан нэвтрүүлэгч	Хатуу төлөвийн (хагас дамжуулагч)хэрэгсэл дээр гаралтын чадлын хэсэг нь хийгдсэн нэвтрүүлэгч
2-87	Antenna Polarization	Антену туйлшрал	Антену радио долгионыг цацах туйлын хэлбэр	Антену хүлээн авч буй эсвэл нэвтрүүлж буй радио долгионы цахилгаан орны векторын байрлал
2-88	Horizontal Polarization	Хэвтээ туйлшрал	Цацаж буй радио долгионы цахилгаан орны хэвтээ туйлшрал	Цахилгаан оронгийн вектор нь хэвтээ хавтгайд орших туйлшрал
2-89	Vertical Polarization	Босоо туйлшрал	Цацаж буй радио долгионы цахилгаан орны босоо туйлшрал	Цахилгаан оронгийн вектор нь босоо хавтгайд орших туйлшрал

2-90	Circular Polarization	Тойрог туйлшрал	Цацаж буй радио долгионы цахилгаан талбайн орны тойрог хэлбэртэй туйлшрал	Огторгуйн нэг цэг дээр хугацаанаас хамаарч цахилгаан соронзон оронгийн вектор нь тойргоор эргэлдэх туйлшрал
2-91	Phase Jitter	Фазын алдаа	Фазын зөрүүнээс шалтгаалсан алдаа	Генератор зэргийн тогтворгүйжилттэй холбоотойгоор дохионы фаз богино хугацаагаар хурдан өөрчлөгдөх үзэгдэл. Үүний нөлөөгөөр тоон дуу дүрсийн (SDI MPEG дамжууллын урсгалын) синхрончлол алдагдана. Өнцгөөр эсвэл пикосекунд наносекундээр хэмжигдэнэ.

3.3 Кабелийн телевиз

№	Англи нэр	Монгол нэр	Хуучин тайлбар	Засварлах санал
3-1	Line	Шугам	Мэдээлэл нэвтрүүлэх, дамжуулах, хүлээн авах зорилгоор байгуулсан аливаа дамжуулагч орчин /утас, радио долгион, орон зай зэрэг/, тэдгээрийг хамгаалахад хэрэглэдэг тусгаарлагч, сувагчлал, багана, цамхаг, байр, талбай болон бусад зүйлсийн цогцолбор	+
3-2	Border point	Зааглах цэг	Үйлчлэгч, хэрэглэгчийн шугам, сүлжээ хоорондоо харилцан холбогдох цэг	удирдлага, хяналт, үүрэг хариуцлага нь өөрчлөгдөх сүлжээний 2 сегмент эсвэл 2 өөр сүлжээний хооронд гардвар хийгдэх цэг
3-3	Communicatuon	Харилцаа холбоо	Цахилгаан холбоо, радио телевиз, шуудан, мэдээллийн технологийн бүх төрөл	
3-4	Bit Error Ratio	BER	Битийн алдааны харьцаа	BER- бит - алдааны харьцаа - Холбооны сувагт шуугиан харилцан нөлөөлөл, гажуудал, битийн синхрончлолын алдаанаас болж үүссэн алдааг нийт дамжуулсан битийн тоонд хуваасан харьцаа
3-5	Cable	Кабель	Кабель, цахилгаан утас, шугам	+ Өргөн зурвасын дамжуулах шугам

3-6	Cable TV	Кабелийн телевиз	Телевизийн олон сувгийг кабелиар дамжуулан хэрэглэгчид хүргэх үйлчилгээ	+
3-7	Headend equipment	Толгой өрөө, студи	Телевизийн нэвтрүүлгийг кабелийн телевизийн сүлжээгээр түгээхэд бэлтгэх байр болон төхөөрөмжийн нэгдэл	CaTV, IPTV, хиймэл дагуулын өргөн нэвтрүүлгийн системийн ирж буй бүх дохиог хүлээн авах боловсруулах, буцаан сүлжээгээрээ хэрэглэгч руу дахин түгээхдээ хүлээн авалт декодлол, кодлол мүдпяцлах нягтруулах түгээх үйлдлийг хийдэг төхөөрөмж
3-8	Cable modem	Кабель модем	Кабелийн телевизийн сүлжээний сувгаар хоёр чиглэлд өгөгдөл хүлээн авч дамжуулдаг хэрэглэгчийн төхөөрөмж	CaTV-ийн сүлжээгээр хэрэглэгч рүү өндөр хурдны интернэт холболтыг хийх сүлжээний хэрэгсэл бөгөөд хуваарилах шугамаар ТВ-ийн дохиотой хамт Интернэтийн үйлчилгээг замчлагч, хэрэглэгчийн төхөөрөмжөөр хэрэглэгчийн компьютерт хүргэх хэрэгсэл
3-9	CATV amplifier	Гол шугамын өсгүүр	Кабелийн телевизийн гол ба салбар шугамаар дамжуулж буй дохионы түвшнийг өсгөх төхөөрөмж	Кабелийн ТВ-ийн системийн дамжуулах шугам, салаалагч, түгээх сүлжээнд дохионы чадлыг ихэсгэх өргөн зурвасын өсгүүр

MNS 6886:2026

3-10	CATV Frequency	Кабелийн телевизийн давтамжийн хуваарь	Кабелийн телевизэд 47 МГц-ээс 862 МГц хүртэл давтамжийн царааг ашиглан хэрэглэгчид нэвтрүүлэг түгээхэд, 5 МГц-ээс 30 МГц хүртэл давтамжийн царааг хэрэглэгчээс мэдээ хүлээн авахад ашиглана.	Хэрэглэгчээс толгой станц руу өгөгдөл дамжуулахад (дээш урсгал) хэрэглэгдэх 5 МГц-ээс 30 МГц, үндсэн үйлчилгээний өгөгдлийг толгой станцаас хэрэглэгч рүү (дээш урсгал) дамжуулахад хэрэглэгдэх 47 МГц-ээс 862 МГц давтамж
3-11	Channel	Суваг	Радио, телевизийн дохиог дамжуулах тодорхой зурвас, сүлжээний багтаамжийн нэгж	үйлчилгээ үзүүлэгч буюу мэдээлэл илгээгч ба хүлээн авагч (олон байж болох) хоёрын хоорондох дамжуулах орчин ба зам
3-12	Codec	Кодек	Тоон дохио болон өгөгдлийн урсгалыг кодлох болон декодлох төхөөрөмж	+
3-13	Combiner	Комбайнер	Модуляторуудын гаралтын дохиог нэгтгэн шугамын дохиог хэлбэржүүлэгч төхөөрөмж	Нэгтгэгч- Нэг дамжуулах орчноор дамжуулахын тулд олон дохиог нэг гаралтад нэгтгэх хэрэгсэл
3-14	Directional Coupler	Чиглэлийн холбогч	Радио долгионыг үндсэн шугамд тэжээлийн хүчдэлтэй нь, бусдыг нь тэжээлийн хүчдэлгүй салаалдаг идэвхгүй төхөөрөмж	Чиглүүлэн салаалагч- үндсэн дамжуулах шугамаас дохионы чадлын тодорхой хэсгийг 1 чиглэлд (эсрэг чиглэлд харилцан нөлөөлөл үүсгэхгүйгээр) хувааж өгөх зориулалттай идэвхгүй RF хэрэгсэл
3-15	Data rate	Өгөгдлийн хурд	Өгөгдлийн хурд нь секундэд дамжигдах өгөгдлийн битийн тоо ба	+

			бит/с (bps) нэгжтэй байна	
3-16	Decoder	Декодер	Декодер, код тайлагч	Кодлогдсон тоон дохионоос анхны дохиог буцаан сэргээх тоглуулах боломжтой хэлбэрт шилжүүлэх төхөөрөмж
3-17	Bit Per Second	Секунд дэх битийн тоо	Өгөгдлийг дамжуулах үеийн секунд дэх битийн тоо	битийн хурдны нэгж
3-18	Bit Rate	Битийн хурд	Нэгж хугацаанд боловсруулагдаж байгаа эсвэл дамжиж байгаа өгөгдлийн хурд	ок
3-19	Delay	Хоцролт	Хоцролт гэдэг нь өгөгдлийн эх үүсгүүр төхөөрөмжөөс хүлээн авагч төхөөрөмжид бүрэн хүлээн авагдахад зарцуулагдах хугацаа	саатал -Холбооны сүлжээ ба системээр дохионы тархах туулах хугацаа
3-20	Latency	Хоцрох хугацаа	Дамжуулалтын оролтын цэгээс төгсгөлийн цэгийн хооронд хоцрох хугацаа.	Хугацааны хоцрол-үүсгүүрээс илгээгдэж байгаа дуу дүрсийн дохио төгсгөлийн хэрэглэгчийн дэлгэц дээр үзүүлэгдэх хүртэлх хугацааны хоцрол. IPTV-д мсек -ээр, OTT-д 15-30 мсек-ээр хэмжигдэнэ.
3-21	Demultiplexer	Демультимплексор	Нэг дохионоос хэд хэдэн аналог мэдээллийн дохио эсвэл тоон өгөгдлийн урсгалыг салгаж авдаг төхөөрөмж	+

MNS 6886:2026

3-22	Frequency Deviation	Хазайлт	Давтамжийн модуляцаар үүсэх давтамжийн хазайлт	Давтамжийн хазайлт- Давтамжийн модуляцийн хувьд зөөгчийн давтамж төвийн давтамжаасаа хамгийн их өөрчлөгдөх өөрчлөлт
3-23	Encoder	Энкодер	Кодлогч, кодер, кодлуур	Кодлуур- дамжуулах хадгалах боловсруулахын тулд мэдээллийн нэг хэлбэрээс нөгөө хэлбэр рүү хувиргах хэрэгсэл. Өргөн нэвтрүүлгийн үүсгүүрийн кодлуур нь анхдагч дуу ба дүрсийн дохиог шахаж тоон шинэ форматтай (MPEG28 MPEG4/H264, H265 гэх мэт) болгон хувиргах хэрэгсэл. Сувгийн кодлуур нь үүсгүүрийн тоон дохиог дамжууллын урсгалд (MPEG2 дамжуулах урсгал) хувиргах хэрэгсэл

3-24	Encryption	Кодлол	Түлхүүртэй кодлуур, шифрлэлт, нууцлалт	Нууцлал - Зөвшөөрөлгүй хүлээн авалтыг хориглох зорилгоор баталгаат буюу эрх бүхий хэрэглэгчийн төхөөрөмж л декодлож дэлгэж үзүүлж байхаар дуу дүрсийн контент жишээ нь ТВ-ийн программыг нууцлах үйлдэл. нууцлалыг тайлах Хэрэглэгчийн төхөөрөмж нөхцөлт хандалтын модулийн тусламжтай нууцлагдсан контентын нууцлалыг тайлж анхдагч хэлбэрт оруулах үйлдэл.
3-25	Fiber amplifier	Оптик өсгүүр	Шилэн кабелиар дамжиж буй дохиог өсгөх төхөөрөмж	+
3-26	Loader	Ачаалагч	Ачаа, ачаалах төхөөрөмж	Олон утгатай 1. IPTV терминал ба STB -д үйлдвэрийн программ хангамжийг суулгах_ шинэчлэх зорилгоор 2. IPTV терминал ба STB руу сувгийн жагсаалт, апп, хэрэгцээгээр видео (VoD) зэргийг дахин тоглуулах 3. Үйлдвэрлэх болон засварлах явцад инженерүүд шалгах, гэмтлийг тодорхойлох зорилгоор туршилтын дүрсээр STB-ийг ачаалах

MNS 6886:2026

3-27	Modulator	Модулятор	Кабелийн телевизийн шугамд сувгийн дохиог модуляцлан хэлбэржүүлэгч төхөөрөмж	ТВ-ийн үндсэн зурвасын дохиог кабелиар дамжуулахаар өндөр давтамжийн зөөгч дээр модуляцлах төхөөрөмж
3-28	Multicast	Multicast	Олон хаягаар дамжуулалт хийх	мультикаст-сүлжээг хэт ачаалахгүйгээр нэг ижил сувгийг олон мянган хэрэглэгчид үр ашигтайгаар цэгээс олон цэгт эсвэл олон цэгээс олон цэгт түгээх стандарт арга
3-29	MUX (Multiplexer)	Мультиплексер, нягтруулгын төхөөрөмж	Хэд хэдэн аналог мэдээллийн дохио эсвэл тоон өгөгдлийн урсгалыг нэг дохионд нэгтгэдэг төхөөрөмж.	олон сувгийн дуу дүрс өгөгдлийн тоон дохиог нэг гаралтад нэгтгэх төхөөрөмж
3-30	Node	Зангилаа	Сүлжээний дахин түгээх эсвэл төгсгөлийн цэг болж өгдөг зангилаа цэг.	гол шугамыг хэрэглэгчийн шугам эсвэл хандалтын сүлжээнд холбох, дохиог хүлээн авах, боловсруулах, түгээх цэг
3-31	Optical reciever	Оптик хүлээн авагч	Гэрлийн дохиог цахилгаан дохионд хувиргагч төхөөрөмж	Оптик кабелиар дамжин ирж буй гэрлийн урсгалыг цахилгаан дохионд хувиргах төхөөрөмж
3-32	Optical transmitter	Оптик нэвтрүүлэгч	Цахилгаан дохиог гэрлийн дохионд хувиргагч төхөөрөмж	Оптик кабелиар дамжуулахын тулд RF эсвэл үндсэн зурвасын цахилгаан дохиог (дуу дүрс өгөгдөл) модуляцлагдсан гэрлийн урсгалд хувиргах төхөөрөмж

3-33	ONU (Optical Node Unit)	Оптик зангилаа	Оптик зангилааны төхөөрөмж	Үйлчилгээ эрхлэгчийн сүлжээнээс оптик дохиог хүлээн аваад цахилгаан дохионд хувиргадаг хэрэглэгчийн төгсгөлийн оптик төхөөрөмж OLT-PON-ONU-хэрэглэгчийн төхөөрөмж
3-34	Repeater	Дахин дамжуулагч	Дахин дамжуулах станц, шугамын дундын өсгөгч	Кабелийн алдагдлын улмаас хүч нь суларсан дохиог сэргээж чадлыг нь өсгөх хэрэгсэл
3-35	Scrambler	Скремблер	Өгөгдлийн тоон урсгал дахь 1 ба тэгийн тоог тэнцвэржүүлэн хувиргагч	мэдээллийн тоон урсгалын битүүдийн байрлалыг өөрчлөх, санамсаргүйжүүлэх, өгөгдлийн утгыг эсрэгээр өөрчлөх зэрэг аргаар зөвшөөрөлгүй хүлээн авагчид ойлгомжгүй болгох үйлдэл.
3-36	Main line Splitter	Гол шугамын салаалагч	Гол шугамын дохиог тэжээлийн хүчдэлийн хамт гол ба салбар шугамуудад салаалах төхөөрөмж	+
3-37	Splitter	Салаалагч	Шугамын дохиог зөвхөн хэрэглэгчийн шугаманд салаалах төхөөрөмж	оролтын их чадлын дохиог гаралтын олон бага чадлын дохионд ижил хуваах идэвхгүй хэрэгсэл

MNS 6886:2026

3-38	Power inserter	Цахилгаан тэжээл оруулагч	Гол шугамын дохионд гол шугамын өсгөгчүүдийг тэжээх зориулалттай цахилгаан тэжээлийг оруулах төхөөрөмж	Дамжуулах шугам дах өсгүүр идэвхитэй салаалагч, оптик зангилаануудыг тэжээх зорилгоор зоаксиаль кабельд түүгээр дамжиж байгаа RF дохионд нөлөөлүүлэхгүйгээр тогтмол гүйдлийн чадлыг оруулах хэрэгсэл.
3-39	Splitter tap	Салбар болон хэрэглэгчийн салаалагч	Шугамын дохиог салбар болон хэрэглэгчийн шугаманд салаалах төхөөрөмж	Гол шугамын дохиог салбар болон хэрэглэгчийн шугамд багахан хэмжээгээр салаалж үлдсэн ихэнх хэсгийг нь гол шугамаар чиглүүлэн дамжуулах чиглүүлэн салаалагч.
3-40	STB (Set top box)	Тоон телевизийн хүлээн авагч	Гаднаас ирж буй тоон телевизийн дохиог телевизорын дүрсийн мэдээлэл аналог дохио болгон хувиргадаг төхөөрөмж	STB- Кабель, хиймэл дагуул, интернэтийн сүлжээгээр ирж байгаа тоон дохиог хүлээн авч, декодлон ТВ-ийн дохионд хувиргах электрон төхөөрөмж
3-41	Quadrature Phase Shift Key	QPSK	Квадратур фаз солих модуляц	Тоон дохиогоор зөөгч дохионы фазыг 2 битийн (00, 01, 10, 11) утгаар (0/360, 90,180, 270 хэм) өөрчлөх модуляц
3-42	Quadrature Amplitude Modulation	QAM	Квадратур агуургын модуляц	Мэдээллийн тоон дохиогоор зөөгч дохионы агууриг ба фаз нь хоёул өөрчлөгдөн хувьсах модуляц
3-43	256 Quadrature Amplitude Modulation	256 QAM	256 тэмдэгтийн квадратур агуургын модуляци -QAM 256 256 төлөвийн квадратур	зөөгчийн агууригийн ба фазыг зэрэг модуляцлах 8 битээс модуляцийн тэмдэгт тогтох ба 16x16 төлөвийн диаграмм бүхий

				тоон модуляц
			агууригын модуляц	
3-44	Cable Modem Termination System	CMTS	Кабель модемийн төгсгөлийн төхөөрөмж	Гибрид оптик коаксиаль (HFC) сүлжээгээр Интернэт, VoIP, IPTV зэрэг өндөр хурдны өгөгдлийн үйлчилгээ хүргэдэг хэрэглэгчийн кабель модемыг интернэтэд холбодог толгой станц дээрх хэрэгсэл
3-45	Main line	Гол шугам	Хэд хэдэн хуваарилах шугамыг тэжээж, тэдгээрээс хэрэглэгчийн шугам тэжээх сүлжээ буюу шилэн кабель, коаксиаль кабель	толгой станц, эсвэл үндсэн хуваарилах цэгээс хэрэглэгчийн хуваарилах цэг хүртэлх татагдсан физик ба логик шугам
3-46	Main distribution Line	Хуваарилах гол шугам	Толгой станц болон салбар зангилаанаас тухайн дүүргийн хуваарилах шугамын оролт хүртэлх шилэн эсвэл коаксиаль кабель	+

MNS 6886:2026

3-47	Distribution Line	Хуваарилах шугам	Гол шугамаас салбарлан орон сууцны байруудын хооронд болон байрны орц хоорондын коаксиаль кабель, орцны давхар хоорондын коаксиаль кабель	Хуваарилах гол шугамаас эсвэл зангилаанаас салбар салаалагч ба хэрэглэгчийн шугамын зангилаа хүртэлх хэдэн зуун метр хүртэлх урттай оптик эсвэл коаксиаль кабель
3-48	Subscribers line	Хэрэглэгчийн шугам	Хэрэглэгчийн хүлээн авагчийн оруулга хүртэлх орон сууцны дотоод монтажийн коаксиаль кабель	Хуваарилах шугам ба хэрэглэгчийн төхөөрөмжийн хоорондох холболтын буюу Ca TV-ийн сүлжээний эцсийн цэг хүртэлх кабель.
3-49	Waveguide	Долгион хөтлүүр	Дамжуулах хоолой, долгион хөтлүүр	
3-50	Digital Video Broadcasting-Terrestrial	DVB-T/T2	Тоон телевизийн газрын өргөн нэвтрүүлгийн стандарт	+
3-51	Digital Video Broadcasting-Cable	DVB-C/C2	Тоон кабелийн телевизийн өргөн нэвтрүүлгийн стандарт	+
3-52	Digital Video Broadcasting-Satellite	DVB-S/S2	Хиймэл дагуулын тоон телевизийн өргөн нэвтрүүлгийн стандарт	+
3-53	European Telecommunications Standards Institute	ETSI	Европын Цахилгаан Холбооны Стандартын Институт	Европын Цахилгаан Холбооны Стандартчлалын Хүрээлэн
3-54	Hybrid Fiber Coax	HFC	Оптик, коаксиаль хосолсон сүлжээ	Гол шугамд оптик, хуваарилах шугамдаа коаксиаль дамжуулах шугам хослуулсан сүлжээ.

3-55	Local Multipoint Distribution System	LMDS	Тухайн байрлалаас олон цэгт түгээх систем	Кабелийн дамжуулал их өртгөөр босох тохиолдолд ихэвчлэн хэрэглэдэг өгөгдөл, дуу, дүрсийг богино зайд 28-31ГГц -ийн өндөр давтамж дээр нэгээс олон цэгт дамжуулах утасгүй өргөн зурвасын технологи
3-56	Multichannel Multipoint Distribution System	MMDS	Олон сувгийг олон цэгт түгээх систем	кабель болон шилэн кабелиар тархаахаас өмнө өгөгдөл, дуу, дүрсийг 2-3 ГГц -ийн давтамж дээр цэгээс олон цэгт дамжуулах утасгүй хуваарилах өргөн зурвасын технологи
3-57	RF Downconvertor	RF Downconvertor	Дохионы өндөр давтамжийг бууруулан хувиргагч	RF доош хувиргуур - дохионы боловсруулалт, демодуляц, дамжууллыг хялбарчлах зорилгоор өндөр давтамжийн дохиог завсрын гэж нэрлэгдэх бага давтамж руу эсвэл үндсэн зурвасын дохио руу хувиргадаг давтамж хувиргуур
3-58	RF Upconvertor	RF Upconvertor	Дохионы давтамжийг ихэсгэн хувиргагч	RF дээш хувиргуур - дамжуулах, модуляцлах, түгээхийн тулд завсрын гэж нэрлэгдэх бага давтамжаас эсвэл үндсэн зурвасын дохионоос өндөр давтамжийн дохио руу хувиргадаг давтамж хувиргуур

MNS 6886:2026

3-59	Video On Demand	VOD	Хэрэглэгчийн хүсэлтээр цэсэд байгаа видео контентыг үзэх, эхлүүлэх, түр зогсоох, ухраах гэх мэт үйлчилгээ авах	Серверээс хэрэглэгчийн хүсэлтээр тухайн хэрэглэгч рүү түгээгддэг видео контентын үйлчилгээ бөгөөд хэрэглэгч өөрөө контентыг сонгон эхлүүлэх, түр зогсоох, ухраах зэргээр удирдах боломжтой төлбөрт үйлчилгээ
3-60	Near Video On Demand	NVOD	Давтамжтайгаар эхлэх, хэд хэдэн суваг дээр байрлуулсан телевизийн контентыг түр хүлээлттэйгээр төлбөртэй үзэх боломжоор хангасан үйлчилгээ.	Хэд хэдэн суваг дээр өргөн нэвтрүүлэгдэж буй видео контентод хандах хэд хэдэн ялгаатай хугацааны завсраас хэрэглэгчийн хүсэлтэд хамгийн ойр хугацааны завсарт эхлэн үзүүлэгдэх төлбөрт бараг хэрэгцээгээр үзүүлэгдэх үйлчилгээ. Хугацаагаар шилжүүлж хандах боломжтой, цагийн тогтсон хуваарьтай телевиз болон төлбөртэй үйлчилгээний (VOD) завсрын шинжтэй өргөн нэвтрүүлгийн арга

3-61	True Video On Demand	TVOD		Серверээс хэрэглэгчийн хүсэлтээр тухайн хэрэглэгч рүү ганцаарчлан түгээгддэг видео контентын үйлчилгээ бөгөөд хэрэглэгч өөрөө контентыг сонгон эхлүүлэх, түр зогсоох, ухраах зэргээр удирдах боломжтой жинхэнэ хэрэгцээгээр үзэх төлбөрт үйлчилгээ. Өөрөөр хэлбэл VoD-ийн серверээс зориулалтын бие даасан видео урсгалыг энэ үйлчилгээний хэрэглэгч авах эрхтэй.
3-62	Subscription Video On Demand	SVOD	Өдөр, долоо хоног сар, жилээр нь төлбөрөө төлөөд нэвтрүүлгээ үзэх эрх олгодог үйлчилгээ	Өдөр, долоо хоног сар, жилээр нь төлбөрөө төлснөөр хүссэн үедээ хэрэгцээгээр үзэх видео контентын сан руу хандах эрх идэвхэждэг хэрэгцээгээр үзэх үйлчилгээ. Өөрөөр хэлбэл тогтсон төлбөрт хязгааргүй үзэх үйлчилгээ
3-63	Intermediate Frequency	IF	Завсрын давтамж	Завсрын давтамж - RF дохио ба гетеродин (LO) -ны хэлбэлзэлийг давтамж хувиргуурт холиход үүсдэг тогтмол харьцангуй нам давтамж. RF ба үндсэн зурвасын дохионы хооронд орших давтамж учраас завсрын гэж нэрлэгдсэн байна.

MNS 6886:2026

3-64	Local Oscillator	Давтамжийн генератор	Тухайн цэг дэх өрнүүлэгч	гетеродин -локал генератор -тухайн цэг дээрх өрнүүлэгч-генератор Дохионы давтамжийг нэгээс нөгөөд хувиргахад хэрэглэгддэг тогтвортой нэг давтамжтай хэлбэлзэл үүсгэх электрон генератор/ өрнүүлэгч
3-65	Conditional Access (CA)	Нөхцөлт хандалт	Зарим үйлчилгээг хаах, нэмэлт үйлчилгээг идэвхжүүлэх механизм	зөвшөөрөлгүй хүлээн авалт ба хандалтыг хориглох зорилготой нууцлал хийх үйлдэл
3-66	CAM	Нөхцөлт Хандалтын Модуль	Нөхцөлт хандалтын модуль. STB, тоон телевизор гэх мэт төхөөрөмжид байдаг салгаж авах боломж бүхий модуль	өргөн нэвтрүүлгийн нууцлалтай үйлчилгээнд хандахын тулд нөхцөлт хандалтын системтэй хамтран ажиллах ба өөр дээрээ байгаа хэрэглэгчийн түлхүүр үгийг ашиглан нууцлалтай контентын нууцлалыг тайлах, тухайн хэрэглэгчийг төлбөртэй сувагт хандах эрхтэй эсэхийг баталгаажуулах техник (PCMCIA/CI card) хэрэгсэл.
3-67	CAS	Нөхцөлт Хандалтын Систем	Телевизийн дохиог зөвшөөрөлгүй хэрэглэгч хүлээн авахаас хамгаалах нууцлалын систем. Нөхцөлөөс хамаарсан хандалт бүхий систем	+

3-68	Orthogonal Frequency Division Multiplex	OFDM	Ортогональ давтамжийн хуваалттай нягтруулга	+
3-69	Coded Orthogonal Frequency Division Multiplex	COFDM	Кодлогдсон ортогональ давтамжийн хуваалттай нягтруулга	Олон зөөгчийн тоон модуляц

MNS 6886:2026

3-70	Transport stream	TS	Дамжууллын урсгал	Өргөн нэвтрүүлгийн ба IP сүлжээгээр нэг физик орчноор нэгэн зэрэг түгээх, түүнд үүсэх алдааг илрүүлж засварлах боломж олгодог олон программын дуу дүрс өгөгдлийг багтаасан стандартчилагдсан тоон өгөгдлийн 188 байт бүхий багцуудаас (багц бүр 4 байтын толгой мэдээлэл ба 184 өгөгдлийн хэсэг) тогтох өгөгдлийн формат бүхий багцлагдсан тоон урсгал
3-71	F type connector	F залгуур	Коаксиал кабельд ашиглагддаг коннектор	+
3-72	Physical Layer Pipe	PLP	Физик түвшний хоолой/зам	+ Хоёрдогч үеийн тоон өргөн нэвтрүүлгийн системд яригдах нэр томъёо бөгөөд системийн нэг RF суваг эсвэл зөөгчөөр бие даан олон урсгал эсвэл үйлчилгээг дамжуулах физик түвшин дэх логик суваг . Өөрөөр хэлбэл нэг физик RF сувгаар дамжих ялгаатай модуляц, кодлол бүхий ялгаатай үйлчилгээнүүдэд зориулагдсан логик суваг

3-73	Syndicat des Constructeurs d'Appareils, Radiorecepteurs et Televiseurs	SCART	21 пин бүхий залгуурын стандарт бөгөөд аналог дохиог дамжуулах, дуу дүрсийн төхөөрөмжийг холбоход хэрэглэгдэнэ	
3-74	Quasi Error Free	QEF	Бараг алдаагүй хүлээн авалт	
3-75	IPTV Terminal	IPTV терминал	Интернэт протоколын телевизийн терминал	+ Ерөнхий нэр томъёо. STB-ууд нь IPTV терминал мөн , харин бүх терминалууд STB байх албагүй.
3-76	IPTV STB	IPTV төгсгөлийн төхөөрөмж	IPTV-ийн хэрэглэгчийн төгсгөлийн төхөөрөмж	Телевизор руу холбогдож хэрэглэгчийг IPTV-ийн үйлчилгээг хүлээн авч декодлох төхөөрөмж. Өөрөөр хэлбэл ТВ ба IPTV-ийн үйлчилгээ эрхлэгчийн хоорондох хүлээн авагч, декодлуур, интерфэйс
3-77	Internet protocol TV	IPTV	Интернэт протоколд суурилсан сүлжээгээр хүргэгддэг, үйлчилгээний чанар, найдвартай байдлын шаардлагатай түвшинг хангаж ажиллахаар зохицуулагдсан, телевиз, видео, аудио, текст, зураг, өгөгдөл зэргийг хамруулсан мультимедиа үйлчилгээ	+

MNS 6886:2026

3-78	Triple Play	Гурвалсан үйлчилгээ	Үйлчилгээ эрхлэгчээс интернэт, кабелийн телевиз, утсан холбоо зэрэг гурван үйлчилгээг нэг багц үйлчилгээ болгох	+
3-79	Fiber ToThe Home	FTTH	Дохиог шилэн кабелиар дамжуулан шууд айлд хүргэдэг дамжуулалтын технологи	+
3-80	Fiber ToThe Building	FTTB	Дохиог шилэн кабелиар дамжуулан шууд байр бүрд хүргэдэг дамжуулалтын технологи	+
3-81	Digital Switchover	Тоон системд шилжих үе	Өргөн нэвтрүүлгийн аналог цацалт зогсож тоон телевизэд шилжих	Аналог өргөн нэвтрүүлгийг зогсоож тоон нэвтрүүлэгч шилжих шилжилтийн үе
3-82	Pay TV	Төлбөртэй Телевиз	Хэрэглэгчийн захиалга дээр суурилсан телевизийн төлбөрт үйлчилгээ	Тодорхой сувгууд болон үйлчилгээг хүлээн авахаар хэрэглэгчээс төлсөн төлбөрөөр идэвхэждэг телевизийн үйлчилгээний ерөнхий нэршил бөгөөд түүнд TVOD SVOD NVOD багтана.
3-83	FreeTo Air	FTA	Телевиз, радиогийн өргөн нэвтрүүлгийг нууцлалгүй хэлбэрээр, тохирсон хүлээн авагчаар хэрэглэгчийн захиалгагүйгээр үзэх, сонсох	Ямар нэг төлбөргүйгээр тохирох төхөөрөмжөөр хэн болгон хүлээн авах нууцлалгүйгээр өргөн нэвтрүүлэгдэх телевизийн сувгууд

3-84	FreeTo View	FTV	Хэрэглэгчийн захиалгагүйгээр зарим контентыг төлбөргүйгээр хүлээн авах боломжоор хангасан дамжуулалт	Хандалтын зөвшөөрөл шаарддаг ч чөлөөтэй үзэх ТВ-ийн сувгуудын үйлчилгээ. Нууцлалтай байж болох бөгөөд смарт картын тусламжтай нууцлалыг тайлж үзэх боломжтой болно.
3-85	Pay Per View	PPV	Pay TV эрхийг (сарын багцыг аваагүй) аваагүй боловч тухайн контентыг идэвхжүүлж үзээд дараа нь төлбөрөө төлөх үйлчилгээ	+
3-86	Amplifier	өсгүүр	Boosts signal strength to overcome cable attenuation.	Кабелийн ундралтыг давж гарах хэмжээгээр дохионы чадлыг өсгөх
3-87	Analog Channel	аналог суваг	Traditional TV channel transmitted as continuous RF signal.	Тасралтгүй өндөр давтамжийн дохиогоор ТВ-ийн сувгийн дохиог дамжуулах суваг
3-88	Demodulator		Device that extracts baseband signal from modulated carrier.	демодулятор-модуляцласан зөөгч дохионоос үндсэн зурвасын дохиог ялгах хэрэгсэл/төхөөрөмж
3-89	Digital Channel		TV channel transmitted as digital data over RF using modulation (QAM).	Тоон суваг-модуляцтай RF дохиогоор тоон өгөгдлийг дамжуулдаг ТВ-ийн суваг
3-90	Distribution Amplifier		Amplifier at branching points to maintain signal quality.	Хуваарилах өсгүүр-Дохионы чанарыг сэргээх салбарлах цэгүүд дээрх өсгүүр

MNS 6886:2026

3-91	Distribution Network		Network branch delivering signals from trunk lines to subscribers.	Хуваарилах сүлжээ-Гол шугамаас хэрэглэгчийн шугам хүртэл дохиог дамжуулах сүлжээний салбар хэсэг
3-92	Frequency Division Multiplexing (FDM)		Multiple channels carried on different frequency bands over a single cable.	Давтамжийн хуваалттай нягтруулга - Нэг дамжуулах шугамаар олон ялгаатай давтамжаар олон сувгийг үүсгэх
3-93	Headend		Central facility where TV signals are received, processed, and distributed.	Толгой станц- КаТВ, IPTV, хиймэл дагуулын өргөн нэвтрүүлгийн системийн ирж буй бүх дохиог хүлээн авах боловсруулах, буцаан сүлжээгээрээ хэрэглэгч руу дахин түгээх төв станц
3-94	Ingress / Egress		Undesired signals entering (ingress) or leaving (egress) the cable network.	Кабелийн сүлжээнд нэвтрэх эсвэл түүнийг орхих хүсэшгүй дохио
3-95	Line Amplifier		Amplifier installed along the trunk line for long-distance signal boost.	Шугамын өсгүүр - Дохиог өсгөх зориулалттай гол шугамын дагуу суурилагдсан өсгүүр
3-96	Node Split Ratio		Number of subscribers served per optical node; affects signal strength.	Зангилааны хуваах харьцаа -Тухайн зангилаа цэгийг хуваан эзэмшиж буй хэрэглэгчийн тоо. Хэрэглэгчийн тоо нь олон бол үйлчилгээний чанар муу байна.
3-97	Noise Figure (NF)			Шуугианы үзүүлэлт- Системийн шуугианд ашигтай дохио өртөж буурах хэмжээ

3-98	Return Amplifier		Amplifier used in the upstream/return path to strengthen signals from subscribers.	Буцах өсгүүр-Хэрэглэгчээс ирэх дохиог өсгөх дээш урсгалын буюу буцах замд тавигддаг өсгүүр
3-99	Return Path / Upstream		Signal path from subscriber back to headend for interactive services.	Буцах зам / дээш урсгал- интерактив үйлчилгээний хувьд хэрэглэгчийн төхөөрөмжөөс толгой станц руу дамжих дохионы зам
3-100	RF Combiner		Merges multiple RF signals onto a single cable line.	RF нэгтгэгч - нэг кабель шугамаар олон RF дохиог нэгтгэн дамжуулах хэрэгсэл
3-101	RF Splitter Loss		Signal reduction caused by splitting a cable into multiple outputs.	Радио давтамжийн салаалагчийн алдагдал - Олон гаралтад чадлыг хувааж гаргах үед дохиог сулруулах үзүүлэлт
3-102	Subscriber Drop		Cable from distribution network that connects directly to a subscriber's home.	Хэрэглэгчийн шугам руу салаалах цэг -Хуваарилах шугамаас хэрэглэгч рүү салаалах холболтын цэг
3-103	Tap		Provides a controlled portion of the signal to a subscriber line.	Кабелийн телевизийн түгээх шугамаас дохионы тодорхой хэсгийг салган авч хэрэглэгч рүү дамжуулах зориулалттай пассив холболтын төхөөрөмж.
3-104	Trunk Amplifier Cascade		Series of amplifiers along the trunk to maintain signal quality over distance.	Гол шугамын каскадан өсгүүр - Алсад дохионы чанарыг хангах гол шугамын дагуу байрлах өсгүүрүүд
3-105	Trunk Line		Main high-capacity cable carrying multiple channels from	Толгой станцаас зангилаа руу олон сувгийг зөөвөрлөх их багтаамжийн кабель

3.4 Тоон Телевиз

	Англи нэр	Монгол нэр	Тайлбар	Засварлах санал
4-1	Low Density Parity Check	LDPC	Бага нягтралтай тэгш шинжийг шалгах, их хэмжээтэй шуугиан ба интерференцтэй үед үр дүнтэй код	Олон замын замхралттай ба шуугиан ихтэй сувагт алдааг засах зориулалттай бага нягтралтай тэгшийг шалгах код
4-2	Multiple Inputs Single Output	MISO	Олон оролт, дан гаралт	Олон оролт, нэг гаралт
4-3	Multi Physical Layer Pipe	MPLP	Олон физик давхаргат хоолой.	+ Хоёрдогч үеийн тоон өргөн нэвтрүүлгийн системд яригдах нэр томъёо бөгөөд системийн нэг RF сувгаар бие даасан физик түвшний олон хоолойг дамжуулах логик суваг. Өөрөөр хэлбэл хүлээн авалтын янз бүрийн нөхцөлд тохирсон үзүүлэлттэйгээр дамжуулах физик түвшний олон хоолойнуудыг нягтруулж нэг RF сувгаар дамжуулна. Жишээ нь PLP0 нь HDTV, PLP1 нь хөдөлгөөнт ТВ-ийн үйлчилгээ гэх мэт өөр өөр үйлчилгээг явуулна.

4-4	Future Extension Frame	Ирээдүйд өргөтгөх фрейм	T2 фреймүүд хооронд байрлана. Ирээдүйд ашиглана.	DVB-T2-ийн үндсэн үйлчилгээнд нөлөөлүүлэхгүйгээр нэг ижил RF сувгаар явуулах ирээдүйн шинэ технологийн эсвэл нэмэлт системд (шинэ модуляцийн систем эсвэл өгөгдлийн үйлчилгээ) зориулагдсан фреймийн нөөц орон зай
4-5	Fast Fourier Transform (FFT)	Фурьегийн Хурдан Хувиргалт	Фурьегийн Хурдан Хувиргалт	Дохионы спектр байгуулагчийг шинжлэх, OFDM зөөгчүүдийг модуляцлах ба демодуляцлах ба спекрийг хэлбэржүүлэх, зорилгоор Фурьегийн Дискрет хувиргалтыг (хугацааны функцээс давтамжийн функц руу эсвэл давтамжийн функцээс хугацааны функц руу хувиргах) хурдтай хийдэг математик алгоритм
4-6	Peak-to-Average Power Ratio	PAPR	OFDM системийн оргил ба дундаж чадлын харьцаа.	+
4-7	Reed Solomon Code	RSC	Рид Соломоны код, алдаа засварлах код	
4-8	Trellis Coded Modulation	TCM	Торон кодлолтой модуляц	Треллис кодлолтой модуляц- алдаа засварын битийг мушгиа кодлол тусламжтай оруулж, үүссэн битийн цувааг өндөр эрэмбийн төлөвийн диаграмд оноох үйлдэл хийгддэг алдаа засварын код. Өөрөөр хэлбэл зурвасын өргөнийг ихэсгэлгүйгээр алдаа засварын кодлол ба модуляцийг нэгтгэсэн үйлдэл

MNS 6886:2026

4-9	Turbo Product Code	TPC	Хемингийн блок кодоод үндэслэсэн код	Хоёр хэмжээст матриц хэлбэрт өгөгдлийн битүүдийг байрлуулж мөр мөрөөр (хэвтээ шалгах бит) дараа нь багана баганаар нь (босоо шалгах бит)өөр өөр (VCH, Хэмминг) блок кодоор кодлох үйлдэл
4-10	Packet identifier	PID	Багц тодорхойлогч. 13 бит талбай	MPEG-ийн дамжуулах урсгалын нэг багцын толгой мэдээлэл дэх уг багцын тээж яваа өгөгдлийг (дуу, дүрс, өгөгдөл) таних зориулалттай 13 битийн талбар
4-11	Program specific information	PSI	Программын тусгай мэдээлэл. Программын (суваг) тухай мета өгөгдөл бөгөөд MPEG дамжууллын урсгалын нэг хэсэг	MPEG-ийн дамжуулах урсгал дахь нэг программын видео, дуу болон бусад өгөгдлийг таньж хооронд нь холбож, STB, TV гэх мэт төхөөрөмж зөв ялгаж, тоглуулахад шаардлагатай мэдээлэл юм. Дамжуулах урсгал дах бүх хөтөлбөрийн жагсаалт (PAT), нэг хөтөлбөрийн (дуу, дүрс, өгөгдөл) нэгж урсгалуудын PID-ийн жагсаалт(PMT), нууцлал хийгдсэн хөтөлбөрийн PID -ийн жагсаалт (CAT), сүлжээний нэр, транспондерийн нэр гэх мэт сүлжээний мэдээллийн жагсаалтыг агуулна.

4-12	Service Description Table	SDT	Үйлчилгээ тодорхойлох хүснэгт	Хэрэглэгчийн хөтөлбөрүүдийн нэр төрөл нэмэлт мэдээллийг агуулах үйлчилгээний мэдээллийн нэг төрөл - үйлчилгээ тодорхойлох хүснэгт
4-13	Event information table	EIT	Үйл явдлын мэдээллийн хүснэгт	Үйл явдлын мэдээллийн хүснэгт- ТВ ба радиогийн программуудын хөтөлбөр , тэдгээрийн эхлэх хугацаа үргэлжлэх хугацаа, түүний тухай товч тайлбар зэргийг агуулах үйлчилгээний мэдээллийн нэг төрөл
4-14	Time and Date Table	TDT	Хугацаа ба огнооны хүснэгт	Тухайн цэг дээрх ертөнцийн цаг өдрийг дэлгэц дээр харуулах, хөтөлбөрийн хөтөчтэй программуудын цагийг синхрончлох, зөв цагт эхлүүлэх зорилгоор дамжууллын урсгал дотор бүх ТВ-ийн хүлээн авагч ба STB руу дамжигддаг Ертөнцийн цагийн тухай мэдээлэл агуулсан үйлчилгээний мэдээллийн нэг төрөл

MNS 6886:2026

4-15	Selection information table	SIT	Мэдээллийг сонгох хүснэгт	Сонголтын мэдээллийн хүснэгт- Сүлжээний мэдээллийн хүснэгт (NIT) , үйлчилгээ тодорхойлох хүснэгт (SDT) ба үйлчилгээний мэдээллийн бусад хүснэгт байхгүй үед үйлчилгээний (програмуудын) тухай суурь мэдээлэл агуулсан үйлчилгээний мэдээллийн нэг төрөл. Өөрөөр хэлбэл дамжууллын урсгалын дамжуулалт эхлэх мөчид буюу шалгах үед үйлчилгээний сонголтод хэрэглэгддэг маш товч үйлчилгээний мэдээллийн хүснэгт
4-16	Transport Stream Description Table	TSDT	Дамжууллын урсгалыг тодорхойлох хүснэгт	Дамжууллын урсгалыг бүхэлд нь тайлбарлах ерөнхий мэдээлэл ба тодорхойлогч үйлчилгээний мэдээллийн нэг төрөл бөгөөд байнга дамжигддаггүй сонголтоор дамжигдана.
4-17	Program map table	PMT	Программын зураглалын хүснэгт	Дамжууллын урсгал дотроос тухайлсан нэг программын дүрс дуу өгөгдлийн урсгалын хэсгийг олж авах тухай мэдээллийг хүлээн авагчуудад хүргэх үүрэгтэй. Нэг программын дуу дүрс өгөгдлийн нэгж урсгалуудын жагсаалт, өгөгдлийн шахалтын хэлбэр (MPEG2, H264/MPEG4, HEVC, AAC), өгөгдлийн багцын ID, хэрэв программ нууцлалтай бол нөхцөлт хандалтын мэдээлэл зэргийг заасан программын тусгай мэдээллийн (PSI) нэг хэсэг.

4-18	Program Association Table	PAT	0 PID кодтой багцад илэрнэ. MPEG декодер дамжууллын урсгалд ямар программ байгааг тодорхойлоход ашигладаг	Хөтөлбөрийн / программын нэгдлийн хүснэгт- Дамжууллын урсгал дах бүх программуудын лавлах мэдээлэл бөгөөд хүлээн авагчид программуудын программын зураглалын хүснэгт (PMT) -ийн байрлалыг хэлж өгөх программын тусгай мэдээллийн (PSI) нэг хэсэг.
4-19	Conditional Access Table	CAT	Нөхцөлт хандалтын хүснэгт	Төлбөртэй үйлчилгээний хандалтыг хянахын тулд нууцлагдсан мэдээллийн нууцлалыг тайлах түлхүүр үгийг олох Эрх олгох хяналтын (ECM) ба эрх олгох удирдлагын (EMM) мессежийг олоход шаардагдах программын тусгай мэдээллийн (PSI) нэг хэсэг.
4-20	Network PID	Network PID	Сүлжээний багцыг тодорхойлогч.	Дамжууллын урсгал дотор сүлжээний мэдээллийн хүснэгт (NIT)-ийг агуулж буй багцын ID. Өөрөөр хэлбэл өргөн нэвтрүүлгийн нэг сүлжээнд байгаа бусад дамжуулах урсгал, давтамж болон дамжуулах системийн тухай сүлжээний түвш+E25ний мэдээллийг хүлээн авагч олоход туслах үүрэгтэй. Товчхондоо өргөн нэвтрүүлгийн сүлжээг нийтэд нь тодорхойлох NIT-ийн мэдээллийг агуулсан багцын байрлалыг заагч
4-21	Program Map PID	Program Map PID	Программын зураглалын мэдээллийн багцыг тодорхойлогч	Программын зураглалын мэдээллийн багцыг тодорхойлогч- дамжуулах урсгалд байгаа тухайлсан программын PMT мэдээллийн байрлалыг тодорхойлогч

MNS 6886:2026

4-22	Section Syntax Indicator	SSI	Синтакс сонгох индикатор. 1 бит урт талбай	Сейкшн синтаксын тодорхойлогч - PAT, PMT, CAT гэх мэт үйлчилгээний мэдээллийн эхэнд байрлах 1 битийн тэмдэгт
4-23	Network ID	Network ID	Сүлжээ тодорхойлогч. 16 бит урт талбай.	Сүлжээний мэдээллийн хүснэгтэд дамжуулах урсгал ямар сүлжээнд хамааралтай болохыг заах өргөн нэвтрүүлгийн сүлжээнд оноогдсон 16 битийн таних үг
4-24	Section length	Секцийн урт	Секцийн байтын тоог тодорхойлно. 12 бит урт талбай	Үйлчилгээний мэдээлэл ба Программын тусгай мэдээллийн толгой мэдээлэлд байх сейкшн дэх нийт байтын тоог илэрхийлэх 12 битийн талбар
4-25	Network descriptors length	Network descriptors length	Сүлжээний дескрипторын урт. 12 бит урт талбай	Нийт сүлжээний тодорхойлогчуудын нийт уртын байтын тоог илэрхийлэх 12 битийн талбар
4-26	Transport stream loop length	Transport stream loop length	Транспортын урсгалын цагиргийн нийт урт. 12 бит талбай.	Дамжуулах урсгалын жагсаалтын давталтын урт-Нэг сүлжээнд хамаарах бүх дамжуулах урсгалын жагсаалтын тухай мэдээллийн байтын тоог илэрхийлэх 12 битийн талбар бөгөөд сүлжээний мэдээллийн хүснэгтэд дамждаг
4-27	Transport stream id	Transport stream id	Транспортын урсгалыг тодорхойлогч. 16 бит талбай	Дамжуулах урсгалын таних 16 битийн талбар
4-28	Original network ID	Original network ID	Анхдагч сүлжээг тодорхойлогч	Тухайн үйлчилгээг үүсгэсэн анхдагч сүлжээг таних 16 битийн таних үг (ONID)

4-29	Transport descriptors length	Transport descriptors length	Дамжуулалтыг тодорхойлогч урт. 12 бит талбай	Дамжуулах урсгалын тодорхойлогчийн урт-Тухайн дамжуулах урсгалтай холбоотой тодорхойлогчуудын үргэлжлэлийн нийт байтын тоог илэрхийлэх 12 битийн талбар
4-30	CRC 32	CRC 32	Тэгш шинжийг шалгах циклдсэн код. 32 бит талбай	CRC-32 Сүлжээний мэдээлэл ба программын тусгай мэдээллийн төгсгөлд дамждаг алдаа засварын тэгшийг шалгах 32 бит -Тэгшийг шалгах цикл код
4-31	Descriptor tag	Descriptor tag	Дескрипторын заагч. 8 бит талбай	Тодорхойлогчийн шошго - DVB системийн (PAT, PMT, CAT, NIT, SDT зэрэг) тодорхойлогчийн төрлийг заагч 8 битийн талбар
4-32	Descriptor length	Descriptor length	Дескрипторын урт. 8 бит талбай	Тодорхойлогчийн урт - тодорхойлогч бүр хэдэн тодорхойлох өгөгдлийн битийг агуулсныг заах 8 битийн талбар
4-33	Forward Error Code outer	FEC outer	Алдаанаас хамгаалах гадаад код. 4 бит талбай	Алдаа засварын гадаад кодлол- Дамжуулах урсгалын жагсаалтын давталтын урт дотор дамждаг сувгийн гадаад кодлолд ашиглагдсан кодын төрлийг илэрхийлэх 4 битийн талбар
4-34	Forward Error Code inner	FEC inner	Алдаанаас хамгаалах дотоод код. 4 бит талбай	Алдаа засварын дотоод кодлол- Дамжуулах урсгалын жагсаалтын давталтын урт дотор дамждаг сувгийн дотоод кодлолд ашиглагдсан кодын төрлийг илэрхийлэх 4 битийн талбар
4-35	Packet start code prefix	Packet start code prefix	Багц эхлэлийн кодын дагавар. 24 бит талбай	Багцын эхлэлийн кодын угтвар - MPEG систем дэх багцлагдсан нэгж урсгалын эхлэлийг таних 24 битийн талбар

MNS 6886:2026

4-36	Stream ID	Урсгалын тодорхойлогч	Программын урсгалын төрөл, дугаарыг заана. 8 бит талбай	Урсгалыг таних түлхүүр үг - багцлагдсан нэгж урсгалд орших дуу дүрс өгөгдлийн багцын төрлийг тодорхойлогч 8 битийн талбар
4-37	Packetized Elementary Stream	PES	Багцлагдсан энгийн урсгал	Багцлагдсан нэгж урсгал-программын шахагдсан дуу, дүрс, өгөгдлийн хандалтын нэгж (I,P,B зэргийг эсвэл 8 эсвэл 24 мсек-ийн үргэлжлэлтэй дуу)-ээс тогтох анхдагч урсгалуудаас үүсгэсэн багцуудаас тогтох урсгал
4-38	PES packet length	PES packet length	Багцлагдсан энгийн урсгалын багцын урт	Багцлагдсан нэгж урсгалын (PES) багцын урт - энэ талбарын дараанаас эхлэх багцын уртыг 16 битээр илэрхийлсэн талбар .
4-39	Optional PES header	Optional PES header	Сонгож багцалсан энгийн урсгалын толгой хэсэг	PES толгой мэдээлэлд сонголтоор дамжих талбар- Багцлагдсан нэгж урсгалын багц бүрд тогтсон талбаруудын дараа сонголтоор дамждаг, урсгал нууцлагдсан эсэх, өндөр давуу эрхийн тэмдэгт, зохиогчийн эрхийг заагч, эх сурвалжийг (анхдагч эсвэл хуулбар эсэх) заагч, үзүүлбэр эхлэх / декодлол эхлэх хугацааны тэмдэгт (PTS/DTS), нэгж урсгалын үүслийн хурд, PES-ийн толгой мэдээллийн өгөгдлийн урт гэх мэт мэдээллийг агуулна.

4-40	PES scrambling control	PES scrambling control	PES-ын скремблэлийн удирдлага. 2 бит талбай	Багцлагдсан нэгж урсгалын нууцлалын хяналт - Нууцлагдсан эсэхийг заагч 2 битийн талбар
4-41	PES priority	PES priority	PES-ын давуу эрхийг заана. 1 бит талбай	PES-ийн давуу эрх-Давуу эрхийг заагч 1 битийн талбар
4-42	PES CRC flag	PES CRC flag	PES-ын тэгш шинжийг шалгах флаг. 1 байвал тэгш шинжийн циклдсэн шалгалтын талбай байгааг заана. 1 бит талбай	PES-ийн тэгшийг шалгах тэмдэгт-PES багцын толгой мэдээлэлд тэгшиг шалгах кодын талбар байгаа эсэхийг заах 1 битийн талбар
4-43	PES extension flag	PES extension flag	PES-ын өргөтгөлийн флаг. 1 бит талбай	PES-өргөтгөлийн тэмдэгт -PES толгой мэдээлэлд сонголтоор дамжих талбарын дараа өргөтгөл хэсэг байгаа эсэхийг заах 1 битийн талбар
4-44	PES header data length	PES header data length	PES-ын толгой хэсгийн өгөгдлийн урт. 8 бит талбай.	PES толгой мэдээллийн өгөгдлийн урт - PES ачааллын талбар ба PES толгой мэдээллийн байнгын талбарыг тооцолгүйгээр PES толгой мэдээлэлд сонголтоор дамжих талбарт дамждаг PES толгой мэдээллийн өгөгдлийн уртын талбарыг (PES header data length) дагалдах мэдээллийн байтын тоо

MNS 6886:2026

4-45	ESCR and ES rate	ESCR and ES_rate	PES-ын дараалалд хамаатай синхрончлолын дохиог агуулсан талбайнууд	PES-ийн толгой мэдээлэл сонголтоор дамжих 2 талбар ESCR —Нэгж урсгалын хугацааны тулгуур (Elementary Stream Clock Reference)- Программын хугацааны тулгуур (PCR) - тай төстэй ч нэгж урсгалын хугацааны тулгуур бөгөөд системийн хугацаатай нэгж урсгалын декодлох ба үзүүлбэрийн хугацааг синхрончлох үүрэгтэй 33 битийн талбар. ES_rate (Elementary Stream Rate)- Нэгж урсгалын хурд -секунд дэх 50 байтын нэгжээр нэгж урсгалын өгөгдлийн хурдыг илэрхийлсэн 3 байтын талбар бөгөөд урсгалыг ямар хурдаар декодлохыг декодлуурт мэдэгдэх үүрэгтэй. -ES rate (bits/s)=ES_ratex50x8
4-46	ES rate	ES rate	Элементар урсгалын хурд. 22 бит талбай	хасах
4-47	PES private data flag	PES private data flag	PES багцын хувийн өгөгдлийн флаг. 1 байвал PES багцын гарчигт хувийн өгөгдөл байгааг, 0 байвал хувийн өгөгдөл байхгүй гэсэн үг. 1 бит талбай	PES багцын хувийн өгөгдлийн флаг. 1 байвал PES багцын толгой мэдээлэлд хувийн өгөгдөл байгааг, 0 байвал хувийн өгөгдөл байхгүй гэсэн үг. 1 бит талбар
4-48	PES private data	PES private data	PES-ын хувийн өгөгдөл. 16 бит талбай.	PES -ийн хувийн өгөгдөл- хэрэглэгчийн ба системийн мэдээллийг агуулах 128 битийн талбар. Энэ талбарын мэдээллийг MPEG2 стандарт тодорхойлоогүй боловч систем хөгжүүлэгч түүнийг нөөцлөх эсвэл системийн хувийн мэдээлэл дамжуулахад ашиглахаар тогтоосон байдаг.

4-49	PES extension field length	PES extension field length	PES-ын өргөтгөл хэсгийн урт. 7 бит талбай	PES өргөтгөлийн талбарын урт-PES толгой мэдээлэлд сонголтоор хувийн болон системийн өгөгдөл дамжих талбарын нэг хэсэг бөгөөд PES-ийн толгой мэдээллийн байнгын 9 байтын дараа нэгж урсгалын ачааллын өмнө дамждаг (1-30 байт) хувьсах урттай талбар
4-50	Stuffing byte	Stuffing byte	Стаффингийн байт. 1111 1111 бүрдэлтэй 8 битийн тогтмол комбинац бөгөөд тусгай шаардлагыг хангах зорилгоор түүнийг кодлох байгууламж оруулж өгнө	Нөхөлтийн байт-синхрончлолын байт-PES толгой мэдээллийн өгөгдлийн урт (PES_header_data_length) талбарыг дүүргэх эсвэл дамжууллын урсгалын TS 188 байт багц мэдээллийн байтаар дүүрээгүй үед тохируулгын талбарт нөхөх байтуудыг оруулна.
4-51	Sync byte	Синхро байт	0100 0111 бүрдэлтэй 8 битийн тогтмол талбай	Дамжууллын урсгалын багцын эхэнд байх дамжууллын багцын эхлэлийг декодерт таниулах 1 байтын талбар
4-52	Transport error indicator	Дамжууллын алдааны индикатор	1 байвал транспортын урсгалд наанадаж засварлагдаагүй 1 алдаа байгааг заана. 1 бит талбай	Дамжууллын алдааны индикатор (TEI) - дамжуулал ба демодуляц хийх явцад дамжууллын урсгалын багцад алдаа гарсан тухай хүлээн авагчид болон декодлуурт мэдэгдэх зориулалттай 1 бит бөгөөд түүний утга 1 байвал декодлуурт энэхүү багцыг декодлохгүй орхино:

MNS 6886:2026

4-53	Payload unit start indicator	Ашигтай ачааллын эхлэлийн индикатор	Ашигтай ачааллын эхлэлийн индикатор. 1 бит талбай	Ачааллын эхлэлийг заагч (PUSI)- 188 байтын дамжууллын багцын толгой мэдээлэл бүрийн 2 дох байтын 6 дах битэд дамждаг, 1 битийн талбар. 0-өмнөх багцын ачааллын хэсгийн үргэлжлэл байгааг 1 - шинэ ачааллын өгөгдлийн хэсэг эхэлж байгааг демультиплексор декодлуурт заана.
4-54	Transport priority	Дамжууллын давуу эрх	1 байвал өндөр давуу эрхтэй болохыг заана. 1 бит талбай	Дамжууллын давуу эрхийн заагч (PUSI)- 188 байтын дамжууллын багцын толгой мэдээлэл бүрийн 2 дох байтын 5 дах битэд дамждаг, 1 битийн талбар. 0 - хэвийн эрх 1 - бусад багцаас илүү давуу эрхтэй байгааг илэрхийлдэг. Хэрэв сүлжээнд алдаа гарвал өндөр давуу эрхтэй багцыг илүү өндөр кодлолоор түрүүлж дамжуулдаг. Буферийн санах ой хэт дүүрээд ирсэн үед ямар шийдвэр гаргахыг хүлээн авагч шийддэг.
4-55	Transport scrambling control	Дамжууллын scrambling control	Дамжууллын урсгалын багцын ашигтай ачааллын скремблэлийн горимыг хянана. 2 бит талбай	Дамжууллын нууцлалын хянагч- 188 байтын дамжууллын багцын толгой мэдээлэл бүрийн 3-р байт дах 2 битийн талбар. 00-нууцлалгүй 01 - нөөц 10-тэгш түлхүүр үгийг ашигласан нууцлал 11- сондгой түлхүүр үгийг ашигласан нууцлалтай болохыг хүлээн авах талд заана.

4-56	Adaptation field control	Дасамжийн (адаптацын) талбайн хяналт	Дамжууллын урсгалын толгой хэсгийн араас дасамжийн талбай юу, ашигтай ачаалал уу гэдгийг зааж өгнө	Тохируулгын талбарын хяналт - дамжууллын урсгалын толгой мэдээллийн 3-р байтын 4-5 дугаар битүүд бөгөөд 00-нөөц, 01- тохируулгын талбар TS багц агуулаагүй 10- TS багц зөвхөн тохируулгын талбар агуулна. 11- ачаалал ба тохируулгын талбар аль алиныг агуулна гэсэн утгатай.
4-57	Continuity counter	Тасралтгүй шинжийн тоолуур	Дамжууллын урсгал бүрд харгалзан утга нь өснө. 4 бит талбай	Үргэлжлэлийн тоолуур-дамжууллын урсгалын толгой мэдээллийн хамгийн сүүлийн 4 битийн талбар бөгөөд аравтын 0-15 утга авах ба ижил ID -тай багц орж ирэх тоолонд утга 1-ээр нэмэгдэнэ. Өөрөөр хэлбэл тодорхой нэг багцлагдсан нэгж урсгалыг 188 байтад хуваахад ижил PID бүхий дамжууллын урсгалын багцууд үүснэ. Тэдгээр багцын толгой мэдээлэлд үргэлжлэлийн тоолуурын утга 1, 1-ээр нэмэгдэх ба нэг нэгж багцлагдсан урсгал дуусахад энэ 4 байтын утга 0000 болж байдаг.
4-58	Generic Flow Control	GFC	Урсгалын ерөнхий хяналт. 4 бит талбай	эхэн үеийн тоон ТВ-ийн системд байсан сүүлийнхэд байхгүй учир хасах
4-59	Virtual Path Identifier	VPI	Виртуаль зам тодорхойлогч. 8 бит талбай	эхэн үеийн тоон ТВ-ийн системд байсан сүүлийнхэд байхгүй учир хасах
4-60	Virtual Chanel Identifier	VCI	Виртуаль суваг тодорхойлогч. 16 бит талбай	эхэн үеийн тоон ТВ-ийн системд байсан сүүлийнхэд байхгүй учир хасах
4-61	Payload Type Indicator	PTI	Ашигтай ачааллыг заагч. 3 бит талбай	эхэн үеийн тоон ТВ-ийн системд байсан сүүлийнхэд байхгүй учир хасах

MNS 6886:2026

4-62	Cell Loss Priority	CLP	Үүрийн (cell) алдагдлын давуу эрх. 1 бит талбай	эхэн үеийн тоон ТВ-ийн системд байсан сүүлийнхэд байхгүй учир хасах
4-63	Asynchronous Transport Mode	ATM	Асинхрон дамжууллын горим	эхэн үеийн тоон ТВ-ийн системд байсан сүүлийнхэд байхгүй учир хасах
4-64	Header Error Control	HEC	Толгой хэсгийн алдааны хяналт. ATM – ийн толгой хэсэг дахь алдааг засах зориулалттай. 8 бит талбай	эхэн үеийн тоон ТВ-ийн системд байсан сүүлийнхэд байхгүй учир хасах
4-65	Slice countdown field	Slice countdown field	Зүсэлт татах талбай. 1 байт талбай	эхэн үеийн тоон ТВ-ийн системд байсан сүүлийнхэд байхгүй учир хасах
4-66	Data piping	Data piping	Өгөгдөл дамжууллын шилжүүлэг	Өгөгдөл дамжуулах хоолой- MPEG-TS багцаар интерактив контент эсвэл программ хангамжийн шинэчлэлт гэх мэт нэмэлт өгөгдлийн үйлчилгээг тоон өргөн нэвтрүүлгийн системээр дамжуулах арга. Түүний жишээ бол дамжуулах урсгалаар IP өгөгдлийг дамжуулах MPE орно.
4-67	Data streaming	Өгөгдлийн урсгал	Их хэмжээтэй өгөгдөл PES багцад тасралтгүй урсгал хэлбэртэй байна	Өгөгдлийн урсгал- өгөгдлийг хугацаа ба дарааллыг нь алдагдуулахгүй тасралтгүй дамжуулах арга бөгөөд VOD болон бодит хугацааны дамжуулалд голчлон хэрэглэгдэх ба өгөгдлийн хоолойгоор хэрэгжиж болно.

4-68	Multiprotocol Encapsulation	Олон протоколын битүүмжлэл	Янз бүрийн протоколын өгөгдөл, толгой хэсгүүд MPEG-2 дамжууллын багц дотор багтана	Олон протоколын хавсаргалт- дамжуулах урсгалаар олон протоколын тухайлбал IP багцыг дамжуулахдаа дамжуулах урсгалын багцуудад хувиргаж дамжуулах арга. Энэ нь өргөн нэвтрүүлгийн системээр интернэт үйлчилгээ хүргэх, программ хангамжуудын шинэчлэл, интерактив аппликейшнуудэд хэрэглэгддэг
4-69	Data carousels	Өгөгдлийн карусель	Нэвтрүүлэх файл бүрийг циклэн давталттайгаар тэнцүү урттай хэсгүүдэд хуваана	Өгөгдлийн цикл дамжуулалт- тоон өргөн нэвтрүүлэгч өгөгдлийн ижил блокийг хүлээн авагч дурын хугацаанд хүлээн авч байхаар давталттай дамжуулах арга. Энэ нь программын хөтөч, программ хангамжийн шинэчлэлт хийхэд нийтлэг ашиглагддаг.
4-70	Data broadcast ID		Өгөгдөл дамжууллын тодорхойлогч	Өгөгдлийн өргөн нэвтрүүлгийн ID-дамжуулж буй олон үйлчилгээнүүдээс хэрэглэгчийн сонгосон үйлчилгээний өгөгдлийн урсгалыг хүлээн авагчид зөв сонгоход хэрэглэгдэх таних үг.
4-71	Text char	Text char	Өгөгдлийн нийлэгдэхүүнийг тодорхойлох текст бүхий тэмдгүүдийн талбайн цуваа	Текстийн тэмдэгт - тоон өргөн нэвтрүүлгийн үйлчилгээнд тухайлбал цахим хөтөч, субтитр, интерактив апп-ууд зэрэгт хэрэглэгддэг текстийн (үсэг, тоо, бусад тэмдэгт) тэмдэгт. Текстийн тэмдэгтүүдийн урсгал байдлаар дамжигдах ба хүлээн авагч түүнийг хэрэглэгчид уншигдаж байхаар эвлүүлж сэргээдэг.

MNS 6886:2026

4-72	Teletext type	Телетекстийн төрөл	Телетекстийн төрөл. 5 битийн талбай	Телетекстийн төрөл- тоон өргөн нэвтрүүлгийн системд хэрэглэгддэг телетекстийн (цаг агаар, мэдээ, цахим хөтөч) үйлчилгээний төрөл ба формат. Энэ нь контентын төрөл, кодлол түүнийг хэрхэн зөв сэргээж дэлгэцэд харуулах тусална.
4-73	Teletext magazine number	Телетекстийн байрын дугаар	Телетекстийн байрын дугаар.3 бит талбай	Телетекстийн төрөл- тоон өргөн нэвтрүүлгийн системд хэрэглэгддэг телетекстийн (цаг агаар, мэдээ, цахим хөтөч) үйлчилгээний төрөл ба формат. Энэ нь контентийн төрөл, кодлол түүнийг хэрхэн зөв сэргээж дэлгэцэд харуулах тусална.
4-74	Teletext page/ magazine number	Телетекстийн хуудасны дугаар	Телетекстийн хуудасны дугаар. 8 бит талбай	Телетекстийн хуудасны/ сэтгүүл дугаар- телетекстийн хуудаснуудыг таних зохион байгуулахад хэрэглэгддэг телетекстийн хаяглалтын хэсэг. Телетекстын сэтгүүл бүр нь (00-99) 100 хүртэл хуудсаар зохион байгуулагдах ба сэтгүүлийн дугаар (1-8) нь ямар сэтгүүлийн хуудас болохыг зааж хүлээн авагч; зөв хуудсыг хурдан таньж олоход тусална. Телетекстийн хаяг нь сэтгүүлийн дугаар+хуудасны дугаар байна.
4-75	Data identifier	Өгөгдлийг тодорхойлогч	Өгөгдлийг тодорхойлогч. 8 бит талбай	Өгөгдөл тодорхойлогч - Дамжууллын урсгалд дамжигдаж буй өгөгдлийн төрлийг (телетекст гарчиг, интерактив апп, программын шинэчлэл болон бусад нэмэлт өгөгдлийн үйлчилгээ) заах 1 эсвэл 2 байтын талбар

4-76	Data unit id	Өгөгдлийн нэгжийн тодорхойлогч	Өгөгдөл оруулах төрлийг тодорхойлогч. 8 бит талбай	Өгөгдлийн нэгжийн тодорхойлогч - өгөгдлийн урсгал доторх тодорхой өгөгдлийн нэгжийг таних талбар. Тухайн өгөгдлийн төрөл дотор байгаа өгөгдлийн нэгж хэсгийг ялгах ба хүлээн авагч нь зөв өгөгдлийн блокуудыг сонгож нэгтгэхэд тусална.
4-77	Data unit length	Өгөгдлийн нэгжийн урт	Өгөгдлийн байтын урт. 8 бит талбай	Өгөгдлийн нэгжийн урт - өгөгдлийн урсгал доторх өгөгдлийн нэгжид хэдэн байт агуулагдаж байгааг илэрхийлсэн утга бөгөөд дараагийн өгөгдлийн нэгж хаанаас эхлэхийг заана.
4-78	Reserved future use	Reserved future use	Ирээдүйд хэрэглэх нөөц	+
4-79	Field parity	Талбайн тэгш шинж	Талбайн тэгш, сондгойн шинж. 1 байвал кадрын эхний талбай, 0 бол 2-р талбай. 1 бит талбай	Талбайн тэгшийг илэрхийлэгч- Мөр алгасах дэлгэлттэй дүрсийг дамжуулахад фреймд сондгой эсвэл тэгш талбайн видео дамжиж байгаа эсэхийг заана.
4-80	Line offset	Мөрийн офсет	Өгөгдлийн багцтай мөрийн дугаар. 5 бит талбай	Мөрийн шилжилт/ байрлал- Дэлгэц дээр текст эсвэл график элемент эхлэх босоо байрлалыг заана.
4-81	Teletext data unit	Телетекст өгөгдлийн нэгж	Өгөгдлийн нэгжийн тактын синхрончлолын импульсын дарааллыг дагалдсан талбай	Телетекст өгөгдлийн нэгж- телетекстийн хуудас бүр дэлгэц дээрх нэг мөрд харгалзан нэгжүүдэд хуваагдана.

MNS 6886:2026

4-82	Default composition page id	Default composition page id	Хэвшмэл бүрдэлтэй хуудсыг тодорхойлогч	Үндсэн бүрдлийн хуудасны ID- DCPID - үзэгч телетекстийг идэвхжүүлэхэд автоматаар дэлгэц дээр үзүүлэгдэх 16 битийн урттай телетекстийн хуудасны таних үг бөгөөд дамжууллын урсгалын үйлчилгээг тодорхойлох хүснэгт (SDT) ба программын зураглалын хүснэгт (PMT) дотор дамжина. Тэрээр хүлээн авагчид телетекстийн үйлчилгээний үндсэн буюу нүүр хуудсыг зааж өгнө.
4-83	Default ancillary page id	Default ancillary page id	Хэвшмэл туслах хуудсыг тодорхойлогч	үндсэн-нэмэлт хуудасны ID- DAPID - дамжууллын урсгалын үйлчилгээг тодорхойлох хүснэгт (SDT) ба программын зураглалын хүснэгт (PMT) -ийн телетекстийн тодорхойлогч дотор дамждаг 16 битийн талбар. Тэрээр хүлээн авагчид телетекстийн нэмэлт (субтитр, график өгөгдөл зэрэг нэмэлт мэдээлэл) контентийн хуудсыг зааж өгнө.
4-84	ISO 639 language code	ISO 639 language code	Субтитрийн хэлийг тодорхойлогч код. 24 бит талбай	ISO639 хэлний код - үйлчилгээний бүрэлдэхүүн хэсэг (дуу, субтитр эсвэл телетекст)- т ашиглагдсан хэлийг таних 24 битийн талбар . Тухайлбал Mongolian- "mon" 0x6D6F6E

4-85	Subtitling extension flag	Subtitling extension flag	Субтитрийн өргөтгөлийн флаг. 1 байвал 16 бит урттай өргөтгөх талбай байгааг заана. 1 бит талбай	субтитрийн өргөтгөлийн флаг- дэвшилтэт субтитрийн үйлчилгээ, олон бүсийн субтитр зэрэг субтитрийн өргөтгөсөн формат хэрэглэсэн эсэхийг заах PMT-ийн субтитрийн тодорхойлогч дотор дамжих 1 битийн талбар. Энэ битийн утга 1 байвал нэмэлт хэл, өнгө хэлбэрээр тодотгосон тодорхойлолт зэрэг дамжиж байгааг заана. 0 байвал системийн үндсэн субтитрийн бүтэц ашиглагдаж байгааг илэрхийлнэ.
4-86	ISO 2375 code	ISO 2375 code	Тэмдэгтийн цуглуулгын бүртгэлийн дугаарыг заана	ISO 2375 код- хэлний код биш боловч тэмдэгт үсэгнүүдийн кодлолын системийг таних бүртгэлийн дугаар байна. Өөрөөр хэлбэл субтитр ба телетекстийн дамжигдаж буй үсэг тэмдэгтүүдийн формат (латин, кирилл, грек, араб)
4-87	Composition page id	Composition page id	Хэвшмэл бүрдэлтэй хуудас тодорхойлогч	Бүрдлийн хуудасны таних үг- Субтитрийн хуудастай холбоотой, дамжууллын урсгалын программын зураглалын хүснэгт (PMT) -ийн субтитрийн тодорхойлогч дотор дамждаг 16 битийн талбар. Объектын байрлал, өнгөний код, бүс, объектын тодорхойлолт зэрэг мэдээллийг декодлуурт мэдэгдэх үүрэгтэй.

MNS 6886:2026

4-88	Ancillary page id	Ancillary page id	Туслах хуудсыг тодорхойлогч	Нэмэлт хуудасны таних үг- үндсэн субтитрийн хуудасны нэмэлттэй холбоотой, дамжууллын урсгалын программын зураглалын хүснэгт (PMT) -ийн субтитрийн тодорхойлогч дотор дамждаг 16 битийн талбар. Нэмэлт субтитрийн өгөгдөл, үндсэн субтитрийн бүсийн хувилбар зэрэг мэдээллийг декодлуурт мэдэгдэх үүрэгтэй.
4-89	Data alignment indicator	Өгөгдөл тэгшитгэх индикатор	1 байвал субтитрийн хэсгүүд PES багцуудад харьцангуйгаар тэгшлэгдсэн болохыг заана	Дамжуулах урсгалын ачаалал дотор PES толгой мэдээллийн флаг дотор дамждаг 1 битийн талбар бөгөөд PES ачаалал эхэлж байгаа эхний байтыг кодлогдсон дуу дүрсийн эхлэлтэй давхацсан эсэхийг зөөнө. DAI=1 бол PES ачаалал PES өгөгдлийн нэгжийн эхлэлтэй давхцана (Ихэвчлэн шинэ хандалтын нэгж эхлэх бүрд). DAI=0 бол давхцуулах албагүй өмнөх PES багцын үргэлжлэл явж буйг илтгэнэ. Декодлуур видео болон дууны нэгж урсгалын заагийг декодлуурт мэдэгдэх үүрэгтэй.
4-90	Time stamp of subtitle	Time stamp of subtitle	Субтитрийг үзүүлэх хугацааны тэмдэглэгээ	Субтитрийг үзүүлэх хугацааны тэмдэгт
4-91	Forward Error Correction	FEC	Алдаанаас шууд хамгаалах код	Алдаа шууд засах код
4-92	Symbol rate	Тэмдэгтийн хурд	Нэгж хугацаанд дамжих тэмдэгтийн хурд	Нэгж хугацаанд дамжих тэмдэгтийн тоо

4-93	Discrete Cosine Transform	DCT	Дискрет Косинус Хувиргалт. MPEG дохионы суурь хувиргалт ба аналог дүрсийг тоон эквивалентад шилжүүлдэг	Дискрет Косинус Хувиргалт. - төгсгөлөг тоотой өгөгдлийн цэгүүдэд Фурьегийн хувиргалтаар косинус байгуулагчийг тооцож гаргах математик хувиргалт. Энэ хувиргалтаар дүрсийн элементүүдийн утга давтамжийн байгуулагчуудад хувирна.
4-94	Differential Pulse Code Modulation	DPCM	Дифференциал импульс кодын модуляци	+

3.5 Тоон радио өргөн нэвтрүүлэг (DAB)

	Англи нэр	Монгол нэр	Тайлбар	Засварлах санал
5-1	AAC			Дууны дэвшилтэт кодлол -олон сувгийн дууг чанар алдагдуулахгүйгээр 320кбит/сек хурдаар дамжуулах зорилготой 8-96 КГц-ийн дискретлэлийн давтамжтай, 1024 дискретийн DCT хийдэг MPEG-2 стандартын дууны кодлол
5-2	AAC+/HE-AAC			спектрийн зурвасын хуулбар ба параметран шахалт гэсэн 2 аргыг ашиглах MPEG-4 стандартын өндөр үр ашигт дууны кодлол

MNS 6886:2026

5-3	Access Control System	ACS	Хандалтын хяналтын систем. Тухайлсан багц дүрмээр нөхцөлт хандалтыг удирдах, хандалтын үсгэн мэдээллийг шалгана.	Хандалтын хяналтын систем - тоон өргөн нэвтрүүлгийн системд тодорхой үйлчилгээнд зөвшөөрөлгүй хандалтаас сэргийлэх нууцлал хамгааллын механизм бөгөөд тоон дууны өргөн нэвтрүүлэгч төлбөртэй ба нууцлалын үйлчилгээнд зөвхөн баталгаажсан хэрэглэгч ба хэрэглэгчийн төхөөрөмжийг нэвтрүүлэх систем. ACS-ийн нөхцөлт хандалтын танигч нууцлалын параметрууд, хяналтын үг, эрх олгох мессежнүүд нь FIC -ээр дамжина.
5-4	Alarm	AL	Аюулын дохиолол	Дохиолол - өргөн нэвтрүүлгийн сувгаар явж буй дуу болон өгөгдлийн үйлчилгээнүүдийг тасалж ачаалал тасарсан, аюулын дохио, цаг уур байгалийн гамшигт үзэгдлийг зарлан мэдээлэх зорилготой яаралтай буюу аюулын сэрэмжлүүлэг мэдээллийг дамжуулах тусгай дохиолол. Энэ нь сэрэмжлүүлэх мэдээлэл явуулж байгааг илэрхийлсэн дохиоллын флаг, сэрэмжлүүлгийн төрөл, сэрэмжлүүлэг мэдээллийг дамжуулж буй дэд суваг зэрэг мэдээлэл багтана.
5-5	Alias component	Давхарласан нийлэгдэхүүн	Найквистын дутуу самналтын толин дохионы багцын үр дүн	Давхацсан бүрдэл - нэг нягтруулга доторх өөр үйлчилгээнд хуваан хэрэглэх үйлчилгээний нэг бүрдэл хэсэг. Өөрөөр хэлбэл 2 өөр үйлчилгээнд ижил дуу эсвэл өгөгдлийг хэрэглэхийг хүссэн үед спектр ашиглалтыг сайжруулах үүднээс энэ бүрдэл хэсэг хэрэглэгдэнэ.

5-6	Announcement cluster	Зар мэдээллийн кластер	Нэг зар мэдээний сааталтын хугацаанд багтах бүлэг үйлчилгээнүүд	Зар мэдээллийн кластер - Үйлчилгээний мэдээллийн системийн динамик шошгын хэсэгт дамждаг бөгөөд зар мэдээлэл явах дууны үйлчилгээг таних үг (service ID), зар мэдээллийн төрөл (ачаалал, мэдээ, аюулын сэрэмжлүүлэг), зар мэдээллийн эхлэх хугацаа, үргэлжлэл, хэр давтан дамжилтын хугацаа зэрэг үйлчилгээтэй холбоотой зар мэдээллүүд. Энэ мэдээлэл хүлээн авагчид тухайн сувагт чухал мэдээлэл дамжихыг анхааруулдаг.
5-7	Announcement Support flags	ASu	Зар сурталчилгааны дэмжих флаг. Зар сурталчилгааны мэдээллийг заах (төлөв заах битүүд)	Зар мэдээллийг дэмжих флаг - DAB үйлчилгээний дэмжиж буй зар мэдээллийн төрлийг илэрхийлэх тэмдэгт ба үйлчилгээг автоматаар таслан зогсоож тохирох зарлан мэдээллийг дамжуулахыг хүлээн авагчид мэдэгдэх үүрэгтэй.
5-8	Announcement Switching flags	ASw	Зар сурталчилгаа сэлгэх флаг. Зар сурталчилгааны мэдээллийг солих (төлөв заах битүүд)	Зар сурталчилгаа сэлгэх флаг - зар мэдээлэл явж буй үйлчилгээ ба үйлчилгээний бүрдэл хэсгийг заадаг FIC дотор динамикаар дамждаг талбар бөгөөд зар мэдээллийн эхлэл төгсгөлд сувгийг үндсэн суваг руу автоматаар сэлгэн залгадаг.

MNS 6886:2026

5-9	Application Type	AppTy	Хэрэглээний төрөл	Аппликейшний төрөл - тухайн үйлчилгээний бүрдэл хэсгийн зөөж буй өгөгдлийн ба аппликейшний төрлийг заах 16 битийн талбар
5-10	Assignment operator	Хуваарилах оператор	Хуваарилах оператор	Оноолтын оператор -иж бүрдлийн үндсэн үйлчилгээнд үйлчилгээний бүрдэл хэсгүүд (дуу, өгөгдөл, зар мэдээлэл зэрэг) ийн оноогдсон байдлыг заах үйлчилгээний FIC -ийн дотор дамжигддаг талбар
5-11	Audio bit stream	Дууны бит урсгал	Дууны дохионы бит урсгал	Дууны битийн урсгал-DAB-аар дамжих шахагдсан дууны тоон өгөгдлийн урсгал
5-12	Audio frame	Дууны хүрээ	8, 24 мс үргэлжлэх дууны урсгал (48 кГц давтамжаар самнасан эсвэл 48 мс (24 кГц давтамжаар хэсэгчилсэн) , 2 дугаар төвшний дууны кодлолын дохиог багтаасан ISO/IEC 11172-3 [3], ISO/IEC 13818-3 [11] стандартуудын шаардлагыг хангах бөгөөд 1152 дараалсан хэсэглэлүүд байна. ТАЙЛБАР:Дууны бит урсгал нь хамгийн бага декодлолын хэсэг болно.	Дууны фрейм- нэг шахалт хийгдэж кодлогдох 8, 24 мсек эсвэл 48 мсек-д орж ирэх дууны дискретүүдийн тоон урсгал

5-13	Audio mode	Дууны горим	Дууны кодлолын систем нь нэг сувгийн, хоёр сувгийн, стерео ба нийлмэл стерео гэсэн горимуудыг хангана. ТАЙЛБАР: Горим бүрийн бүрэн дууны дохио нь дууны бит урсгалаар кодлогддог.	Дууны горим - үйлчилгээний бүрдэл нь дууны хэдэн сувгийг(зурвас хэмнэхийн тулд моно, олон хэлийнх - давхар/dual, чанарын бага алдагдалтайгаар хурдыг бууруулсан стерео сувгийнх-хамтарсан/joint, параметрэн стерео, спектрийн зурвасын орлуулгатай) агуулж байгааг, дууны сувгуудын зохион байгуулалтыг илэрхийлдэг.
5-14	Audio Service Component Type	ASCTy	Дууны үйлчилгээний нийлэгдэхүүний төрөл	Дууны үйлчилгээний нийлэгдэхүүний төрөл-Аудио үйлчилгээний бүрэлдэхүүн хэсгийн төрөл- Тоон өргөн нэвтрүүлгийн хурдан мэдээллийн сувгийн үйлчилгээний бүрэлдэхүүн хэсгийг тодорхойлох хэсэгт дамждаг бөгөөд тухайн хэсэгт дууны кодлолын төрөл болон сувгийн форматын тухай 6 бит мэдээлэл байна.
5-15	Audio/Data	A/D	Дуу/өгөгдөл	хасах
5-16	Auxiliary Information Channel	AIC	Туслах мэдээллийн суваг. 63 дэд сувгууд нь хурдтай мэдээллийн сувгаас зөөгдөж ирсэн мэдээллүүдийг дахин чиглүүлдэг.	Туслах мэдээллийн суваг. Үндсэн дууны өгөгдлөөс ангид программын нэр тайлбар, дууны нэр, уран бүтээлчийн мэдээлэл, цаг агаарын мэдээлэл, хугацааны синхрончлол, нягтруулгын бүтцийн тухай, зураг лого зэрэг нэмэлт үйлчилгээний мэдээлэл, өгөгдөл дамжуулахад зориулагдсан логик суваг.
5-17	Basic Multilingual Plane	BMP	Хэл сонголтын талбар. Олон хэлний сонголтын хэсэг	олон хэлний суурь хавтан- олон хэлний сонголтын талбар

MNS 6886:2026

5-18	Bit allocation	Битийн хуваарилалт	Психоакустик загварын дагуух дэд зурвасуудад хэсэгчлэн хуваарилсан өөр хугацааны хуваалтын битүүд	Битийн хуваарилалт - Психоакустик загварын дагуу дэд зурвас бүрийн дискретүүдэд хуваарилагдах битийн тоог тогтоох
5-19	Bit-strings	Битийн цуваа	Зүүн талаас эхэлнэ. Программын төрлийг заана. Тухайн мөчид нэвтрүүлэгдэж байгаа зүйлийг зааж "1" эсвэл "0" гэсэн утга авна.	Битийн цуваа- өгөгдлийн нэгжийг илэрхийлсэн битийн дараалал
5-20	Bound	Зааг	Стерео горимын дэд сувгийн дугаар	Зааг- дэд сувгийн эхлэл төгсгөл, дэд сувгийн багтаамжийг тодорхойлогч
5-21	Capacity Unit	CU	Чадамжийн нэгж. Ээлжит солбицлын нийтлэг хүрээ (CIF)-ийн хамгийн бага хаягийн нэгж (64 бит)	Багтаамжийн нэгж (CU) - нэг үйлчилгээ нэг сувагт хуваарилагдсан өгөгдлийн багтаамжийн нэгж (64 бит)
5-22	Change Event Indication	CEI	Үйл явдлын заагчийг өөрчлөх. Өгөгдлийн баазад байх FIG талбарууд нь мэдээллээр шинэчлэгдэж байхыг зохицуулна.	үйлчилгээний мэдээлэлд гарсан өөрчлөлтийг өгөгдлийн санд өөрчлөн тусгасныг илэрхийлэх тодорхой утга бүхий (ямар өөрчлөлт) хурдан мэдээллийн бүлгийн (FIG) талбарын бүрдэл
5-23	Channel number	Chlimit	Сувгуудын дугаар	Сувгийн дугаар
5-24	Common Interleaved Frame	CIF	Энгийн тасалдуулгын фрейм. Үндсэн үйлчилгээний нягтруулга нь тоон цуваа гаралттай бөгөөд энэ нь нэвтрүүлэгчийн фреймийн үндсэн үйлчилгээний сувгийн нэгэн хэсэг ТАЙЛБАР: Нэвтрүүлэгчийн бүх горимд 55 296 бит байна. (ЖИШЭЭ: 864 CU).	сэлгэсэн энгийн фрейм - дамжууллын фреймийн үндсэн үйлчилгээний сувгийн хэсэгт үндсэн үйлчилгээний нягтруулагчаас гарч буй цуваа тоон өгөгдөл

5-25	Conditional Access Identifier	CAId	Нөхцөлт хандалтын дугаар	Нөхцөлт хандалтын танигч - нууцлалтай контентыг нээх эрх бүхий хүлээн авагч буюу хэрэглэгчийн төхөөрөмжийг таних 16 битийн код
5-26	Conditional Access Organization	CAOrg	Нөхцөлт хандалтын байгуулалт	
5-27	Contents Indicator	CI	Агуулга заагч. Ижил төстэй агуулга тэмдэгтээр илэрхийлэх	Дэд суваг эсвэл дууны бүрэлдэхүүн хэсгийн агуулгын төрөл агуулгыг тодорхойлогч (стерео моно яриа хөгжим өгөгдөл) 4 битийн талбар
5-28	Convolutional coding	Мушгиа код	Битийн гажуудлыг засварлах код	Мушгиа кодлол- битийн алдаа засварлах кодлол
5-29	Critical band	Эгзэгтэй зурвас	Психоакустик чихний сонголд тааруулах давтамжийн домайн ТАЙЛБАР: психоакустик хэмжигдэхүүний нэгж нь Bark бөгөөд дууны давтамжийн хуваарьт шугаман бус хуваарилагдана.	Психоакустик загварт зохицсон дууны давтамжийн нэгж хэсэг
5-30	Current/Next	C/N	Одоо/Дараачийнх	Одоо/Дараагийнх
5-31	Cyclic Redundancy Check	CRC	Илүүдлийг шалгах	Илүүдцийг шалгах код - дамжуулж буй өгөгдөлд алдаа гарсан эсэхийг мэдээллийн битийн цуваанд олон гишүүнтийн алгоритм ашиглан алдаа илрүүлэх битүүдийг оруулж хүлээн авах талд тэдгээрийн утгыг шалган алдааг илрүүлж битийн утгыг эсрэгээр өөрчлөх процесс.

MNS 6886:2026

5-32	DAB audio frame	DAB дууны мэдээллийн хүрээ	DAB дууны мэдээллийн фрейм, өгөгдлийн стандартчилагдсан урсгал илгээх талбар	DAB дууны фрейм - декодлол хийхэд шаардлагатай мэдээлэл бүхий дууны шахагдсан дууны өгөгдөл ба толгой мэдээллээс тогтох өгөгдлийн нэгж
5-33	DAB transmission signal	DAB дамжууллын дохио	Нэвтрүүлэгчийн гаралтаас гарах (DAB) радио давтамжийн дохио (радио)	DAB нэвтрүүлэх дохио-DAB фреймээр модуляц хийгдсэн RF дохио
5-34	DAB+			дууны кодлолдоо дууны дэвшилтэт кодлол+, үр ашигт дууны дэвшилтэт кодлол ашигласан тоон дууны өргөн нэвтрүүлгийн сайжруулсан хувилбар
5-35	DAB-Digital Audio Broadcasting			Аналог FM өргөн нэвтрүүлгээс илүү чанартайгаар дуу ба өгөгдлийг тоон хэлбэрт 30МГц-ээс 3ГГц давтамжид суурин зөөврийн хөдөлгөөнт хүлээн авагчуудад олон үйлчилгээг газар, хиймэл дагуул кабелийн аль ч сүлжээгээр найдвартай хүргэх тоон радиогийн технологи
5-36	DAB subchannel			DAB дэд суваг- бие даасан үйлчилгээнүүдийг зөөвөрлөх үндсэн үйлчилгээний суваг (MCS)-ийг хэсэгчилсэн нэгж хэсэг.

5-37	Data service	Өгөгдлийн үйлчилгээ	Дууны бус бусад өгөгдлийн (хоёрдогч) үйлчилгээнүүдийн бүрдэл	Өгөгдлийн үйлчилгээ - дууны өгөгдлийн сувгаас ялгаатай, системийг ажиллуулахад (синхрончлол нягтруулга, дохиолол) болон системээр үзүүлэх нэмэлт үйлчилгээг (цаг агаарын мэдээ, лого) агуулсан үйлчилгээ
5-38	Data Service Component Type	DSCTy	Өгөгдлийн үйлчилгээний нийлэгдэхүүний төрөл	Өгөгдлийн үйлчилгээний нийлэгдэхүүний төрөл - өргөн нэвтрүүлгийн станцын шошго, мэдээ, цаг агаарын мэдээ, цомогтой холбоотой мэдээлэл нягтруулга хугацааны синхрончлол нягтруулга дохиоллын мэдээлэл дамжигдаж байгаа эсэхийг заадал 6 битийн талбар
5-39	Database key	Өгөгдлийн сангийн түлхүүр	FIG талбарууд нь тухайн мэдээллийн онцлогт таарсан өгөгдлийн дэд баазуудад хуваагдана.	Өгөгдлийн сангийн түлхүүр-тодорхой үйлчилгээний мэдээллийн тодорхойлогчийг агуулах өгөгдлийн сангийн хэсгийг тодорхойлогч
5-40	date and time	D&T	Өдөр, цаг	

MNS 6886:2026

5-41	Difference between two Scale Factors	Dscf	Хоёр Scale factor (ScF)-ийн хоорондын ялгаа	Хуваарийн хоёр тогтмолын ялгаа-зэргэлдээ хоёр давтамжийн дэд сувгийн дууны дискретийг квантлах хуваарийн тогтмолын зөрөө. Зэргэлдээ дэд зурвасуудад хуваарийн тогтмол ойролцоо бол эхний дэд сувгийн утгаар хуваарийг тогтмолыг тодорхойлно. Харин эрс өөр байвал 2 дах дэд сувагт шинэ хуваарийн тогтмолыг тооцож гаргана.
5-42	Differential QPSK	Ялгавартай QPSK	Ялгавартай QPSK	Ялгаврын QPSK
5-43	Digital Audio Broadcasting (DAB)	Тоон радио өргөн нэвтрүүлэг	Радио өргөн нэвтрүүлгийн тоон технологийн төрөл	
5-44	Dual channel mode	Хос сувгийн горим	Дууны дохионы горим бөгөөд дууны хос суваг нь тусдаа хоёр программыг дууны 2 сувгаар зэрэг кодолж нэг дууны бит урсгалаар дамжуулах (audio bit stream), Кодлолын процесс нь стерео горимтой адил	
5-45	Dynamic Range Control	DRC	Динамик царын удирдлага	Динамик царын удирдлага- дууны дохионы хамгийн их ба бага түвшний хоорондох ялгааг чанга дууг сулруулах эсвэл сул дууг чангатгах замаар сонсоход таатай болгож тохируулах зорилгоор динамик царын удирдлагын коэффициентуулдын тухай мэдээлэл фрейм бүрд дамжих ба түүгээр дууг сэргээх түвшнийг тохируулдаг.

5-46	Emergency Warning Systems	EWS	Онц байдлын анхааруулгын системүүд	Онцгой байдлын сэрэмжлүүлгийн систем - тоон өргөн нэвтрүүлгийн хүлээн авагчид сэрэмжлүүлгийн дохиог шууд дамжуулах систем
5-47	Energy dispersal	Эрчим хүчний тархалт	Логик фреймийн битийн хэмжээ нь урьдчилан тооцоололтын сонголтоор, нэвтрүүлэгчийн дохионд тааруулан энергийн тархалтын тохируулгатайгаар зохион байгуулагддаг.	Энерги сарниалт-өгөгдлийн нэг тэгийн цуваанд нэг дор олон нэг эсвэл тэг байх энергийн төвлөрлийг сарниулж алдаа гарах магадлалыг бууруулан, алдаа гарсан ч хялбар засах боломжийг олгох зориулалттай үйлдэл
5-48	Ensemble	Нэгдэл	Ортогонал зөөгчүүдийн нэгтгэгдсэн багц дохио. Программ ба үйлчилгээний өгөгдлүүдийг хүлээн авч боловсруулах үүрэгтэй.	Иж бүрдэл- нэг давтамж дээр дамжигдах үйлчилгээнүүдийн нийлбэр цогц .
5-49	Ensemble Identifier	Нэгдэл тодорхойлогч	Олон улсад адил хэрэглэгдэх 16-битийн кодыг нэгдэлд ашиглана.	Иж бүрдлийг таних үг-нягтруулагдсан өгөгдлийн урсгалаас сонгосон иж бүрдлийн өгөгдлийг ялгахад хүлээн авагчид туслах таних үг
5-50	Ensemble info			Иж бүрдлийн мэдээлэл-нягтруулгад орсон бүх үйлчилгээ ба дэд сувгуудын талаарх мэдээлэл бөгөөд хүлээн авагч түүний дагуу декодлох, зөв эрэмбэлэх ялгахад таслах мэдээлэл
5-51	Ensemble transfer interface	ETI	Нэгдэл дамжуулах Интерфейс	Иж бүрдэл дамжуулах интерфейс
5-52	EPG (Electronic Program Guide)			Цахим хөтөч (EPG)-нягтруулгын бүтцэд байгаа үйлчилгээний цагийн хуваарь ба хөтөлбөрийн мэдээлэл

MNS 6886:2026

5-53	error resilience			Алдаанд тэсвэртэй - дамжууллын алдаа гарсан ч дууны контентоо хэвийн сэргээх чадвар
5-54	Equal Error Protection	EEP	Ижил алдааны хамгаалалт. Бит урсгалыг алдаанаас хамгаалах горим	Алдаанаас ижил хамгаалагдах-модуляцийн тэмдэгт бүр эсвэл бит бүр алдаанаас ижил хамгаалах үйлдэл.
5-55	Extended Country Code	ECC	Улсын өргөтгөсөн код	Улсын өргөтгөсөн код-улсын стандарт кодоос илүү нарийвчилсан улсын ба мужийн код
5-56	Fast Information Block	FIB	Хурдтай мэдээллийн блок. Өгөгдлийн багцын хэмжээ нь 256 бит, ТАЙЛБАР: FIB блокуудын дараалал нь Хуртай мэдээллийн сувгаар (FIC) зөөгддөг. FIB-ийн бүтэц нь нэвтрүүлэгчийн бүх горимд нийтлэг ижил байна.	Хурдан мэдээллийн блок - иж бүрдлийн бүтэц, шошго ба таних үгнүүд, нөхцөлт хандалтын мэдээлэл, ачааллын мессежний суваг (TMC) зэрэг өгөгдлийн сонголтын үйлчилгээг агуулах хурдан мэдээллийн сувгийн дамжууллын суурь нэгж. FIB нь 256 бит(32 байт) - ийн тогтмол хэмжээтэй нэг ба түүнээс олон FIC-ээс тогтоно.
5-57	Fast Information Channel	FIC	Хурдан мэдээний суваг. Энэ нь нэвтрүүлэгчийн фреймийн нэг хэсэг ба FIB- үүдийг агуулдаг. Олон төрлийн мэдээллийн конфигурацыг агуулж, сонголтод үйлчилгээний мэдээллийг өгөгдлийн нэгтгэлээс авах боломжийг бүрдүүлнэ.	Хурдан мэдээллийн суваг- Нэгдсэн урсгалаас сонгосон программын хэсгийг ялгаж декодлоход шаардлагатай хяналт ба дохиоллын мэдээллийг дамжуулах суваг. FIC=map+instruction Нягтруулгын бүтцийн тухай (MCI), үйлчилгээний мэдээлэл (SI), мэдээллийн (TMC) өгөгдөл агуулна.

5-58	Fast Information Data Channel	FIDC	Хурдтай мэдээллийн өгөгдлийн суваг. FIC-ийн заагдсан хэсэгт өгөгдлийн үйлчилгээний холбогдолтой мэдээллүүд дамжина. Жишээлбэл: пэйжирийн холболт	Хурдан мэдээллийн өгөгдлийн суваг - MSC дотор сонголтоор дамждаг ачааллын мессежний суваг (TMC), тэмдэглэл (journaline), динамик шошгын сегмент (DLS) зэрэг мэдээлэл дамжих хэрэглэгчийн өгөгдлийн үйлчилгээний суваг.
5-59	Fast Information Group	FIG	Хурдтай мэдээллийн групп. FIC-д багц өгөгдлийн хэсэгт нэг зорилготой мэдээллийн FIC -ийг илгээх зорилгоор ашиглах. Үүнд 8 төрлийн ангиллыг үүсгэн ашиглах боломжтой.	Хурдан мэдээллийн бүлэг- FIB -ийн өгөгдлийн нэгж бөгөөд иж бүрдэл ба үйлчилгээний мэдээлэл, дэд сувгийн зохион байгуулалт, үйлчилгээний шошго, нөхцөлт хандалтын мессеж, ачааллын мессежний суваг (TMC)-ийн мэдээлэл орно. FIB доторх мессежийг FIG -ээс тогтоно
5-60	Fixed Programme Associated Data	F-PAD	Тогтмол программын холбоотой мэдээлэл. PAD-ийн тодорхойлон заасан хэсэгт багтах DAB-ийн дууны фреймийн сүүлийн 2 байт	Тогтсон программтай холбоотой өгөгдөл - Тухайн програмын статик (программын дамжууллын явцад өөрчлөгддөггүй) мэдээлэл агуулсан өргөн нэвтрүүлгийн программтай хамт дамждаг мета өгөгдөл.
5-61	FEC			Алдааг шууд засварлах-дамжууллын явцад гарсан алдааг дахин дамжуулал шаардахгүйгээр хүлээн авах талд шууд засахад зориулагдсан алдаа илрүүлэх битүүдийг нэмэх үйл явц

MNS 6886:2026

5-62	Frequency Information	FI	Давтамжийн мэдээлэл	Давтамжийн мэдээлэл - дамжуулал хэрхэн зохион байгуулагдаж тодорхой иж бүрдлийг хэрхэн олж авах тухай мэдээлэл. Иж бүрдэл нь давтамжийн тодорхой блокт дамжуулагддаг бөгөөд нягтруулгын бүтцийн мэдээлэл дотор хурдан мэдээллийн сувагт дамжина. Үүнд нэг бүр нь 1.536 МГц-ийн зурвастай давтамжийн блок, энэ блокийн төвийн давтамж, тухайн давтамж дээрх иж бүрдлийг таних үг зэрэг мэдээлэл багтана.
5-63	Granule of three sub- band samples per sub- band	Gr	Дэд зурвасын хэсэг	Дэд зурвас бүрд 3 хэсэглэгдсэн дэд царын дискретын хугацааны үргэлжлэл. Богино үргэлжлэлтэй байвал хугацааны нарийвчлал өндөр, дууны богино өөрчлөлтөд мэдрэг харин урт үргэлжлэлтэй байвал өөрчлөлт багатай тогтонги дууны хувьд тохирох бөгөөд давтамжийн нарийвчлал сайн байна.
5-64	Intensity stereo coding	Эрчимтэй стерео кодлол	Дууны стерео программыг чанарын өндөр төвшинд байлгах зорилготой аргачлал (нөөцийн ба сайжруулалт)	Эрчимийн стерео кодлол- Стерео сувгийн баруун ба зүүн сувгийн дохиог шууд кодлохгүйгээр өндөр давтамжид энэ 2 сувгийн фазын зөрөөг хүний сонсголын эрхтэн муу мэдэрдэг шинж чанарт тулгуурлан тэдгээрийн нийлбэрийг (L+R) ба зүүн баруун сувгийн хооронд энергийг хуваах харьцааг тогтоох ялгавар (L-R) дохиог кодлож дамжуулах арга .
5-65	Interleaving depth			Сэлгээний гүн-өгөгдлийн байршлыг тараан өөрчлөх фреймийн тоо Тухайлбал 15 фреймийн гүнтэй сэлгээ гэдэг нь тухайн фреймын өгөгдөл 15 фреймийн дараа дамжигдана гэж ойлгоно.

5-66	Joint stereo mode	Хамтарсан стерео горим	Хоёр сувгийн стерео хос нэг тоон урсгал болон дамжуулагдах аргачлал	Стерео 2 сувгийн дамжууллын илүүцийг арилгаж илүү үр ашигтай кодлол хийх зорилготой Дунд ($M=L+R$) ба хажуугийн ($S=L-R$) кодлолын аргын ерөнхий нэршил. Түүний нэг төрөл нь Эрчимийн стерео кодлол -ISC
5-67	Journaline			Тэмдэглэл-тоон өргөн нэвтрүүлгийн системээр дамжиж буй мэдээний ба мэдээллийн текстэн үйлчилгээ
5-68	logical frame	Логик хүрээ	Дэд сувгийн агуулга оролцох хэсэг бөгөөд хугацааны интервал нь 24 мс байдаг.	Логик фрейм-Дууны өгөгдлийн суурь нэгж Дэд зурвасын дууны дискретүүд, битийн хуваарилалт ба хуваарийн тогтмол, стерео кодлолын мэдээлэл, алдаа засварын битүүдийг агуулсан өгөгдлийн хамгийн жижиг нэгж.
5-69	logical frame count	Логик хүрээний тоолуур	Логик хүрээ тоолуур нь эхний CIF-ээс тоолоход оролцоно.	Логик фреймийн тоо - дууны нэг фреймд дамжигдах логик фреймийн тоо (0-23 хүртэл) Энэ нь алдаатай фреймийг илрүүлэх, битийн хуваарилалт, стерео кодлол хийхэд хэрэглэгдэнэ.
5-70	Logical Frame Number	LFN	Логик фреймийн дугаар	Логик фреймийн дугаар - DAB-ийн нэг дууны фрейм дэх логик фреймүүдэд олгогдсон дугаар. Үүгээр декодлох тал логик фреймүүдийн дарааллын дагуу нэг фреймд харгалзах дискретүүдийг сэргээнэ

MNS 6886:2026

5-71	Main Service Channel (MSC)	Үндсэн үйлчилгээний суваг	Энэ суваг нь нэвтрүүлэгчийн фреймийн үндсэн хэсэг ба дууны бүх үйлчилгээний бүрдлийг зөөвөрлөнө.	Үндсэн үйлчилгээний суваг-дуу ба түүнтэй холбоотой өгөгдлийн үйлчилгээ буюу контентын өгөгдөл дамжих суваг
5-72	MER -(Modulation Error Ratio):			Модуляцийн алдааны харьцаа -хүлээн авч буй тоон модуляцтай дохионы чанарын хэмжээс бөгөөд төгс модуляцтай дохионы чадлыг хүлээн авагдсан дохионы төлөвийн диаграммын алдааны чадалд харьцуулсан харьцаа DAB-ийн хувьд 25дБ-ээс их, DVB-T-ийн хувьд 30дБ-ээс их байх нь сайн гэсэн үнэлгээ. Сайн MER байна гэдэг нь битийн алдаа цөөхөн, тогтвортой хүлээн авалт, дохионы чанар сайн байгааг илтгэнэ.
5-73	MPEG audio			MPEG дуу- MPEG-ийн дууны кодлол-8 мсек (I түвшин) , 24 мсек (II түвшин) , 8 ба 24 мсек (III түвшин) хугацаанд орж ирсэн дууны 384 дискрет ба 1152 дискретийг нэг фрейм болгон багцалж шахах технологи
5-74	Multichannel audio			олон сувгийн дуу-стерео ба олон сувгийн (стерео эсвэл 5.1 7.1 13.1 олон сувгийн дуу) дууг кодолж дамжуулсан.

5-75	Multiplex Configuration Information	MCI	Нягтруулгын бүтцийн мэдээлэл. Энэ нь үйлчилгээний тухайн үеийн нарийн мэдээллүүдийг (дамжиж байгаа мэдээлэлд) дахин тохиргоо хийж байгаа мөн дараачийн тохиргоо г.м) үүнд үйлчилгээний бүрэлдэхүүн хэсэг, дэд сувгууд системийн хэсгүүдийн холбоос зэргийг дамжуулдаг.	Нягтруулгын бүтцийн мэдээлэл- энэ нь нэг иж бүрдэлд орж байгаа үйлчилгээнүүд, дууны сувгууд, тэдгээрийн багтаамж ба декодлоход хэрэгтэй мэдээллүүдийг агуулсан, хурдан мэдээллийн сувагт дамждаг удирдлагын мэдээлэл бөгөөд иж бүрдлийн мэдээлэл (Ensemble ID label country ID), үйлчилгээний мэдээлэл (service ID label service type), дэд сувгийн мэдээлэл (subchannel ID, MSC start address, length, protection level) үйлчилгээний бүрдлийн мэдээллийг (audio or data component, coding type, bitrate) зэргийг агуулна
5-76	Multiplex -MUX			MUX-дууны олон суваг болон өгөгдлийн нэг урсгалд нэгтгэж радио дамжуулал хийх арга
5-77	Music/Speech	M/S	Хөгжим/яриа	
5-78	Null symbol	Тэг тэмдэгт	Orthogonal Frequency Division Multiplex (OFDM)-ын эхний тэмдэгтийг нэвтрүүлэгчийн фреймд тодорхойлно.	Дамжууллын фреймийн эхийг заадаг , тэг битүүдээс тогтох OFDM тэмдэгт
5-79	Number of allocated bits per sub-band sample	Nbal	Дэд зурвас бүрийн хуваарилалтын дугаар	Дэд зурвас бүрийн дискретэд хуваарилагдсан битийн тоо
5-80	Number of channels; equal to 1 for single channel mode, 2 in other modes	Nch	Сувгийн дугаар “1” үед нэг сувгийн горим, “2” үед бусад горим	Сувгийн тоо - нэг сувагтай үед 1 утгатай, бусад тохиолдолд 2 утга авна.

MNS 6886:2026

5-81	OFDM symbol	OFDM тэмдэгт	Хугацааны тухайн хэсэгт модуляцлагдах фазын төлөв	OFDM-ийн ортогональ бүх дэд зөөгч дээр нэгэн удаа нэгэн зэрэг хуваарилагдаж модуляцлагддаг нэг иж бүрдлийн битийн урсгалыг хамгаалах завсрын хамтад нь хэлнэ. Модуляцлагдсаны дараа ижил агууригтай ижил зайд алслагдсан иж бүрдлийн тэмдэгтүүдэд харгалзах ижил фазын төлөвтэй байх хугацааны хэсэгт дамжиж буй дохио
5-82	Packet mode	Багцын горим	Хаяглагдсан блокоос дуудагдах багцын горимыг заана. ТАЙЛБАР: MSC-ээр өгөгдлийн группийг дамжуулахад дэд сувагтай ашиглагдана.	өгөгдөл нь багц гэж нэрлэгдэх өгөгдлийн хаяглагдсан блокоор дамжуулагддаг өгөгдөл дамжууллын горим
5-83	PAD	Program Associated Data		Программтай холбоотой өгөгдөл-тухайн үйлчилгээтэй холбоотой нэмэлт мэдээлэл тухайлбал цомгийн нэр, дуучны нэр гэх мэт
5-84	Polyphase filter bank	Олон фазын шүүрийн банк	Олон фазын шүүрийн банк	Дэд зөөгчийн спектрийг хэлбэржүүлэх, зөөгч хоорондын интерференцийг бууруулахын тулд IFFT-ийн өмнө ба дараа дэд зөөгийг шүүх үйлдлийг нэвтрүүлэх талд, ирж буй олон сувгийг салгаж FFT хийхэд бэлтгэх зорилгоор дэд зөөгчүүдийн ортогональ шинжтэйгээр үүсгэх, зурвасын гаднах цацаргалтыг бууруулдаг ижил зурвасын өргөнтэй шүүрийн бүрдэл
5-85	Primary service component	Анхдагч үйлчилгээний нийлэгдэхүүн	Үйлчилгээний эхний бүрдэл. ТАЙЛБАР: Хүлээн авагчууд дээр үйлчилгээг таних сонголт хийгддэг.	Анхдагч үйлчилгээний нийлэгдэхүүн-үйлчилгээний эхний бөгөөд үндсэн байгуулагчууд

5-86	Primary/Secondary	P/S	Анхдагч /хоёрдогч	
5-87	Programme	Программ	Программын хуваарийн дагуу хүлээн авахад зориулагдана.	программын хуваарьт оруулахтай холбоотой программын үйлчилгээний хугацааны зүсмэл/ хэсэг
5-88	Programme Associated Data	Программын холбоотой өгөгдөл	Дууны өгөгдлийн мэдээллүүд ба агуулга, синхронизацийн төлөвүүдийг заана. ТАЙЛБАР: PAD нь DAB-ын дууны фреймийн төгсгөлд байршина.	Программтай холбоотой өгөгдөл- контентын дууны өгөгдөл ба синхрончлолтой холбоотой мэдээлэл
5-89	Programme item	Программын зүйл	Тухайлсан төрлийн программыг хүлээн авах цагийг тодорхойлох зориулалттай.	Программын зүйл-хөгжим эсвэл мэдээ гэх мэт программын 1 төрөл зүйлд харгалзах хугацааны нэг хэсэг
5-90	Programme service	Программын үйлчилгээ	Дууны үндсэн үйлчилгээний бүрдэлд ордог бөгөөд хоёрдогч үйлчилгээний бүрдэлд оруулж ашиглах боломжтой.	Программын үйлчилгээ-дууны үндсэн үйлчилгээ ба сонголтоор явах нэмэлт хоёрдогч үйлчилгээний бүрдэл хэсэг
5-91	Protection level	Хамгаалах төвшин	Нэвтрүүлэгчийн дамжууллын алдааны эсрэг мушгиа код ба хамгаалалтын төвшнийг тодорхойлогч	Хамгаалах түвшин-мушгиа кодлол зэргээр дамжууллын алдаанаас хамгаалах зэргийг тодорхойлох түвшин
5-92	Protection profile	Хамгаалах профил	Мушгиа кодын схем	Хамгаалах профил-Мушгиа кодлолын схемийг тодорхойлогч
5-93	Psychoacoustic model	Психоакустик загвар	Хүний дуу сонсох системийн математик загвар	Хүний сонсголын эрхтний хаах шинж чанарыг илэрхийлэх математик загвар
5-94	Pulse Coded Modulation (PCM)	Импульс кодын модуляц	Тоон дохионы кодлолын арга	эндээс хасах
5-95	Remainder polynomial coefficients, highest order first	Rpchof	Олон гишүүнчлэлийн коэффициент ба их утга нь эхэндээ ашиглагдана	Олон гишүүнтийн хамгийн их нь эхнийх байх үлдэгдэл коэффициент

MNS 6886:2026

5-96	Service component data group	Үндсэн үйлчилгээний сувгийн өгөгдлийн бүлэг	MSC-д хэрэглэгчийн аппликешн ашиглахад оролцох үүрэгтэй. ТАЙЛБАР: MSC өгөгдлийн хэсгүүд нэг ба хэд хэдэн хэсгүүдийн багцад дамжих бөгөөд эсвэл X- PAD өгөгдлийн дэд талбарт дамжуулагдана.	Үндсэн үйлчилгээний сувгийн өгөгдлийн бүлэг- DAB өгөгдлийн үйлчилгээний нэг үйлчилгээний байгуулагчийн өгөгдлийн нэгж бөгөөд үндсэн үйлчилгээний сувгийн дотор өгөгдлийн үйлчилгээний байгуулагчийн өгөгдөл дотор дамжина.
5-97	Scale Factor	ScF	Хуваарийн коэффициент. Квантлахаас өмнө өгөгдөх дугаарлалт	Хуваарийн тогтмол - Квантлахын өмнө нэг цонхонд орж ирж буй дууны дискретүүдийн агууригийн утгаас тогтоосон тогтмол тоо б өгөөд түүний хоёртын утгыг хуваарийн тогтмолын индекс гэнэ.
5-98	Scale Factor Select Information	ScFSI	Хуваарийн коэффициентийг сонгох мэдээлэл. 2-битийн код бөгөөд хэдэн Scale Factor-оос дууны фрейм тогтохыг заана.	Хуваарийн тогтмолын сонголтын мэдээлэл - дууны фреймийн дотор тухайн дэд зурваст хэдэн хуваарийн тогтмол кодлогдсон тухай 2 битийн мэдээлэл
5-99	Secondary service component	Хоёрдогч үйлчилгээний нийлэгдэхүүн	Үндсэн үйлчилгээнээс гадна (дууны үйлчилгээ) нэвтрүүлэх бусад нэмэлт үйлчилгээнүүд	Хоёрдогч үйлчилгээний нийлэгдэхүүн - үйлчилгээ нь үндсэн үйлчилгээний нийлэгдэхүүнээс илүү үйлчилгээг агуулж байвал нэмэлт үйлчилгээний байгуулагч нь хоёрдогч үйлчилгээний нийлэгдэхүүн болно.
5-100	Service	Үйлчилгээ	Хэрэглэгчийн сонгож ашиглах гаралт хөтөлбөрийн үйлчилгээ эсвэл өгөгдлийн үйлчилгээг сонгож ашиглах боломжтой	Үйлчилгээ- өгөгдлийн эсвэл дууны программын хэрэглэгчээр сонгогдох гаралт

5-101	Service component	Үйлчилгээний нийлэгдэхүүн	Үйлчилгээний нийлэгдэхүүн нь дууны эсвэл өгөгдлийн байна. ТАЙЛБАР: Үйлчилгээний бүрдлүүд (нийлэгдэхүүнүүд) Нягтруулгын конфигурацын мэдээлэлд холбогдох ба үйлчилгээ бүрийн нийлэгдэхүүнүүд нь дэд- сувгаар болон Хурдтай мэдээллийн өгөгдлийн суваг) (FIDC)-ээр аль алинаар нь зөөгдөнө.	Үйлчилгээний нийлэгдэхүүн - дуу эсвэл өгөгдлийг агуулах үйлчилгээний хэсэг
5-102	Service Component		Үйлчилгээний нийлэгдэхүүн	хасах
5-103	Service Component identifier			Үйлчилгээний бүрдлийг таних үг- сонгогдсон үйлчилгээний бүрэлдэхүүн хэсгүүдийг (дуу, өгөгдөл) ялгах таних үг
5-104	Service Identifier	Sid	Үйлчилгээ тодорхойлогч. 16-бит эсвэл 32- битийн кодыг тухайн үйлчилгээний тодорхойлогчоор ашиглана.	Үйлчилгээг таних үг- нягтруулагдсан өгөгдлийн урсгалаас сонгосон сувгийн үйлчилгээний өгөгдлийг ялгахад хүлээн авагчид туслах таних үг
5-105	Service Information	SI	Үйлчилгээний мэдээлэл. Үйлчилгээнүүдийн мэдээллийг программчилсан кодоор: үсэг тоон тэмдэгтүүдээр хүлээн авагчийн дэлгэц дээрх тухайлсан үйлчилгээг: дууны декодерыг удирдахад зориулж кодолсон мэдээллийг тэмдэглэсэн	үйлчилгээний шошго ба программын хэлбэрийн код зэрэг үйлчилгээний тухай нэмэлт мэдээлэл

MNS 6886:2026

5-106	Service label	Үйлчилгээний тэмдэглэгээ	Үйлчилгээнүүдийн мэдээллийг программчилсан кодоор: үсэг тоон тэмдэгтүүдээр хүлээн авагчийн дэлгэц дээрх тухайлсан үйлчилгээг: дууны декодерыг удирдахад зориулж кодолсон мэдээллийг тэмдэглэсэн	үйлчилгээний шошго - хүлээн авагчийн дэлгэцэд үзүүлэх зориулалт бүхий тухайн үйлчилгээтэй холбоотой цагаан толгойн тэмдэгтүүд
5-107	Service transfer interface	STI	Үйлчилгээ Дамжуулах Интерфейс	
5-108	Side information	Туслах (бусад) мэдээлэл	Үйлчилгээнүүдийн мэдээллийг программчилсан кодоор: үсэг тоон тэмдэгтүүдээр хүлээн авагчийн дэлгэц дээрх тухайлсан үйлчилгээг: дууны 58декодерыг удирдахад зориулж кодолсон мэдээллийг тэмдэглэсэн	Туслах мэдээлэл -дууны декодлуурыг хянах удирдахад чиглэх кодлогдсон дууны битийн урсгал доторх битийн хуваарилалт, хуваарийн тогтмолын сонголтын мэдээлэл хуваарийн тогтмол зэрэг мэдээлэл.
5-109	Single channel mode	Нэг сувгийн горим	Дууны горим ба дууны моно программыг илэрхийлж 1 битээр кодлогдоно.	Нэг сувгийн горим- нэг битийн урсгал болж кодлогдсон нэг моно дууны программын горим
5-110	Single Frequency Network	SFN	Нэг давтамжийн сүлжээ. DAB нэвтрүүлэгчийн нэг давтамжит сүлжээ нь өргөн уудам газар нутгийг хамарсан хамрах хүрээг байгуулахад ижил радио давтамжийн зурвасыг ашигласан нэвтрүүлэгчүүд зэрэг ажиллана.	Нэг давтамжийн сүлжээ. өргөн уудам газар нутгийг хамарсан сүлжээг үүсгэхийн тулд DAB нэвтрүүлэгчүүд бүгд ижил радио давтамжийн зурваст ижил OFDM тэмдэгтийг нэгэн зэрэг дамжуулах горим
5-111	Slideshow (Dynamic Label segment)			Динамик шошгын сегмент- Дууны контенттой холбоотой дүрс ба текстийг үзүүлэх үйлдэл

5-112	SNR			Дохио шуугианы харьцаа-Модуляцийн гажуудлыг тооцохгүйгээр дохионы чадлыг шуугианы чадалд харьцуулсан харьцаа бөгөөд дохионы чанарын хэмжээс
5-113	Stereo mode	Стерео горим	Энэхүү дууны горимд, хоёр сувгийн стерео хос (баруун, зүүн) дохио нийлж, нэг бит урсгал болон кодлогдоно. Dual channel mode (Хос сувгийн горим)-той адил төстэй юм.	Стерео горим - баруун ба зүүн сувгийн дууны дохиог кодлож нэг битийн урсгалаар дамжуулдаг программын горим
5-114	Stream mode	Урсгалын горим	Үүсгүүрүүдээс өгөгдлүүд Үндсэн үйлчилгээний сувагт зөөгдөж ирнэ. ТАЙЛБАР:Өгөгдлүүд логик фреймээр зөөгдөнө.	Үндсэн үйлчилгээний сувгийн дотор үүсгүүр ба хүлээн авах цэгийн хооронд өгөгдлийг нэвт дамжуулах горим . Өгөгдөл нь логик фреймд агуулагдаж дамжина.
5-115	Stuffing	Дүүргэлтийн битүүд	Нэг ба түүнээс олон битүүд дууны бит урсгалд нэгдэнэ. ТАЙЛБАР:Энэ битүүд нь дууны декодлолд орохгүй бөгөөд зөвхөн шаардлагатай үед өгөгдлийн дүүргэлт хийхэд зориулагдана.	Нөхөлт/гүйцээлтийн битүүд -дууны битийн урсгалд оруулах нэг эсвэл түүнээс олон битүүд
5-116	Sub-band	Дэд зурвас	Дууны радио давтамжийн хэсгүүд ТАЙЛБАР: дууны кодлолын системд ижил зурвасын өргөнтэй 32 дэд зурвас ашиглагдана.	Дэд зурвас - дууны давтамжийн зурвасын хэсэгчлэгдсэн нэгж. Тухайлбал ижил хэмжээтэй 32 давтамжийн дэд зурваст хуваадаг.
5-117	Sub-band samples	Дэд зурвасын самнасан утгууд буюу дискрет утгууд	Шүүсэн хэсгүүд нь самнасан утга буюу дискрет утга гэж нэрлэгдэнэ.	дэд зурвасын дискретүүд - Оролтын дууны дохионы дискретлэгдсэн шүүгдсэн дэд хэсэг. 1 дэд зурвасын шүүрийн гаралтанд гарч буй дискретийг агуулна.

MNS 6886:2026

5-118	Sub-channel	Дэд суваг	Үндсэн үйлчилгээний сувгийн хэсэг (Main Service Channel) нь мушгиа кодоор кодлогдох бөгөөд дугаарлагдана	бие даан тусдаа мушгиа кодлол хийгддэг сэлгэсэн фрейм бүрд багтаамжийн нэгжүүдийн бүхэл тоон нийлбэрээс тогтох үндсэн үйлчилгээний сувгийн хэсэг
5-119	Synchronization channel	Синхрончлолын суваг	Дамжууллын фреймийн энэ хэсэг нь фазын мэдээлэл агуулж синхрончлолыг хангахад зориулагдана.	Синхрончлолын суваг-фазын тулгуурийг агуулах дамжууллын фреймийн хэсэг
5-120	Syncword	Синхрон үг	12-битээр MPEG дууны II төвшний бит урсгал ISO/IEC 11172-3 [3], ISO/IEC 13818-3 стандартаар дууны фреймийн эхлэлийг таниулдаг.	дууны фреймийн эхлэлийг таниулах ISO/IEC 11172-3 [3], ISO/IEC 13818-3 стандартын MPEG дууны II түвшний битийн урсгал дотор агуулагдах 12 битийн код
5-121	The number of the lowest sub-band for which no bits are allocated	Sublimit	Хамгийн богино sub-band-уудын дугаар (дэд зурвасын хязгаар буюу лимит)	Дэд хязгаар -битүүд хуваарилагдахгүй хамгийн бага дэд зурвасын тоо
5-122	Time interleaving	Хугацаагаар алгасалт	Системийг илүү үр ашигтай, хурдан найдвартайгаар өгөгдөл боловсруулах, хугацаагаар алгасах процесс. Ж: Өгөгдлийн холбоонд санах ойн алдаагүй ажиллагаа явуулахад энэ арга ашиглагдана.	Хугацааны сэлгээ-Дохионы унтралт, багцаас үүсэх багц алдааг бууруулахын тулд өгөгдлийг хугацаагаар нь тараан байрлуулах өөрөөр хэлбэл дараалсан байтуудын байрлалыг сэлгэх үйлдэл
5-123	Transmission Coding and Multiplexing			Дамжууллын кодлол ба нягтруулга - санамсаргүйжүүлэгч, мушгиа кодлол, хугацааны сэлгээ, давтамжийн сэлгээ зэрэг үйлдлүүд хийгддэг тоон радиогийн сувгийн кодлол нягтруулга

5-124	Transmission frame	Дамжууллын хүрээ	Дамжууллын фрейм нь 4 дамжууллын горимд ажиллах ба Синхрончлолын суваг (Synchronization Channel), Fast Information Channel, Main Service Channel гэсэн сувгуудтай	Дамжууллын фрейм-Синхрончлолын суваг, Хурдан мэдээллийн суваг, үндсэн үйлчилгээний суваг зэргийг зөөвөрлөх 4 дамжууллын горим бүхий дамжууллын фрейм
5-125	Transmission mode	Дамжууллын горим	Дамжууллын багц параметрууд (ж:зөөгчийн тоо, OFDM) ТАЙЛБАР:Системийн сүлжээ, конфигурац, радио давтамжийг заана.	Дамжууллын горим-дамжууллын параметр үзүүлэлтүүдийн (зөөгчийн тоо, OFDM тэмдэгтийн үргэлжлэл) тусгайлсан бүрдэл
5-126	Unequal Error Protection	UEP	Алдааны ижил бус хамгаалалт. Бит урсгалын хэсгүүдийн алдаанаас хамгаалах процедурыг агуулна	Алдааны ижил бус хамгаалалт - битийн урсгалын ялгаатай хэсгүүдийн бит алдааны мэдрэмжид тохируулан алдаа засварлах арга хэрэглэх
5-127	Unsigned integer, most significant bit first	Uimbsf	Scale Factor (ScF) сонголтын мэдээлэл. Хамгийн чухал бит нь эхэнд нь	
5-128	User Application	UA	Энэ нь өгөгдлийн аппликейшн(нэг зэрэг 6 аппликейшнийг MSC дууны үйлчилгээнд зөөвөрлөнө.)	DAB -аар явуулах янз бүрийн стандарттай өгөгдлийн аппликейшн (хэрэглэгчийн нэг аппликейшнд нэг FIDC, MCS багц эсвэл урсгалын өгөгдлийн үйлчилгээ хамаарна)
5-129	X-PAD data group	X-PAD өгөгдлийн групп	Өргөтгөсөн программын холбоотой өгөгдөл (X-PAD)-дахь багц өгөгдөл	X-PAD өгөгдлийн групп - өргөтгөсөн программтай холбоотой мэдээлэл дотор нэг хэрэглэгчийн аппликейшнд хэрэглэгдэх өгөгдлийн багц

3.6 Хиймэл дагуул

№	Англи нэр	Монгол нэр	Тайлбар	Засварлах санал
6-1	Attitude	Байрлал	Тогтоосон тэнхлэгийн дагуу байгаа хиймэл дагуулын байрлал	Өндөр -тулгуур түвшнээс дээш өргөгдсөн объектын босоо чиглэл дэх зай. Хэрэв тулгуур өндөр нь далайн түвшин бол бол далайн түвшнээс өргөгдөх хиймэл дагуулын байрлалын өндөр . Дэлхийн гадаргуу дээрх аль нэг цэгийн умардаас өмнө зүг рүү байрлалыг тодорхойлсон газар зүйн солбицол
6-2	Autotracking	Өөрөө дагагч	Хиймэл дагуулын байрлалыг автоматаар дагаж тодорхойлох систем	автомат мөшгөлт-хиймэл дагуулыг антены үндсэн цацрагт буюу дэлбээнд багтаах зорилготой үндсэн навчны хөдөлгөөн Хиймэл дагуулын байрлалыг автоматаар дагаж тодорхойлох систем
6-3	Azimuth	Азимут	Ажиглагчийн байгаа газраас огторгуйн биет хүртэлх шугам болон хойд чиглэл хоорондын өнцөг. Антены хэвтээ чиглэлийн координат	+
6-4	Beam	Цацраг	Радио долгионыг хүчтэй бөөгнүүлсэн нэг чигийн урсгал хэмжээ нь дэлхийн гадаргуу дахь хамрах хүрээгээр тодорхойлогдоно	Цацраг- дэлхийн гадарга дээр хамрах хүрээг тодорхойлогч радио долгионы эрчмийг төвлөрүүлсэн урсгал

MNS 6886:2020

6-5	Boresight		Хүлээн авах антены хиймэл дагуулаас ирэх дохиог хамгийн их хэмжээгээр хүлээн авах байрлал	үндсэн тэнхлэг - хурц чиглэлтэй антены цацрагийн хамгийн их утгын чиглэлээр буюу антеныг тохируулах мөшгөх тэнхлэг
6-6	C-Band	C-Band зурвас	Хиймэл дагуулын телевизийн суурин үйлчилгээ болон өгөгдөл дамжуулахад зориулагдсан зурвас. 3.4 ГГц-7.025 ГГц	
6-7	Digital Satellite Equipment Control	DiSEqC	Тоон хиймэл дагуулын төхөөрөмжийн хяналт	Хиймэл дагуулын тоон төхөөрөмжийн хяналт/тохируулга
6-8	Digital Satellite News Gathering	DSNG	ENG болон SNG хоёрын нийлмэл бүтэцтэй хөдөлгөөнт холбооны бүтэц	Тоон хиймэл дагуулын мэдээ цуглуулах систем-дурын байршлаас шууд нэвтрүүлэг эсвэл өргөн нэвтрүүлгийн дуу дүрс өгөгдлийг телевизийн төв рүү хиймэл дагуулаар дамжуулах үүрэгтэй зөөврийн болон тээврийн хэрэгсэл дээр суурилагдсан хиймэл дагуулын өгсөх урсгалын систем. Дотроо мэдээний электрон цуглуулах систем (ENG), хиймэл дагуулын мэдээ цуглуулах систем (SNG) агуулна. Мэдээний контент бэлдэх илгээхдээ зөөврийн камер мик, бичигч зэрэг электрон хэрэгслүүд ашиглахыг ENG, бичлэгийн контент ба шууд дамжууллын контентыг хиймэл дагуулын өгсөх урсгалыг ашиглан ТВ-ийн төв рүү

				дамжуулахыг SNG гэнэ.
6-9	DirectTo Home	DTH	Хиймэл дагуулаас шууд хүлээн авах антены тусламжтай олон суваг ба бусад үйлчилгээг хүлээн авах	Гэрт шууд хүргэх систем - өргөн нэвтрүүлгийн дохиог геотогтонги хиймэл дагуулаас хүлээн авах антен, тюнер, STB-ийн тусламжтай шууд хүргэх хиймэл дагуулын ТВ-ийн контентыг түгээх арга
6-10	Dish antenna	Тавган антен	“Парабол антен”-ыг хар	Тавган антен - хиймэл дагуулаас ирж буй радио долгион руу чиглэсэн нарийн цацраг бүхий парабол ойлгогчтой антен
6-11	Downlink	Буух шугам	Хиймэл дагуулаас өгөгдлийг газрын станц, төгсгөлийн төхөөрөмж рүү дамжуулах уруудах шугам	Буух/уруудах шугам- Сансрын нэвтрүүлэх станцаас газрын хүлээн авах станц эсвэл хэрэгсэл рүү радио долгион дамжуулдаг радио шугам.
6-12	Earth Station	Газрын станц	Холбооны төхөөрөмж болон антенаас бүрдсэн хиймэл дагуулаас дохиог хүлээн авах эсвэл цацах зориулалттай станц	Дэлхийн гадарга дээр, эсвэл дэлхийн атмосферийн үндсэн хэсэгт байрласан ба дараах холбоонд зориулагдсан станц - Нэг, эсвэл түүнээс олон станцтай; - Нэг, эсвэл түүнээс олон хиймэл дагуул, эсвэл сансарт байрласан биетүүдийн тусламжтайгаар нэгэн төрлийн нэг буюу түүнээс олон станцтай.

MNS 6886:2020

6-13	Elevation	Өргөлт	Антенy чиглэлийг өргөх өнцөг. Босоо чиглэлийн координат	Тухайн газар нутгийн хэвтээ гадаргуу ба түүн дээр байрласан антенy хиймэл дагуул эсвэл бусад объект руу чиглэсэн үндсэн цацрагийн хоорондох өнцөг
6-14	Fixed Satellite Service	FSS	ОУЦХБ-аас тодорхойлсон хиймэл дагуулаас хөдөлгөөнгүй газрын станцыг хангаж байгаа төрөл бүрийн үйлчилгээ	хиймэл дагуулын суурин үйлчилгээ - газар дээрх тогтмол байрлалтай төхөөрөмж ба геостационар хиймэл дагуулын хооронд холбооны суурин үйлчилгээ явуулах хиймэл дагуулын холбооны үйлчилгээ.
6-15	Footprint	Хиймэл дагуулын хамрах хүрээ	Дэлхий дээр дохио тархаж байгаа бүс, хамрах хүрээ	(тухайлсан гадаргуу дээрх антенy цацрагийн) тусгал/мөр - Антенy тусгайлсан хамгийн бага өсгөлтийн түвшнээс их түвшинтэй цацрагийн нэг хэсэг ба гадаргуугийн огтлолцлоор үүсэх хүрээгээр хүрээлэгдсэн тухайлсан гадаргуу
6-16	Frequency Division Multiple Access	FDMA	Давтамжийн хуваалттай олон хандалт	Давтамжийн хуваалттай олон цэгийн хүртэмж/хандалт-боломжит давтамжийн зурвасыг олон дэд сувгуудад хувааж дэд суваг бүр нэг хэрэглэгчид хуваарилагдаж олон хэрэглэгч өөр өөр дэд суваг дээр бие даасан нэгэн зэрэг дамжуулал хийх арга

6-17	Geosynchronous	Геосинхрончлол той	Дэлхийтэй харьцуулахад хөдөлгөөнгүй байрлалтай хиймэл дагуулын тойрог зам	Геосинхрончлолтой- Дэлхийн тэнхлэгийн эргэлттэй синхрон эргэлдэх хиймэл дагуул. ТАЙЛБАР: Дэлхийн эргэлтийн оддын үе нь 23 цаг 56 минут орчим байдаг.
6-18	Global Positioning System	GPS	Хиймэл дагуулд суурилсан байршил тогтоох систем	Дэлхий дээрх байршил тогтоох систем- хиймэл дагуулд суурилсан, дэлхий дээрх байршлыг тогтоох, навигац болон хугацааны синхрончлолын тасралтгүй үйлчилгээ үзүүлэх сансрын сегмэнт (24 ба түүнээс олон МEO дагуул) газрын сегмэнт (хиймэл дагуулыг хянах мөрдөх газрын станц, хиймэл дагуулаас ирэх дохиогоор байрлал, хурд, хугацааг тооцоолох хэрэглэгчийн хүлээн авагч)-аас тогтох систем.
6-19	High Powered Amplifier	HPA	Модуляцлагдсан дохиог өсгөж хиймэл дагуул руу цацах зориулалттай их чадлын төхөөрөмж	их чадлын өсгүүр - газрын станц дээрх эсвэл транспондер дээр модуляцтай дохиогоор өдөөгдөж дохиог чадлаар нь өсгөх хэрэгсэл.
6-20	Integrated Receiver Decoder	IRD	Хүлээн авагч, декодер хосолсон хиймэл дагуулын дохио хүлээн авагч төхөөрөмж	хиймэл дагуулаас дохиог хүлээн авч демодуляц, декодлож дамжууллын урсгалыг ялгаж дэлгэц дээр дүрс дуу өгөгдлийг гаргах хэрэглэгчийн эсвэл мэргэжлийн хэрэгсэл

MNS 6886:2020

6-21	Interfacility Link	IFL	Газрын станцын холбооны төхөөрөмж болон антен хооронд байрлах шугам	Байгууламж хоорондын шугам - өргөн нэвтрүүлгийн байгууламжийн (студиас нэвтрүүлэгч хүртэл, студиас толгой станц хүртэл, эсвэл бүс нутгуудын студи хоорондын) хооронд дуу дүрс өгөгдөл хугацааны синхрончлол болон удирдлага хяналтын дохиог дамжуулах зориулалттай оптик, релей, T1/E1-ийн түрээсийн, Этернэт , IP/MPLS-ийн зэрэгийн алт нэг төрлийн холбооны шугам
6-22	Ka-Band	Ka-Band зурвас	Хиймэл дагуулын телевизийн суурин үйлчилгээ болон өгөгдөл дамжуулахад зориулагдсан бөгөөд хоёр чиглэлийн өргөн зурвасын үйлчилгээ үзүүлэхэд зориулагдсан зурвас. 17.3 ГГц-30 ГГц	26.5-40ГГц-ийн давтамж дээрх бичил долгионы зурвас бөгөөд сансрын холбооны системд өндөр нэвтрүүлэх чадвартай шугам, VSAT, цөм сүлжээ, өргөн зурвасын үйлчилгээ явуулах зориулалттай. хоёр чиглэлийн өргөн зурвасын үйлчилгээ үзүүлэхэд зориулагдсан зурвас.
6-23	Ku-Band	Ku-Band зурвас	Хиймэл дагуулын телевизийн суурин үйлчилгээ болон өгөгдөл дамжуулахад зориулагдсан зурвас. 10.7 ГГц-14.5 ГГц	Ku зурвас - 12-18ГГц-ийн давтамж дээрх бичил долгионы зурвас бөгөөд DTH, VSAT, хиймэл дагуулын мэдээ цуглуулах систем болон суурийн хиймэл дагуулын үйлчилгээ

6-24	Latitude	Өргөрөг	Дэлхийн гадаргуу дээрх аль нэг цэгийн умардаас өмнө зүг рүү байрлалыг тодорхойлсон газар зүйн солбицол	хасах
6-25	Left hand polarised wave	LHC (P)	Зүүн гарын чиглэлд туйлширсан долгион	зүүн гарын туйлшралтай долгион цагийн зүүний эсрэг туйлшралтай долгион нар буруу туйлшралтай долгион Тархалтын чиглэл байрлаагүй дурын хавтгай дээрх цахилгаан орны урсгалын нягтын вектор тархалтын чигт харахад хугацаанаас хамаарч зүүн гарын буюу цагийн зүүний эсрэг эргэлт хийж байгаа зууван туйлшралтай долгион
6-26	Longitude	Уртраг	Дэлхийн гадаргуу дээрх аль нэг цэгийн дорноос өрнө зүг рүү байрлалыг тодорхойлсон газар зүйн солбицол	+
6-27	Low Earth Orbit	LEO	Хиймэл дагуулын доод түвшний тойрог зам (нам орбит). Дэлхийгээс ойролцоогоор 400-900 км-ын зайд алслагдана	Дэлхийн гадаргуугаас ойролцоогоор 160-2000 км өндөрт байрлах хиймэл дагуулын тойрог замыг хэлнэ. Энэ тойрог замд буй дагуулууд бага саатал, өндөр өгөгдөл дамжуулах хурд, ойролцоогоор 90-120 минутын тойрог хугацаатай байдаг.

MNS 6886:2020

6-28	Low Noise Block	LNB	Хиймэл дагуулаас ирсэн өндөр давтамжтай радио долгионы дохиог нам давтамжтай радио долгионы дохионд хувиргах бага шуугиантай төхөөрөмж	Бага шуугианы блок- хүлээн авах байгууламжийн антен дээр голдуу байрладаг хиймэл дагуулаас буюу алсаас ирж буй дохиог хүлээн авч өсгөөд завсрын гэж нэрлэгдэх бага давтамж руу хувиргаад хүлээн авагчийн дараагийн блокт (магадгүй хоёр дах завсрын давтамжийн хувиргуур руу эсвэл завсрын давтамжийн өсгүүр рүү) дохиог дамжуулдаг шуугианы температур багатай блок
6-29	Medium Earth Orbit	MEO	Хиймэл дагуулын дундаж түвшний өндрийн тойрог зам. Дэлхийгээс ойролцоогоор 1000 км-ээс дээш зайд алслагдана	Дэлхийн гадаргуугаас ойролцоогоор 2 000–35 786 км өндөрт байрлах хиймэл дагуулын тойрог зам.
6-30	Orbital	Тойрог замын	Тойрог замын	шаардлагагүй
6-31	Parabol antenna	Парабол антен	Радио долгионыг чиглүүлэх зориулалттай парабол гадаргуутай, ойлгогч антен. Тавган антен гэж бас нэрлэдэг	Радио долгионыг ойлгох гадаргуу нь парабол хуулиар өөрчлөгддөг чиглүүлэх чадвар өндөр гадаргуун антен
6-32	Pitch	Pitch	Хиймэл дагуулын хамрах хүрээг өрнө болон дорно чиглэлд шилжихэд хүргэдэг таталцлын хүчнээс шалтгаалсан хөдөлгөөний нэр	+Объект (нисэх онгоц, хиймэл дагуул, антен) хөндлөн тэнхлэгийнхээ дагуу дээш доош эргэх хөдөлгөөн. → нисэх биетийн хамар нь дээшилж өлийх эсвэл тонгойх хөдөлгөөн

6-33	Pointing angles	Заасан өнцгүүд	Дэлхийн гадаргуугийн аль нэг цэгээс хиймэл дагуулын байршлыг босоо, хэвтээ гэсэн хоёр өнцгөөр тодорхойлох	Чиглэл тогтоох/заах өнцөг- антены босоо ба хэвтээ тэнхлэгийн өнцөг ба хиймэл дагуул эсвэл дэлхий дээрх газрын станц газрын хүлээн авагчийн байрлаж буй цэгт чиглэсэн зорилтот чиглэлийн хоорондох өнцөг.
6-34	Positioning	Байршил тогтоох	Координатын дагуу шилжүүлэх, байрлалыг тодорхойлох	Объектын байрлалыг тулгуур координатын системд жишээ нь газарзүйн өргөрөг, уртраг, өндөр зэрэгт тулгуурлан тооцоолж тогтоох үйл явц.
6-35	Propagation Delay	Тархалтын хоцролт	Дохио хиймэл дагуулд хүрээд буцаж дэлхийд ирэх нийт хугацаа	Тархалтын хугацааны саатал-Хиймэл дагуулын өргөн нэвтрүүлгийн системд дохио газар дээрх газрын станцын нэвтрүүлэгч → хиймэл дагуул → газрын станцын хүлээн авагч хүртэл тархан дамжихад зарцуулагдах нийт хугацаа.
6-36	Radar	Радар	Аливаа орон зай дахь биетийг радио долгионы тусламжтай илрүүлэх, хоорондын зайг тодорхойлох систем	Радио долгион ашиглан объектын байршил, зай, хурд, чиглэлийг тодорхойлж объектыг илрүүлэх систем.

MNS 6886:2020

6-37	Right hand polarised wave	RHC(P)	Баруун гарын чиглэлд туйлширсан долгион	баруун гарын туйлшрал цагийн зүүний дагуу туйлшрал нар зөв туйлшрал Тархалтын чиглэл байрлаагүй дурын хавтгай дээрх цахилгаан орны урсгалын нягтын вектор тархалтын чигт харахад хугацаанаас хамаарч баруун гарын буюу цагийн зүүний дагуу эргэлт хийж байгаа зууван туйлшрал.
6-38	Roll	Roll	Хиймэл дагуулын хамрах хүрээг умард болон өмнөд чиглэлд шилжихэд хүргэдэг таталцлын хүчнээс шалтгаалсан хөдөлгөөний нэр	+Объект (нисэх онгоц, хиймэл дагуул, антен) уртын тэнхлэгийнхээ дагуу баруун-зүүн тийш эргэх хөдөлгөөн. → Нэг далавч дээшилж, нөгөө нь доошилдог хөдөлгөөн гэж төсөөлж болно.
6-39	Satellite Broadcasting	Хиймэл дагуулын өргөн нэвтрүүлэг	Харилцаа холбооны зориулалттай хиймэл дагуулаас радио долгионыг ашиглан өргөн нэвтрүүлгийн дохиог дамжуулж парабол антенаар хүлээн авдаг систем	Хиймэл дагуулаас радио, телевиз эсвэл өгөгдлийн дохиог дэлхий дээрх өргөн газар нутагт хамарч нэгэн зэрэг үйлчлэх харилцаа холбооны арга.
6-40	Satellite Master Antenna TV	SMATV	Зочид буудал, бүлэг хүмүүс амьдардаг байр, барилгад зориулсан кабелийн телевизийн үйлчилгээ	Газрын нэг эсвэл олон станцаар хүлээн аваад олон хэрэглэгчид (барилга, хотхон, зочид буудал гэх мэт) дотоод сүлжээгээр нь түгээх телевизийн систем

6-41	Satellite Orbit	Тойрог зам	Хиймэл дагуулын тойрог зам	<p>Хиймэл дагуул дэлхийн (эсвэл өөр тэнгэрийн биетийн) таталцлын нөлөөгөөр тогтвортой шилжиж эргэлдэх зам. Байгалиас үүсэлтэй хүч ялангуяа татах хүчний үйлчлэлээс хамаарах ба сансар дахь хиймэл дагуул буюу бусад биетийн хүндийн хүчээр тодорхойлогддог тусгайлсан хүрээнд хамаарах зам</p> <p>2. Шаардлагатай замыг бий болгон цаашид ашиглахын тулд байгалиас үүсэлтэй хүч ба давших хөдөлгөөнтэй хэрэгслээс үүсэх бага энергитэй засах хүчнээс хамаарч сансрын биетийн хүндийн хүчээр тодорхойлогдох зам.</p> <p>ТАЙЛБАР: Радио зөвлөмжид дээрх хоёр тодорхойлолтыг нэгтгэн дараах байдлаар томъёолсон байна (RR176): “Байгалийн хүч, ялангуяа таталцлын хүчнээс хамаарах ба сансрын биетийн хүндийн төвөөр тодорхойлогдох тусгайлсан хүрээнд хамаарах зам”</p>
6-42	Satellite Spectrum	Хиймэл дагуулын спектр	Олон Улсын Цахилгаан Холбооны Байгууллагаас гаргасан хиймэл дагуулын холбоонд ашиглах зориулалттай	+

MNS 6886:2020

			тодорхой давтамжийн зурвас	
6-43	S-Band	S-Band зурвас	Хиймэл дагуулын телевиз, радиогийн өргөн нэвтрүүлэгт буюу нисэх онгоцны нислэгийн үеийн холболтод зориулсан зурвас. 1.97 ГГц- 2.69 ГГц	+
6-44	S-DAB	S-DAB зурвас	Суурин ба хөдөлгөөнт төхөөрөмжүүдэд зориулсан тоон дууны өргөн нэвтрүүлгийн зурвас. 1.467 ГГц- 1.492 ГГц	+
6-45	Simulcast	Simulcast	Нэгэн зэрэг нэвтрүүлэг хийх	нэгэн зэрэг дамжуулал- ижил контентыг олон платформ эсвэл олон сувгаар нэгэн зэрэг дамжуулах үйл явц
6-46	Site Diversity	Байрлалын ялгаа	Борооноос болж унтралт үүсэхэд ашигладаг хоорондоо зайтай хоёр болон түүнээс дээш тооны терминалууд ашиглах арга	сайтын ялгавартай дамжуулал - Харилцаа холбооны системийн найдвартай байдлыг нэмэгдүүлэхийн тулд нэг дохиог газарзүйн хувьд өөр өөр байршилтай хэд хэдэн станцаар дамжуулах буюу хүлээн авах арга.
6-47	SNG	Satellite News Gathering	Парабол антен хиймэл дагуул хооронд 2 чиглэлийн мэдээний дүрс, дуу дамжуулах, хүлээн авах зориулалттай, тээврийн хэрэгсэл дээр суурилсан хөдөлгөөнт холбооны бүтэц	тээврийн хэрэгсэл дээр суурилсан хөдөлгөөнт эсвэл зөөврийн төхөөрөмжөөр бичлэгийн контент ба шууд дамжууллын контентыг хиймэл дагуулын өгсөх урсгалыг ашиглан ТВ-ийн төв рүү дамжуулах

6-48	Sun Transit	Нарны давхцал	Хиймэл дагуулаас ирж байгаа дохиог тасалдах эсвэл гажуудуулахад хүргэдэг газрын станцтай харьцуулахад хиймэл дагуулын чанх ард нар орох үзэгдэл	Нарны давхцал - + Нар антен болон хиймэл дагуулын хооронд нэг шугамд давхцан байрлах үед нарны цацрагийн улмаас хүлээн авч буй дохио түр хугацаанд саатах эсвэл алдагдах үзэгдэл.
6-49	Transponder	Транспондер	Телевиз, радиогийн өргөн нэвтрүүлэг, интернэт, сансрын холбоог дамжуулах C, Ku, Ka давтамжийн багц	Хиймэл дагуул дээр байрлах антенаар хүлээн авсан дохиог өсгөж, давтамжийг нь хувирган буцаан дамжуулах радио төхөөрөмж.
6-50	Uplink	Өгсөх шугам	Газрын станцаас өгөгдлийг хиймэл дагуулд дамжуулах өгсөх шугам	Газрын нэвтрүүлэх станц ба сансрын хүлээн авах станц хоорондын радио шугам. ТАЙЛБАР 1: Энэ нэр томъёо нь газрын холбоонд ашиглагддаг нэвтрүүлэх хөдөлгөөнт станц ба хүлээн авах бааз станц хоорондох шугам. ТАЙЛБАР 2: Өгсөх шугамыг доороос дээшээ чиглэсэн сумаар тэмдэглэдэг.
6-51	Very Small Aperture Terminal	VSAT	Тавган антены хэмжээ нь 3,8 метрээс доош овортой 2 чиглэлийн, хиймэл дагуулын газрын станц	3.5 метрээс бага диаметртэй антен ашиглан хиймэл дагуултай хоёр чиглэлт өгөгдөл дамжуулах зориулалттай газар дээрх харилцаа холбооны терминал
6-52	Yaw	Yaw	Хиймэл дагуулын хамрах хүрээг цагийн зүүний дагуу эсвэл эсрэг шилжихэд хүргэдэг таталцлын хүчнээс	+

НОМ ЗҮЙ

Харилцаа Холбооны Хууль 2001 оны 10-р сарын 18-ны өдөр

Радио долгионы тухай хууль 1999 оны 6-р сарын 4-ны өдөр

Мэдээлэл холбооны технологийн англи-монгол толь бичиг, *Доктор, профессор Б.Сүхбаатар, ШУТИС, ХМТС,*

Мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн англи нэр томъёоны тайлбар, *Доктор, профессор Н.Чулуунбанди, Доктор Т.Лхагвасүрэн, Г.Дугарчулуун, Э.Батцэцэг, Б.Золзаяа,*

<https://www.mediacollege.com/glossary/>.MediaCollege.com Free educational website for all forms of electronic media

<http://www.rfwireless-world.com/> RF Wireless World website is a home of RF and Wireless Vendors and Resources

<http://iabmglossary.com/> IABM-International trade association for suppliers of broadcast and media technology.

<https://www.afterdawn.com/glossary/> AfterDawn.com-branded tech information sites